

افق حوزه

سالروز
حماسه نهم دی
روز بصیرت
و میثاق امت با ولایت
گرامی باد.

در دیدار مراجع عظام تقلید و علما با دبیرکل مبارزه با دخانیات عنوان شد

چرا باید دخانیات

با ارز دولتی وارد شود؟!

در این کشور تنها چیزی که تحریم نیست، سیگار است و آمریکا که جلوی ورود همه چیز را به ایران گرفته؛ اما جلوی ورود سیگار را نگرفته است! یکی از وارد کنندگان سیگار، کمپانی‌های آمریکایی و اسرائیلی است؛ یکی از این کارخانه‌های اسرائیلی در کشور نمایندگی زده که نشان از برنامه وسیع دشمنان برای نابودی جوانان ایرانی است.

آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی

**پادروغ‌های بزرگ خدمات چهل ساله
حوزه را نادیده می‌گیرند!**

تشریح تحولات مهم معاونت آموزش حوزه‌های علمیه
**از صدور حکم تدریس برای ۱۸ هزار استاد
تا راه‌اندازی ۳۲ رشته علوم قرآنی
و تفسیر در حوزه علمیه**

کاری که حوزه با فهم و شجاعت در مقابل آن ایستاده است، تفکرات سکولاریسم اجتماعی موجود است که می‌گوید حوزه نباید با اداره جامعه کاری داشته باشد.

در نشست «حوزه و انقلاب اسلامی: چهل سال هم‌گامی» عنوان شد
**در ۴۰ سال
بیش از ۱۰۰۰ سال کار علمی
در حوزه صورت گرفته است**

دستاوردهای حوزوی قابل مقایسه با گذشته‌ها نیست، البته بزرگان ما در حوزه علمیه باید در همه عرصه‌ها وارد شوند و دستاوردهای حوزه را تبیین نمایند.

۴ | ابا حضور ۶۰ مؤسسه و مرکز پژوهشی حوزوی برگزار شد | پنجمین نمایشگاه دستاوردهای مراکز علمی و پژوهشی حوزه

۸ | گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر احمد علی یوسفی | چیستی و حقیقت فقه نظام‌ساز

پذیرش سراسری دانش پژوه ایرانی و غیر ایرانی

دانش آموزان، دانشجویان و طلاب خواهر می‌توانند جهت اطلاع از شرایط ثبت نام و مزایای ویژه تحصیلی (از قبیل: خوابگاه و مجموعه ورزشی اختصاصی / کتابخانه / مهد کودک / دبستان و دبیرستان‌های دوره اول و دوم و...) به پایگاه اطلاع رسانی جامعه الزهراء مراجعه کنند

معامله‌های

حوزه سراسری

طرح ۲ (کارشناس) | طرح ۳ (کارشناس ارشد) | طرح ۴ (دکتر)

سال تحصیلی ۹۹-۹۸

۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵

ثبت نام تا پایان دی ماه ۹۷ * www.jz.ac.ir

حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی در نشست سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، ضربه کاری به دشمن بود

حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی، ۲۶ آذر در نشست علمی از سلسله نشست‌های علمی پژوهشی پنجمین نمایشگاه دستاوردهای مراکز علمی و پژوهشی حوزه‌های علمیه که در مصالای قدس قم برگزار شد، ضمن اشاره به تاریخچه شکل‌گیری سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت کشور، و تأکید رهبری معظم بر گردش‌نخبگانی در تنظیم سند، بیان کرد: ایشان فرمودند: اسناد از یک مرکز صادر می‌شود و جمع‌نخبگانی در تدوین این‌ها مشارکت ندارند و به همین دلیل این اسناد اجرا نمی‌شود؛ گروه اسناد بالادستی از نظر ایشان همین مسئله است؛ رهبر معظم فرمودند که این سند بالادستی باید در جمع نخبگان علمی حوزوی، نخبگان دانشگاهی و نخبگان راهبردی، دور بخورد و سپس به خوبی و قوت تنظیم شود؛ هم‌چنین فرمودند، این کار عجله بردار نیست و باید اجازه دهید که این طرح چرخ‌های نخبگانی خود را طی کند.

به گزارش خیرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی با بیان این‌که پیشرفت مفهومی تمدنی فراکتیوی و به معنی فرایند حرکت از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب است، افزود: این فرایند حرکت، در مقام اول باید اسلامی باشد و ثانیاً باید ایرانی هم باشد؛ تلقی بنده از بیانات رهبری در خصوص بحث ایرانی بودن در جلسه‌ای که این بحث در آن مطرح شد، آن است که اندیشه ایرانی و دانشمندان ایران این الگورا تولید کرده باشند. پس این الگورا دارای دو بخش اسلامی و ایرانی است که نقشه راه تمدن اسلامی را بر زمین و زمان ایران تطبیق می‌دهد.

عضو شورای عالی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت بیان کرد: الگوی پیشرفت دارای ۵ جزء است؛ جزء اول، مبانی نظری هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه است؛ جزء دوم شامل آرمان‌هاست که جهات فرازمانی و مکانی حرکت را نشان می‌دهند؛ بین آرمان، مقصد و هدف نیز تفاوت است؛ آرمان جهتی است که در حرکت در آن مسیر انجام می‌شود و حد یقینی بر آن تعیین

مأموریت اصلی ما است و افق نیز آرمان‌ها را در زمین و زمان فرود می‌آورد و پاسخ به این پرسش است؛ اگر با توجه به ظرفیت‌ها و نقاط ضعف و آینده و ظرفیت‌های آینده و چالش‌هایی که در آینده خواهیم داشت و با زیرساخت فرهنگی و جغرافیایی ایران و... اگر بخواهیم ۵۰ سال در مسیر آرمان‌ها حرکت کنیم، به چه مقصدی می‌رسیم.

عضو شورای عالی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت بیان کرد: ذیل این مبانی، منطقی نیز وجود دارد که در اینجا می‌توانیم از توان اساتید کمک بگیریم؛ از اساتید حوزه نیز انتظار داریم که ما را در این مسیر یاری کنند؛ بند ۱ تا ۴ ابلاغیه رهبری معظم، مرتبط به نهادهای حاکمیتی است؛ ایشان به این مراکز فرمودند، از دیدگاه خود این سند را بررسی کنند؛ در بند ۵ که به حوزه و دانشگاه اشاره می‌کنند، عنوان می‌فرمایند که بررسی عمیق و تکمیل سند توسط این دو گروه انجام شود.

این دو گروه باید در راستای تکمیل سند، کار را به پیش ببرند تا جلوی تخریب نیز گرفته شود؛ در این بین باید راه‌های ارتقای این سند و بلند کردن این نقشه تمدن را پیدا کرده و دنبال کنیم.

وی عنوان کرد: این سند، دو کارکرد عمده درونی و بیرونی دارد؛ این سند نقشه راه تمدن اسلامی است؛ بحث در چارچوب ایران مطرح شده است ولی این بحث کارکردی ویژه جهان اسلام دارد؛ رهبری فرمودند که این سند را بالای دست می‌گیریم و به جهان اسلام می‌گوییم که راه اصلی همین راه است؛ این سند پیام قدرت است؛ ابلاغ این سند، پیام قدرت به جهان کفر می‌گوید، ولی ما از نقشه راه ۵۰ ساله سخن می‌گوییم.

حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی تصریح کرد: ۱۰ روز پس از این ابلاغ، یکی از مراکز استراتژیک واشنگتن این سند راهبردی را تحلیل کردند؛ یکی از عبارات‌هایی این تحلیل آن بود که بیان شده آیت‌الله خامنه‌ای، با این ابلاغ، نشان داد که جمهوری اسلامی در ساخت تمدن اسلامی جدی است؛ این مسئله نشان می‌دهد که ضربه ما کاری بوده است.

وی با ذکر این مطلب که کارکرد دیگر، کارکرد داخلی است؛ زیرا این سند، سند بالادستی همه اسناد برنامه‌های کشور خواهد بود و به همین دلیل باید جامعیتی داشته باشد که بتوان ذیل آن، همه اسناد برنامه‌ای و سیاست‌های کلی را ایجاد کرد.

نشده است.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه افزود: آرمان‌نهایی ما رسیدن بیشترین انسان‌ها به بیشترین حد از عبودیت و خلافت الهی است؛ این جهت تمدن اسلامی است ولی تمدن غرب دستیابی انسان به بیشترین رفاه مادی است که مرز این دو تمدن نیز کاملاً مشخص است؛ آرمان اسلامی دائماً ادامه دارد و باید برای حفظ آن نیز کوشید.

وی عنوان کرد: بحث اصول نیز به سند در بخش اول اضافه خواهد شد؛ اسلامیت بخش اول این سند است که شامل مبانی، اصول و آرمان‌ها خواهد شد؛ برای پیشرفت در عرصه اسلامی اول باید وضعیت حال و مطلوب را مشخص کنیم؛ چگونگی طی مسیر و چرایی رفتن به مسیر نیز در مرتبه بعدی باید مشخص شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی تصریح کرد: هر الگوی توسعه باید سه مسئله کجا، چگونه و چرا را توضیح دهد و سطح این الگوی تمدنی نیز زایش‌گر پاسخ‌های تمدنی در عرصه سیاست‌ها و... خواهد بود. وی افزود: مقام معظم رهبری برای تکمیل چرخش نخبگانی ابلاغ کردند که این سند در عین این‌که در حال تکمیل است باید چرخه نخبگانی نقد و نظر را با حضور نخبگان کشور تکمیل کنیم.

استاد حوزه علمیه گفت: الگوی اسلامی نیز باید بر شرایط ایران تطبیق شود؛ در این زمینه سه عنصر در سند کارگرمی شوند که شامل، رسالت، افق و تدابیر است؛ رسالت، بیانگر مأموریت اصلی جمهوری اسلامی در مقابل این نقشه راه تمدنی است؛ مأموریت، آن است که این نقشه راه تمدن اسلامی را در ایران پیاده کند؛ این رسالت،

حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی، ۲۶ آذر در نشست علمی از سلسله نشست‌های علمی پژوهشی پنجمین نمایشگاه دستاوردهای مراکز علمی و پژوهشی حوزه‌های علمیه که در مصالای قدس قم برگزار شد، ضمن اشاره به تاریخچه شکل‌گیری سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت کشور، و تأکید رهبری معظم بر گردش‌نخبگانی در تنظیم سند، بیان کرد: ایشان فرمودند: اسناد از یک مرکز صادر می‌شود و جمع‌نخبگانی در تدوین این‌ها مشارکت ندارند و به همین دلیل این اسناد اجرا نمی‌شود؛ گروه اسناد بالادستی از نظر ایشان همین مسئله است؛ رهبر معظم فرمودند که این سند بالادستی باید در جمع نخبگان علمی حوزوی، نخبگان دانشگاهی و نخبگان راهبردی، دور بخورد و سپس به خوبی و قوت تنظیم شود؛ هم‌چنین فرمودند، این کار عجله بردار نیست و باید اجازه دهید که این طرح چرخ‌های نخبگانی خود را طی کند.

به گزارش خیرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی با بیان این‌که پیشرفت مفهومی تمدنی فراکتیوی و به معنی فرایند حرکت از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب است، افزود: این فرایند حرکت، در مقام اول باید اسلامی باشد و ثانیاً باید ایرانی هم باشد؛ تلقی بنده از بیانات رهبری در خصوص بحث ایرانی بودن در جلسه‌ای که این بحث در آن مطرح شد، آن است که اندیشه ایرانی و دانشمندان ایران این الگورا تولید کرده باشند. پس این الگورا دارای دو بخش اسلامی و ایرانی است که نقشه راه تمدن اسلامی را بر زمین و زمان ایران تطبیق می‌دهد.

عضو شورای عالی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت بیان کرد: الگوی پیشرفت دارای ۵ جزء است؛ جزء اول، مبانی نظری هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه است؛ جزء دوم شامل آرمان‌هاست که جهات فرازمانی و مکانی حرکت را نشان می‌دهند؛ بین آرمان، مقصد و هدف نیز تفاوت است؛ آرمان جهتی است که در حرکت در آن مسیر انجام می‌شود و حد یقینی بر آن تعیین

ابراز همدردی آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی با حادثه دیدگان مدرسه زاهدان

عدم اختصاص اعتبارات کافی نباید زمینه‌ساز چنین حوادثی باشد

این مرجع تقلید با خانواده‌های حادثه جاسوز مدرسه اسوه حسنه در زاهدان ابراز همدردی کردند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حضرت آیت‌الله صافی گلپایگانی، متن پیام دفتر معظم‌له به این شرح زیر است:

بسمه‌تعالی ضایعه دلخراش جان‌باختن تعدادی از نونهالان عزیز، دختران معصوم در زاهدان موجب تأسف و تأثر گردید؛ این حادثه بار دیگر قلوب ملت ایران را جریحه‌دار کرد.

مرجع عالی‌قدر حضرت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی با خانواده‌های داغدار در این غم بزرگ شریک و همدرد بوده و از خداوند متعال صبر و بردباری را بری آنان مسئلت داشته و از مسئولان امر می‌خواهد که نسبت به این حادثه با دقت و حساسیت بررسی کامل نموده و در تقلیل آلام خانواده‌های مکرم معزی کوشش نمایند.

قطعاً عدم اختصاص اعتبارات کافی نباید زمینه‌ساز چنین حوادثی باشد و یقیناً اولویت اول اعتبارات بر آموزش و تربیت فرزندان عزیزان اسلام به‌خصوص در مناطق محروم می‌باشد.

حسب‌الامر مرجع عالی‌قدر هیئتی از سوی ایشان برای عرض تسلیت به خانواده‌های داغدار اعزام گردید.

آیت‌الله‌العظمی شبیری زنجانی در دیدار جمعی از اساتید و فعالان فرهنگی غیرایرانی

اگر سخنان اهل بیت (ع) با ابزار و شیوه مناسب بیان شود جوامع آن‌را می‌پذیرند

این مرجع تقلید با بیان این‌که عقاید شیعه مطابق با فطرت انسان‌هاست، لذا اگر درست بیان شود، جوامع آن‌را می‌پذیرند، اظهار داشتند: اگر از روی اعتقاد مطالبی که از طریق اهل بیت (ع) به ما رسیده با ابزار و شیوه مناسب بیان شود، جوامع آن‌را می‌پذیرند؛ چون عقاید شیعه مطابق با فطرت انسان است و در آن تحمیل نیست.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی، ۲۶ آذر در دیدار جمعی از اساتید و فعالان فرهنگی غیرایرانی مقیم کانادا، آمریکا و بعضی از کشورهای آفریقایی و آسیایی گفتند: عقاید شیعه تحمیلی نیست بلکه مطابق با فطرت انسان‌هاست و اگر درست بیان شود، جوامع آن‌را می‌پذیرند.

ایشان حضور در دانشگاه و فعالیت‌های علمی و فرهنگی را برای این اساتید، «نعمتی الهی» خواندند و افزودند: از پیامبر اکرم (ص) روایت شده که خداوند در ایام زندگی اشخاص، نسیم رحمتی را برای آن‌ها قرار می‌دهد و مؤمن باید از این نسیم استفاده کند. امروز نعمتی نصیب شما اساتید -که به زیور دانش و اخلاق مزین هستید- شده که می‌توانید از آن برای یاری رساندن به مذهب و دین استفاده کنید؛ این نعمتی که امروز، روزی شما شده، روزی بسیاری از ما نشده است.

حضرت آیت‌الله شبیری زنجانی خاطرنشان کردند: جوامع مختلف در حال تغییر و تحول هستند و کسانی در این تغییر و تحولات نقش ایفا می‌کنند و تأثیرگذاری بیشتری دارند که برای برقراری ارتباط با مردم تلاش بیشتری می‌کنند. و در این رابطه اگر از روی اعتقاد، مطالبی که از طریق اهل بیت (ع) به ما رسیده با ابزار و شیوه مناسب بیان شود، جامعه آن‌را می‌پذیرد؛ چون عقاید شیعه مطابق با فطرت انسان است و در آن تحمیل نیست.

اشتراک افق حوزه

۰۲۵ - ۳۲۹۰۰۵۳۶

۰۹۱۹۶۹۱۴۴۵۰

نمبر: ۳۲۹۰۱۵۲۳

در دیدار مراجع عظام تقلید و علما با دبیرکل مبارزه با دخانیات عنوان شد

چرا باید دخانیات با ارز دولتی وارد شود؟! دکتر مسجدی، دبیرکل و از اعضای جمعیت مبارزه با استعمال دخانیات ایران، ۲۹ آذر با سفر به شهر مقدس قم با حضرات آیات نوری همدانی، مکارم شیرازی و علوی گرگانی به‌صورت جداگانه دیدار کرد. ایشان در این دیدارها از وضعیت نگران‌کننده واردات و استعمال دخانیات در کشور ابراز تأسف و بر لزوم رفع مشکلات اقتصادی در راستای جلوگیری از گرایش جوانان به دخانیات، فرهنگ‌سازی و همراهی دولت جهت رفع معضل دخانیات تأکید کردند.

اگر تحریم هستیم، چرا سیگار را تحریم نمی‌کنند؟! دکتر مسجدی دبیرکل جمعیت مبارزه با دخانیات هم در این دیدارها با اشاره به فتوای میرزای شیرازی در مورد حرمت تنباکو، این اقدامات را بسیار اثرگذار دانست. وی افزود: هم‌اکنون دو میلیون و ۸۷۰ هزار معنادر جوان در کشور داریم که معمولاً از قلیان آغاز می‌شود. دبیرکل جمعیت مبارزه با دخانیات کشور اظهار داشت: مطابق با قانون، کشیدن قلیان در مناطق عمومی ممنوع است؛ هم‌اکنون در مجلس دنبال قانونی هستیم که قهوه‌خانه را از قانون عمومی بیرون آورده و تبدیل به مناطق خصوصی کنند و این قانونی است که به‌دنبال تصویب آن بوده و اگر تصویب شود مشکلات کشور دوچندان خواهد شد.

دکتر مسجدی عنوان کرد: متأسفانه کار به جایی رسیده که دولت به‌جای این‌که برای رفع گرانی تلاش کند و برای مسایل مهم که در ارتباط با معیشت مردم و داروست، از ۴۲۰۰ تومانی بدهد، دنبال آن است دخانیات را با ارز ۲۲۰۰ وارد کند و سیگار در ردیف پنجمین اولویت دولت قرار گرفته است که این پذیرفتنی نیست. دبیرکل جمعیت مبارزه با دخانیات کشور اظهار داشت: در این کشور تنها چیزی که تحریم نیست، سیگار است و آمریکا که جلوی ورود همه چیزها به ایران گرفته؛ اما جلوی ورود سیگار را نرفته است! دبیرکل جمعیت مبارزه با دخانیات کشور ضمن بیان این‌که ۳۲ میلیون دلار سیگار وارد کشور شده است، اظهار داشت: یکی از وارد کنندگان سیگار، کمپانی‌های آمریکایی و رژیم صهیونیستی است؛ یکی از این کارخانه‌های رژیم صهیونیستی در کشور نمایندگی زده که نشان از برنامه وسیع دشمنان برای نابودی جوانان ایرانی است.

این مرجع تقلید با توجه به این‌که همه امور فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی با هم مرتبط هستند، افزودند: مسئولان باید به مشکلات مردم آگاهی داشته باشند و در جهت رفع آن‌ها اقدام کنند. حضرت آیت‌الله نوری همدانی تأکید کردند: دشمنان می‌خواهند با وارد کردن دخانیات به کشور به ما ضربه بزنند پس باید همیشه آگاه و هوشیار باشیم و برای این مسایل اهمیت ویژه قائل شویم.

مسئولان نظام با جلوگیری از ورود دخانیات به کشور، جوی استعمارگری را بگیرند

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی هم در این دیدار با بیان این‌که موضوع دخانیات فتنه‌ای از سوی دشمنان است، گفتند: دلیل این‌که مرحوم میرزای شیرازی منع کردند و فتوا به حرمت آن دادند، چون متوجه نیت دشمنان شده بودند.

ایشان افزودند: از دشمن هم غیر از این توقع نمی‌رود، اگر وضعیت جامعه به اینجا رسیده که مصرف قلیان عادی شده؛ چون به اهداف دشمن پی نبردم و در عین حال به امراض آن آگاهی نداریم. معظم‌له بیان داشتند: راه مبارزه با استعمارگری دشمن به دست دولت است؛ مسئولان نظام باید با جلوگیری از ورود دخانیات به کشور، جوی استعمارگری دشمنان را بگیرند.

ایشان با مصرف دخانیات را فرهنگ‌سازی دانستند و گفتند: این فرهنگ‌سازی و همراهی دولت باید باشد تا نتیجه بدهد؛ اگر فرهنگ‌سازی در مورد مصرف قلیان شود، ولی دولت اجازه ورود دخانیات را بدهد، باز همان استعمار دشمن نتیجه خواهد داد.

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی در همایش «فرهنگ دفاعی - امنیتی بر اساس آموزه‌های مهدوی»

وظیفه همه ما ایستادگی در ساختار دفاعی و امنیتی است

این هنر دین‌پروری است که شما می‌توانید فرزند رسول خدا باشید و همانند وجود مبارک آن حضرت از آغاز تا انجام، دین را با جان پذیرید نه این‌که در عصر او مهدوی بشوید. معظم‌له در ادامه به بیان خصایص نظام مهدوی پرداختند و بیان داشتند: خصیصه نظام مهدوی این است که انسان آن‌چه را که وجود مبارک رسول گرامی و سیزده معصوم دیگر فرمودند حتی صدقیه کبرا (ع) عملی می‌کند و قائم بالعقل می‌شود. ایشان ادامه دادند: یک وقت یک کسی می‌خواهد فردی زندگی کند نه بیراهه برود نه راه کسی را ببندد، فقط طمع بهشت دارد یا خوف از جهنم، این دیگر هرگز مهدوی نمی‌اندیشد، عادل هست اما هر عادل‌ی مهدوی نخواهد بود. دین گفت‌عادل، مهدوی است؛ دین گفت قائم بالعقل؛ مهدوی است؛ در سوره حدید فرمود ما به این‌ها گفتیم شما بایستید تنها روی عدل بایستید تنها روی قسط بایستید، کسی که قائم بالقسط است نه تنها اجازه نمی‌دهد کسی به او ستم بکند، نه تنها اجازه نمی‌دهد که به دیگری ستم بکند، بلکه اجازه نمی‌دهد ثالثی به رابعی ستم بکند این قائم بالقسط است، اگر کسی قیام به قسط کرد دیگر اهل قعود نیست.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در ادامه سخنانشان با بیان روایت نورانی از امیرالمؤمنین (ع) به ضرورت مبارزه با ستمگر و برحذر بودن از ستم‌پذیر بودن اشاره کردند و اظهار داشتند: در بیانات نورانی حضرت امیرالمؤمنین (ع) هست که جز ملت فرومایه کسی ستم‌پذیر نیست، ملتی که نفوذ بیگانه را تحمل می‌کند ذلیل محض است ما می‌خواهیم شناسنامه بگیریم به نام علوی بشویم، فرزند علی و ما را به‌عنوان فرزند علی می‌پذیرند، اگر نمی‌پذیرفتند که اعلام نمی‌کردند خب ما می‌خواهیم بشویم فرزند علی، حضرت فرمود اگر چه من هستم سنگ را از هر جا آمد برگردان، سنگ‌پذیر نباش، سنگ‌خور نباش. این‌که می‌بینید ما ده سال جنگ را تحمل کردیم برای این‌که فرزند علی بودیم به ما گفت جز ملت فرومایه، هیچ کس ستم‌پذیر نیست، سنگین‌ترین کار این مملکت را فرزندان شما انجام دادند.

ایشان اظهار داشتند: مستحضرید این زیارتنامه‌ها برای ما درس است در این زیارتنامه‌ها می‌خوانیم که «طیتم و طابت الأرض التي فيها دفنتم» شهید درست است که در برابر مرکب عالم، خون شهید مرجوح است و آن راجح؛ اما در برابر هر باران و تگرگ و برفی، حرف اول را می‌زند چون برف، تگرگ، باران و آب، آلودگی‌ها را پاک می‌کند اما پاک کردن خبثات استیکبار، از این‌ها بر نمی‌آید، سگ اگر به طرفی دهن زد می‌گویند «ولوغ»، این را خاک پاک می‌کند، آب پاک می‌کند، اما ولوغ استیکبار را نه خاک پاک می‌کند نه آب، این تنها خون شهید است که این

همایش ملی «فرهنگ دفاعی - امنیتی بر اساس آموزه‌های مهدوی» با سخنرانی حضرت آیت‌الله جوادی آملی و با حضور طلاب، روحانیون و مقامات امنیتی و نظامی، ۲۹ آذر در سالن همایش بنیاد بین‌المللی علوم و حیاتی اسرا در قم برگزار شد.

حضرت آیت‌الله جوادی آملی در ادامه سخنانشان با بیان روایت نورانی از امیرالمؤمنین (ع) به ضرورت مبارزه با ستمگر و برحذر بودن از ستم‌پذیر بودن اشاره کردند و اظهار داشتند: در بیانات نورانی حضرت امیرالمؤمنین (ع) هست که جز ملت فرومایه کسی ستم‌پذیر نیست، ملتی که نفوذ بیگانه را تحمل می‌کند ذلیل محض است ما می‌خواهیم شناسنامه بگیریم به نام علوی بشویم، فرزند علی و ما را به‌عنوان فرزند علی می‌پذیرند، اگر نمی‌پذیرفتند که اعلام نمی‌کردند خب ما می‌خواهیم بشویم فرزند علی، حضرت فرمود اگر چه من هستم سنگ را از هر جا آمد برگردان، سنگ‌پذیر نباش، سنگ‌خور نباش. این‌که می‌بینید ما ده سال جنگ را تحمل کردیم برای این‌که فرزند علی بودیم به ما گفت جز ملت فرومایه، هیچ کس ستم‌پذیر نیست، سنگین‌ترین کار این مملکت را فرزندان شما انجام دادند.

ایشان اظهار داشتند: مستحضرید این زیارتنامه‌ها برای ما درس است در این زیارتنامه‌ها می‌خوانیم که «طیتم و طابت الأرض التي فيها دفنتم» شهید درست است که در برابر مرکب عالم، خون شهید مرجوح است و آن راجح؛ اما در برابر هر باران و تگرگ و برفی، حرف اول را می‌زند چون برف، تگرگ، باران و آب، آلودگی‌ها را پاک می‌کند اما پاک کردن خبثات استیکبار، از این‌ها بر نمی‌آید، سگ اگر به طرفی دهن زد می‌گویند «ولوغ»، این را خاک پاک می‌کند، آب پاک می‌کند، اما ولوغ استیکبار را نه خاک پاک می‌کند نه آب، این تنها خون شهید است که این

همایش ملی «فرهنگ دفاعی - امنیتی بر اساس آموزه‌های مهدوی» با سخنرانی حضرت آیت‌الله جوادی آملی و با حضور طلاب، روحانیون و مقامات امنیتی و نظامی، ۲۹ آذر در سالن همایش بنیاد بین‌المللی علوم و حیاتی اسرا در قم برگزار شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد بین‌المللی علوم و حیاتی اسرا، این مرجع تقلید در سخنانی در همایش ملی فرهنگ دفاعی - امنیتی بر اساس آموزه‌های مهدوی، به تبیین فرهنگ مهدویت در بخش دفاعی پرداختند و اظهار داشتند: محور اصلی این همایش فرهنگ مهدویت در بخش دفاعی مملکت است؛ به ما گفتند شما هم می‌توانید مهدوی فکر کنید و مهدوی بشوید و برای این‌که مهدوی بشوید از امام دوازدهم شروع نکنید، چون مهدویت مهدی (ع) از امامت دوازدهمین امام بودن شروع نشده او فرزند رسول اکرم (ص)، امیرالمؤمنین (ع) و ائمه هدی (ع) است؛ به ما گفتند می‌توانید مهدویت‌تان را نه تنها از شناسنامه شروع کنید بلکه باید شروع کنید، چون هر انسانی وقتی به‌دنیا آمد شناسنامه او به‌عهد پدر و مادر اوست، وقتی بالغ شد شناسنامه را خود باید تنظیم کند و وجود مبارک حضرت رسول (ص) و امیرالمؤمنین (ع) الی یوم القیامه فرمودند: ما حاضریم شما را به‌عنوان فرزندی قبول کنیم در هر زمان، در هر زمین بگویید یا رسول الله، یا ولی الله، پیوند ناگسستنی ما با برقرار کنید می‌شوید فرزند ما، وقتی فرزند ما شدید نه تنها رسولی و علوی فکر می‌کنید بلکه حسنی و حسینی می‌اندیشید، سجادی و باقری، صادقی و کاظمی، رضوی و تقوی، نقوی و عسکری می‌اندیشید و مهدوی فکر می‌کنید؛ این وظیفه ماست

در بیانات نورانی حضرت امیرالمؤمنین (ع) هست که جز ملت فرومایه کسی ستم‌پذیر نیست ملتی که نفوذ بیگانه را تحمل می‌کند ذلیل محض است ما می‌خواهیم شناسنامه بگیریم به نام علوی بشویم، فرزند علی و ما را به‌عنوان فرزند علی می‌پذیرند اگر نمی‌پذیرفتند که اعلام نمی‌کردند خب ما می‌خواهیم بشویم فرزند علی حضرت فرمود اگر چه من هستم سنگ را از هر جا آمد برگردان سنگ‌پذیر نباش، سنگ‌خور نباش.

مراسم افتتاحیه پنجمین نمایشگاه دستاوردهای مراکز علمی و پژوهشی حوزه‌های علمیه با سخنرانی آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه و با حضور اساتید، طلاب و فضلای حوزه، معاونان مرکز مدیریت، مدیران نهادهای پژوهشی حوزه و پژوهشگران و هم‌چنین ۶۰ مؤسسه و مرکز پژوهشی حوزه‌های علمیه، ۲۵ آذر در محل مصلى قدس قم برگزار شد. این نمایشگاه در سه بخش دستاوردها، دستاوردهای فاخر چهل ساله و پژوهش‌های حوزویان در عرصه انقلاب اسلامی برپا شد و تا ۲۹ آذر میزبان علاقه‌مندان بود. معرفی دستاوردهای پژوهشی حوزه، تقویت تعامل حوزه با واحدهای پژوهشی، طلاب و مراکز پژوهشی حوزوی، ارائه یافته‌های جدید پژوهشی در علوم انسانی و اسلامی و هم چنین تقویت روحیه تحقیق و توسعه آن در بین طلاب از جمله اهداف برگزاری این نمایشگاه بود. در پایان از غرفه‌داران و پژوهش‌های برتر تجلیل شد.

با حضور ۶۰ مؤسسه و مرکز پژوهشی حوزوی برگزار شد

پنجمین نمایشگاه دستاوردهای مراکز علمی و پژوهشی حوزه

وی گفت: اولین عرصه بایسته‌های علمی حوزه، اسناد کلان حوزه است که در این زمینه کارهای بسیار وسیعی؛ از جمله نقشه جامع علمی حوزه و درخت‌واره دانشی در حال انجام است؛ در عرصه طبقه‌بندی دانشی نیز کارهای عمیق و قوی انجام شده است و در آینده نزدیک نیزدرخت‌واره رشته‌ای حوزه در ۱۴ حوزه دانشی به اتمام می‌رسد. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه، نشر گفتمان آموزش پژوهش‌محور را از جمله مسایل و بایسته‌های علمی و پژوهشی حوزه ذکرکرد و اظهار داشت: متون پژوهشی در این عرصه بسیار مهم است؛ برخی روی ساده‌سازی متون تمرکز دارند؛ ولی این حرکت درست و دقیق نیست؛ بلکه باید ضمن طبقه‌بندی دقیق دروس، متون را به‌شکلی تدوین کنیم که حسن پژوهش را در پژوهشگرانی زنده کنیم. وی اسناد را از دیگر بایسته‌های عرصه پژوهش دانست و گفت: به‌منظور توسعه و تسریع حرکت کاروان پژوهشی حوزه، باید روی اسناد جامع و علمی کار و سنت‌های گذشته را احیا کنیم و از تجربیات روز به‌خوبی استفاده کنیم. مدیر حوزه‌های علمیه، نظام ارزیابی را از دیگر نظامات مهم و مؤثر حوزه در امر پژوهش دانست و افزود: این نظام، هدایت‌گر به سمت اهداف خواهد بود؛ نظام سؤال، مقاله، تحقیق، تحقیق کلاسی، پایان‌نامه و... باید در ارزیابی‌های علمی مورد عنایت واقع شود.

آیت‌الله اعرافی نظام تقریرنویسی را از بایسته‌های توسعه پژوهش در حوزه دانست و گفت: تقریر و تحقیق دستاوردهای مهمی برای حوزه ما داشته است؛ نظام تقریر نظام پژوهش محوری است که امروز در مراکز علمی قوی در دنیا مورد تأکید است. وی با ذکر این مطلب که برنامه پژوهشی نیز از دیگر بایسته‌های توسعه پژوهش در حوزه است، بیان کرد: در حال حاضر فعالیت جدی در زمینه نقشه حرکت طلاب درباره پژوهش در حال انجام است؛ نظام آموزشی ما باید یک خط سیر مشخصی را برای حرکت پژوهشی پیش روی طلاب قرار دهد. مدیرحوزه‌های علمیه کشور با ذکر این مطلب که دروس خارج باید توسعه و تعمیق یابد، اظهار کرد: حوزه علمیه تجربه فاخری در حوزه توسعه دروس خارج فقه و اصول دارد که باید این زمینه‌های رشد را در عرصه علوم دیگر نیز توسعه دهد.

وی تنوع رشته‌ای و فناوری‌های اجتهاد و تحقیق را از بایسته‌های توسعه پژوهش در حوزه دانست و گفت: این عرصه مورد تأکید رهبر معظم انقلاب بوده است که خوشبختانه گام‌های جدی در این سال‌ها در این عرصه برداشته شده است که یکی از آن‌ها در حیطه کاربست هوش مصنوعی و نظریات پیشرفته آن در فرایند اجتهاد است.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی به مسایل نوپدید، مسئله‌یابی، روش تحقیق و متدلوژی اجتهاد در عرصه‌های مختلف و تسری دستگاه روشمند فقه به دیگر حیطه‌های علمی اشاره کرد و اهمیت توسعه دروس ارتباطات علمی و حوزوی در عرصه توسعه پژوهش را مورد تأکید قرار داد و گفت: ارتباطات علمی درون حوزوی، حوزوی دانشگاهی و بین‌الملل، از جمله بایسته‌های این عرصه است؛ همین امروز نیز از بازارهای نشر و علم در کشورهایی چون لبنان نیز غافل نیستیم و این بازارهای علمی اارصد می‌کنیم.

وی یادآور شد: از دیگر لوازمی که باید در عرصه توسعه پژوهش به آن توجه داشت، می‌توان به تدوین و ترجمه آثار علمی به زبان‌های دیگر اشاره کرد؛ در این زمینه برخی از آثار امام راحل، شهید مطهری و آیت‌الله مصباح بزدی به زبان‌های دیگر

ترجمه شده است که قطعاً باید با همکاری‌های گسترده و فرابخشی این حیطه را نیز گستراند. مدیرحوزه‌های علمیه کشور به اهمیت توجه به مجلات حوزوی اشاره کرد و گفت: حوزه آزاد ما بسیار غنی و پربار است؛ زیرساخت توسعه علم نیز در همین عرصه حوزه آزاد شکل گرفته است؛ البته این آزادی در انتخاب استاد، درس و... نیز با لوازم دقیقی همراه است.

آیت‌الله اعرافی مجموعه سنن حوزوی را از جمله لوازم توسعه پژوهش در حوزه دانست و افزود: از جمله این سنن، می‌توان به پیش‌مطالعه، مباحثه و... اشاره کرد که باید روی این اصول بیشتر کار کنیم.

وی گفت: نمایشگاه اسامل در کنار فعالیت‌های عادی خود، در بخش علوم انسانی و اجتماعی که از مهم‌ترین عرصه‌های مطالبات و انتظارات از حوزه است، دست به کاری بزرگ زده و به‌همت انجمن‌های علمی حوزه و همکاری نهادهای علمی دیگر حوزه، سه هزار اثری که رتبه‌های فاخر را در عرصه علوم انسانی و اسلامی کسب کرده‌اند، در معرض دید بازدیدکنندگان گذاشته است.

عضو شورای عالی حوزه اظهار کرد: دستاوردهای حوزه نیز باید به نقد گذاشته شود تا بدانیم در این بین چه مشکلات و مسیرهایی را در پیش داریم؛ در این بین می‌توانیم روی پایان‌نامه‌های علمی حوزوی نیز کار کنیم تا این مسیر مورد نقد و ارزیابی دقیق قرار گیرد.

آیت‌الله اعرافی بیان کرد: از بخش‌های مهم این نمایشگاه که جزء خلأهای جدی این‌گونه برنامه‌ها بوده است، برپایی بخش انعکاس نظرات و آثار علمی حوزویان در خصوص انقلاب اسلامی است؛ اگر به پژوهش‌های خارجی‌ها در خصوص

انقلاب توجه کنیم، متوجه کارهای کم خود در این زمینه خواهیم شد.

● **۶۰ مرکز پژوهشی حوزوی دستاوردهای پژوهشی خود را به نمایش گذاشته‌اند**
حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی هم در افتتاحیه این مراسم، گفت: در هفته پژوهش برنامه‌های مختلفی در عرصه‌های علمی و پژوهشی برگزار و در همین راستا نمایشگاه هفته پژوهش، ویژه مراکز پژوهشی حوزه با حضور مراکز تخصصی هم برپا شد.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه بیان کرد: در همین راستا این نمایشگاه در سه بخش عمده برپا شده است: بخش اول شامل: مؤسسات پژوهشی حوزه است که در این راستا، از ۸۰ مرکز پژوهشی دعوت شد که ۶۰ مرکز علمی در این نمایشگاه شرکت کردند.

حجت‌الاسلام والمسلمین میرمعزی یادآور شد:

بخش دوم، شامل: دستاوردهای پژوهشی در ۱۸ رشته خاص با ۳ هزار جلد کتاب در عرصه علوم انسانی و اسلامی است که به‌همت دبیرخانه انجمن‌های علمی و مشارکت نهادهای علمی آثار فاخر و برگزیده حوزه که حائز رتبه‌های برتر در بخش‌های مختلف شده‌اند، به نمایش گذاشته شد؛ بخش سوم هم مربوط به انقلاب اسلامی است. آثار حوزویان در خصوص انقلاب اسلامی است.

● **از سرمایه‌گذاری در بحث پژوهش نترسیم**

مسئول دبیرخانه انجمن‌های علمی حوزه نیز در گفت‌وگو با خبرنگاری حوزه، با اشاره به فعالیت‌های پژوهشی انجمن‌های علمی حوزه، گفت: این انجمن در مواردی مانند فصل‌نامه پژوهشی یا کرسی‌های آزاداندیشی و نظیر به‌پردازی در قالب کتاب در ۱۷ رشته هر ساله فعالیت‌های

پژوهشی را منتشر می‌کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین هاجری افزود: در این انجمن، چند فعالیت پژوهشی درحال انجام است که براساس نیاز روز جامعه طراحی شده که از جمله آن، همکاری علمی پژوهشی با مراکز علمی و نهادهای نظام، انتشار کتاب شناخت تحت عنوان آثار منتخب دانش‌آموختگان حوزه و دانشگاه در عرصه علوم انسانی، نشر گفتمان علمی انقلاب، طرح تدوین موسوعه‌های تخصصی آیات و روایات سیاست، حقوق و... و برگزاری مباحثات فقه مضاف است.

این محقق با بیان این‌که در همه دنیا پژوهش استاندارد، دارای شاخصه‌هایی است که از جمله آن‌ها این است که براساس نیاز روز باشد، به نیازی جواب بدهد و مبتنی بر منابع معتبر و روش‌های علمی باشد، ادامه داد: اگر فعالیت علمی انجام می‌شود که گره‌ای از مسئله‌ای را باز نمی‌کند، به آن فعالیت، علمی پژوهشی نمی‌گویند؛ حتی اگر پاسخی می‌دهد که مستند نیست، آن کار، پژوهش نیست.

حجت‌الاسلام والمسلمین هاجری گفت: بر این اساس، ممکن است بسیاری از کارهای علمی، پژوهش نباشد؛ بلکه ترویجی و تبلیغی باشد؛ گاهی ممکن است، آن فعالیت علمی انجام‌گرفته ارزشمند باشد؛ ولی دلیل نمی‌شود که این فعالیت، پژوهشی باشد؛ چون شرایط پژوهش استاندارد را ندارد.

مسئول دبیرخانه انجمن‌های علمی حوزه اضافه کرد: البته پژوهشی نبودن، دلیل بر ضعف آن کار علمی نیست؛ چون هدف آن کار علمی از ابتدا پژوهش نبوده و دنبال این نبود به مسئله‌ای پاسخ دهد. وی ادامه داد: روش پژوهشی روشی است که پژوهشگر بر اساس صغری و کبریایی حرکت کرده تا مسئله‌ای اثبات شود؛ پژوهشی، پژوهش است که این مراحل را داشته باشد. این محقق افزود: کارهای که در جامعه انجام می‌شود، پژوهش نیست، چون بعضی مسایل، اصلاً مسئله معرفی نیست؛ قبلاً مسئله‌ای مطرح شده و جواب آن را داده‌اند؛ پژوهش یعنی تحقیق و پیدا کردن حقیقت. این را که قبلاً به آن جواب دادند، دوباره به آن جواب بدهیم، دیگر پژوهش نیست.

حجت‌الاسلام والمسلمین هاجری با بیان این‌که برای پژوهش درست، باید پیش‌بینی مسئله را ببینیم، افزود: پژوهش جایی است که سؤال بی‌پاسخ است؛ پس اگر سؤالی باشد و پاسخ داشته باشد و محقق همان پاسخ را بدهد به آن تحقیق گفته نمی‌شود.

مسئول دبیرخانه انجمن‌های علمی حوزه ابراز داشت: مهم‌ترین ملاک ما برای این‌که پژوهش‌های انجمن‌های علمی حوزه بر اساس نیاز جامعه انجام شود و بتواند پاسخ‌گوی نیازها باشد، تداوم ارتباط با مراکز و نهادهای علمی است؛ چون آن‌ها بر اساس نیاز جامعه طرح سؤال می‌کنند و این انجمن پاسخ می‌دهد. این محقق تأکید کرد: اگر پاسخ‌ها قانع‌کننده و مطابق نیازشان نبود، دیگر کار با ما را ادامه نمی‌دهند و این ارتباط و تحول علمی با نهادهای مختلف نشان از بالندگی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین هاجری ابراز داشت: ارتباط این انجمن با مراکز علمی بدین صورت است که آن‌ها درباره موضوعی طرح مسئله می‌کنند و انجمن‌ها آن را به صورت تخصصی تحت عنوان فقه معاصر در درس خارج مورد بررسی قرار می‌دهند و به آن براساس مباحث روز پاسخ می‌دهند.

آیت‌الله مقتدایی

در گرامی داشت سالروز وحدت حوزه و دانشگاه

● **امروز بیش از هر زمان دیگری**

نیازمند وحدت حوزه و دانشگاه هستیم

دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: روحانیان و دانشگاهیان وظیفه دارند که وحدت حوزه و دانشگاه را حفظ کنند، چراکه این وحدت در حفظ نظام جمهوری اسلامی تأثیر چشم‌گیری داشته و امروز که

دشمنان از هر طرف برای دشمنی با ما متحد شده‌اند، بیش از هر مقطع دیگری نیازمند وحدت حوزه و دانشگاه هستیم.

به گزارش خبرنگاری حوزه، آیت‌الله مقتدایی، ۲۷ آذر در مراسم گرامی‌داشت روز وحدت حوزه و دانشگاه و هفته پژوهش که در سالن جلسات دانشگاه معارف اسلامی در قم برگزار شد، خاطرنشان کرد: چند صبح‌ای از پیروزی انقلاب اسلامی نگذشته بود که امام خمینی رحمه بحث وحدت حوزه و دانشگاه را مطرح کردند، چراکه ایشان می‌دانستند این وحدت در پیاده کردن احکام قرآن در جامعه با محوریت ولایت فقیه چه اهمیتی دارد.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم گفت: ابرقدرت‌ها همواره در برابر این نظام الهی مخالفت می‌کنند، این مطلب را امام خمینی رحمه درک کرده بودند و برای این‌که دو بازوی متنفذ و قدرتمند برای حمایت از نظام اسلامی ایجاد کند، موضوع وحدت حوزه و دانشگاه را مطرح کرد.

وی هدف امام خمینی رحمه از وحدت حوزه و دانشگاه را والا دانست و تأکید کرد: حوزه به‌عنوان یک نهاد آموزشی دینی و دانشگاه به‌عنوان یک نهاد علمی و تأثیرگذار در جامعه مطرح هستند که اگر این دو نظام آموزشی با هم وحدت پیدا کنند، به‌عنوان حامی و طرفدار نظام اسلامی به حساب می‌آیند، زمانی که این دو نهاد با هم متحد شوند، ملت را نیز به‌صورت یکپارچه به سمت حمایت از نظام اسلامی حرکت می‌دهند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم اظهار داشت: روحانیان و دانشگاهیان وظیفه دارند که این وحدت را حفظ کنند، چراکه این وحدت در حفظ نظام جمهوری اسلامی تأثیر چشم‌گیر داشته و امروز که دشمنان از هر طرف برای دشمنی با ما متحد شده‌اند، بیش از هر مقطع دیگری نیازمند وحدت حوزه و دانشگاه هستیم.

● **توجه به نیازهای روز دانشجویان در کتب معارف در دستور کار قرار گرفته است**

بر پایه همین گزارش، معاون پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی قم هم در این مراسم، با تأکید بر لزوم پاسخ‌گویی دروس معارف دانشگاه‌ها به نیازهای روز دانشجویان، یادآور شد: مطالبی که در کتب درسی دانشگاهی در دروس معارف تولید می‌شود باید در جهت پاسخ‌گویی به نیازهای دانشجویان حرکت کند و این منابع تولیدی لازم است که متناسب با رشته‌های تحصیلی دانشجویان تدوین شود که این رویکرد اخیراً در دانشگاه به‌عنوان هدف مطرح شده است.

یادآوری می‌شود، در انتهای این برنامه به مناسبت هفته پژوهش از آثار پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی قم در سال ۹۷ رونمایی شد، هم‌چنین از محمدجواد فلاح به‌عنوان پژوهشگر برتر، سیدضیاءالدین میرمحمدی به‌عنوان دوازده‌ساله پژوهشی برتر و طیبه قائمی باقی به‌عنوان دوازده‌پایان‌نامه ارشد برتر تقدیر به عمل آمد.

مسئول دبیرخانه انجمن‌های علمی حوزه خیر داد

● **از برگزاری نمایشگاه گفتمان علمی انقلاب**

تا رونمایی از کتاب شناخت ۲۴ جلدی

مسئول دبیرخانه انجمن‌های علمی حوزه، از برگزاری نمایشگاه گفتمان علمی انقلاب اسلامی در تهران و نیز رونمایی از کتاب شناخت ۲۴ جلدی و سامانه مرتبط با آن در دهه فجر اسامال خبر داد.

حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالرسول هاجری در گفت‌وگوی خبرنگاری حوزه، ضمن اعلام خیر فوق اظهار داشت: همزمان با برگزاری افتتاحیه این نمایشگاه در تهران در دهه فجر، از مجموعه ۲۴ جلدی کتاب شناخت آثار منتخب و برگزیده حوزه در عرصه علوم انسانی و اسلامی رونمایی می‌شود.

دبیر شورای راهبردی نظریه‌پردازی و گفتمان‌سازی در عرصه علوم انسانی و اسلامی حوزه هم‌چنین افزود: این مجموعه شامل چهار بخش است که یک بخش آن آثار همین نمایشگاه معرفی شده و خود شامل ۵ صفحه است، یعنی یک صفحه شناسنامه کتاب، یک صفحه معرفی نویسنده و سه صفحه دیگر مربوط به معرفی خود کتاب است که حجمی در حدود ۳۰ هزار صفحه و ۲۴ جلد را شامل می‌شود. وی ابراز داشت: در واقع ما به‌شکل کتاب و نمایشگاهی و عکس و فیلم این آثار منتخب و برگزیده را به نمایش درمی‌آوریم و انصافاً هم این ۱۲ مرکز حوزوی با دبیرخانه انجمن‌های علمی حوزه همکاری بسیار خوبی داشته‌اند.

وی افزود: همزمان در آن مراسم از سامانه نرم‌افزاری این مجموعه کتاب شناخت نیز رونمایی می‌شود که در واقع سامانه برترین‌های علوم انسانی و اسلامی به‌شمار می‌رود تا محققان به‌جای آن‌که همه کتب را در این عرصه‌ها مورد توجه و بررسی قرار دهند، به این وسیله به راحتی بتوانند به کتب مرجع و برگزیده در رابطه با علوم انسانی و اسلامی دسترسی یابند.

وی در ادامه با اشاره به این‌که کتاب شناخت و سامانه مرتبط به آن شامل چهار بخش است، افزود: بخش نخست کتب برگزیده است، بخش دوم شامل مقالات علمی و پژوهشی است، بخش سوم، بخش نرم‌افزارهایی است که در علوم انسانی و اسلامی تولید شده و حتی برخی پزید جهانی شده‌اند. بخش چهارم نیز مربوط به نشست‌ها و کرسی‌های آزاداندیشی است که خیلی از این‌ها فقط یک‌بار در قم برگزار شده است.

پرس و جو

چرا حجاب کامل زنان فقط در

کشور جمهوری اسلامی ایران

اجباری است؟

آیا حجاب در قرآن و روایات اسلامی رفتاری واجب معرفی شده است؟

آیا حدود و مرزها و قالب‌های حجاب هم مشخص شده

و به‌صورت یک قالب معین و یکسان واجب شده است؟

اجتماعی است و بنابر مصالح و حکمت‌هایی که وجود دارد، می‌تواند مبنای احکام و قوانین اجتماعی قرار گیرد. پوشش نامناسب زنان، پیامدهای منفی فردی و اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اخلاقی و معنوی فراوانی به همراه دارد؛ هم‌چنان‌که رعایت حجاب و پوشش شرعی، موجب تقویت اخلاق، عفت عمومی، آراמש روانی جامعه، محدود شدن لذت‌جویی جنسی به چارچوب خانواده، جلوگیری از آزارهای جنسی زنان و ده‌ها اثر مثبت دیگر است که در این‌جا امکان پرداختن به آن‌ها به‌صورت تحلیلی و مبسوط وجود ندارد. دولت اسلامی، حق تجسس و تفتیش در امور شخصی و دخالت در امور پنهان مردم را ندارد^(۱) و همه مردم در محیط پنهان و اختصاصی خودشان، آزادی عمل دارند و مادام که به افراد دیگر آسیب نزنند؛ می‌توانند هر رفتاری را انجام دهند، حتی اگر آن رفتار به خودی خود گناه باشد. از طرف دیگر رفتاری که به محیط جامعه کشیده شود و بالقوه یا بالفعل بر روابط و مناسبات اجتماعی تأثیر مثبت یا منفی داشته باشد، اقتضای جعل قانون برای الزام به فعل یا ترک آن وجود دارد؛ به‌عنوان مثال در قانون مجازات اسلامی، تظاهر به روزه‌خواری جرم تلقی شده و مجازاتی برای آن در نظر گرفته شده است؛ هرچند روزه‌داری و روزه‌خواری هر دو از امور شخصی به شمار می‌روند. این شیوه قانون‌گذاری، در حقیقت شیوه‌ای عقلایی است و در تمامی نظام‌های حقوقی، دولت می‌تواند نسبت به رفتارهایی که به خودی خود از امور شخصی محسوب می‌شوند، ولی در بازه زمانی و شرایط خاصی، آثار اجتماعی مهمی دارند، قوانینی وضع کند که دامنه اختیارات و آزادی‌های فردی را به سود منافع اجتماعی، تنگ‌تر کند. در این خصوص می‌توانیم به خرید و فروش جزئی و مصرف مواد مخدر اشاره کنیم که ابتداءً اموری فردی هستند، ولی در اکثر کشورهای دنیا ممنوع شده و جرم تلقی می‌شود. به سبب آن‌چه گفته شد، در قانون مجازات اسلامی، ماده ۶۳۸، ظاهر شدن در مناظر عمومی، بدون پوشش تعریف‌شده شرعی، جرم تلقی شده و مجازات‌هایی برای آن در

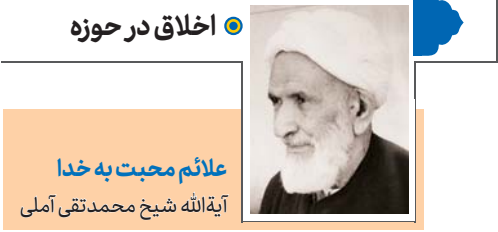
زنان غیرمسلمان مشمول آیات حجاب نیستند، اما ادله دیگری وجود دارد که اثبات می‌کند همه زنان و مردان، چه مؤمن و چه کافر، به رعایت حدود شرعی موظف‌اند؛ هرچند اعمال کافران در صورتی مقبول و معتبر است که ابتدا به توحید خداوند و نبوت پیامبر اسلام ﷺ ایمان آورده و اعمال خود را با انگیزه‌ایمانی انجام دهند. بر اساس این مبنا متکلمان و فقیهان مسلمان گفته‌اند: کافران همان‌گونه که به اصول دین مکلف و برای اعتقادات فاسد عقوبت می‌شوند، به فروع دین هم مکلف و برای رعایت نکردن آن مستحق کیفر اخروی خواهند بود.

دلایل اجباری بودن حجاب

۱. تردیدی نیست که حجاب ابتداً واجبی شرعی است که خود مرد و زن مسلمان باید آن را با انگیزه‌ایمانی و از سرخداخواهی یا خداترسی رعایت کند؛ اما این امر هرگز به این معنا نیست که حجاب امری فردی است و جنبه اجتماعی ندارد. اصلاً حجاب ذاتاً امری اجتماعی است و در ارتباط با دیگران معنا پیدا می‌کند. حجاب یک رفتار اجتماعی است و زن و مرد در قلمرو رفتارها و تعاملات اجتماعی باید حدود و مرزهای پوشش معتبر شرعی را رعایت کنند.

۲. از آن‌جا که حجاب امری اجتماعی است، پس به خودی خود ظرفیت و صلاحیت وضع قانون را دارد. اصلاً اموری که در قلمرو روابط اجتماعی قرار می‌گیرد با منافع و مصالح عموم جامعه مرتبط است و اگر قانونگذار (چه خداوند و چه حاکم اسلامی) رفتاری را به سود یا زیان جامعه تشخیص دهد، می‌تواند متناسب با مصالح، قوانینی را وضع کند.

۳. با دقت در آثار و آسیب‌های اجتماعی بی‌پوششی یا بدپوششی، روشن می‌شود که پوشش، رفتاری اجتماعی است. اساساً انسان هنگام حضور در مناظر عمومی، اقدام به پوشاندن برخی از قسمت‌های بدن خود می‌کند و در خلوت، هرچند به سبب نفوذ اجتماعی^(۲) بازهم خود را در برابر خود می‌پوشاند، اما چنان الزامی که در مناظر عمومی وجود دارد، مطرح نیست. بنابراین رفتار پوشش و از جمله پوشش شرعی، رفتاری کاملاً

برای شخص محب علامات و نشانه‌هایی است که اگر واجد آن‌ها بود محبتش، حقیقی است و الا دروغ می‌گوید. از علائم محبت این است که نزد محب هدایا و تحف و وسایلی است که باید از جانب دوست به او برسد، یکی از آن هدایا و عطایای حق نسبت به او لذت بردن او از بلایایی است که از طرف حق به او می‌رسد. شاعر گوید:

عاشقم بر لطف و قهرش به جد

این عجب، من عاشق این هر دو ضد

دیگر از علائم محبت، پرهیزگاری و زهد او در نعمت‌های زائله دنیا است؛ یعنی به اندازه ضرورت بهره‌برداری می‌کند و از تصرف بسیار در آن‌ها اجتناب می‌ورزد و این میسر نمی‌شود، مگر به این‌که در دلش غیر از خیال محبوب چیزی نباشد.

از علائم محبت آن است که دیده شود محب، در اطاعت دوستش عزم ثابت و تصمیم راسخی دارد؛ چنان‌چه اگر افرادی به اصرار او را از اطاعت منع کنند، هر آینه او از اطاعتش دست برنمی‌دارد و این‌ها در فرمان‌برداری محبوب‌شان، کالجیل الراسخند که «لا یخافون فی الله لومة لائم».

از علامات دیگر محبت آن است که از شدت انس به محبوب، از غیر محبوبش متنفر و فراری است؛ به حدی که اگر سدهزار چیز به او بدهند تا محبوبش را از او بستانند، راضی نباشد، و اگر همه چیز را بگیرند و محبوبش را از او باز ندارند، راضی باشد.

از علائم دیگر آن است که چون به روی شخص نظر کنی خندان و متبسم است، ولی چون به دلش نظر کنی می‌بینی که مانند بلبل ناله‌هایی دارد. در میان مردم خندان و گشاده‌رو است، ولی قلبش مانند زن بیچه مرده محزون است. حزن او گریه و زاری اوست در تاریکی‌های شب.

از علامات و نشانه‌های دیگر این است که شخص محب برای اعمال قبیحی که از او صادر شده، گریان است و پیوسته در توبه و انابه است؛ چنان‌چه نقل می‌کنند کسی نسبت به شخصی، علاقه داشت پس به یک زحمتی خود را به محبوبش رسانید. محبوب گفت: چگونه می‌خواهی مرا ببینی با چشمی که به غیر من نظر افکنده است؟ چون این سخن شنید فوراً به گریه افتاد و توبه کرد و گفت: راست می‌گویی، چشمی که به غیر جمال محبوبش نظر افکنده قابلیت رؤیت محبوب را ندارد.

مفاسد اظهار محبت نزد دیگران

یکی دیگر از علائم محبت آن است که محب، دوستی محبوبش را از غیرمحبوبش کتمان کند، به جهت آن‌که ممکن است درجات محبت بر خود شخص محب هم پوشیده باشد، یعنی ممکن است قبل از امتحان انسان پندارد در مرتبه دهم از محبت الهی است، لکن چون پای امتحان جلوآید معلوم می‌شود که صرف دعوی بوده و آن‌طور نبوده که خیال می‌کرده است.

پس در هر صورت اظهار محبت نزد دیگران بد است و بسا می‌شود که اظهار آن دروغ است و باید مخفی داشت. برای آن‌که چون دعوی محبت کرد نتواند پای امتحانش بایستد و از میدان فرار کند کما آن‌که گویند: زنی بود دختر خود را بسیار دوست می‌داشت و از فرط علاقه گاهی می‌گفت: خدایا مرا فدای دخترم گردان. اتفاقاً دختر مریض شد و در این وقت گاوی وارد حیاط خانه شد و سر خود را درون دیگ کرد تا چیزی بخورد، دیگ به شاخ‌های او گیر کرد و نتوانست سر خود را بیرون آورد. در این میان چشم زن به او افتاد و تصور کرد که حضرت قابض الارواح است! یک مرتبه دست و پای خود را گم کرد و با وحشتی تمام گفت: اگر مریض را می‌خواهی در آن اتاق است. بنابراین کسی که ادعای محبت می‌کند، این‌گونه امتحانات برایش زیاد پیش می‌آید که باید طوری رفتار کند تا میان حرف و عمل تفاوتی پیدا نشود؛ بنابراین بین حال محبت و اظهار محبت برای دیگران جمع نمی‌شود. اگر کسی نسبت به خدا محبت می‌ورزد او را با غیر محبوبش چه سروکاری است که محبت به خدا را برایش بازگو نماید. در صورت اظهار، غرضش چیزی نیست مگر این‌که خود را نزد دیگری معرفی می‌نماید، و لذا به همین اندازه که توجع‌اش به غیر است، از توجهش نسبت به خدا کاسته می‌شود و این مذموم است؛ زیرا می‌گویند قبله عشق یکی باشد و بس. باید گفت که کتمان محبت، فرع بر تمکن از پوشاندنش می‌باشد، واضح‌تر بگوییم این‌که گاه شود که محبت از حال اعتدال و موازنه خارج شده و شدت آن بر محب غالب می‌شود به حدی که در اعضاء او اضطراب حاصل می‌شود. در این حالت کار محب این‌طور است که هرچه او را مخفی نماید باز مانند مشک بیرون می‌زند و البته این با مقام محبت منافات ندارد زیرا اختیار بر کار نیست.

نتیجه آن شد که علامت محبت، ظهور محبت است در احوال محب، نه در اقوال و افعالش.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشى

اشاره

در قانون مجازات اسلامی، تظاهر به روزه‌خواری جرم تلقی شده و مجازاتی برای آن در نظر گرفته شده است؛ هرچند روزه‌داری و روزه‌خواری هر دو از امور شخصی به شمار می‌روند. این شیوه قانون‌گذاری، در حقیقت شیوه‌ای عقلایی است. در تمامی نظام‌های حقوقی، دولت می‌تواند نسبت به رفتارهایی که به خودی خود از امور شخصی محسوب می‌شوند، ولی در بازه زمانی و شرایط خاصی، آثار اجتماعی مهمی دارند، قوانینی وضع کند که دامنه اختیارات و آزادی‌های فردی را به سود منافع اجتماعی، تنگ‌تر کند. در این خصوص می‌توانیم به خرید و فروش جزئی و مصرف مواد مخدر اشاره کنیم که ابتداءً اموری فردی هستند، ولی در اکثر کشورهای دنیا ممنوع شده و جرم تلقی می‌شود.

اصل وجوب پوشش شرعی (حجاب)، برای زن و این‌که باید اعضای بدن و از جمله موها را از نامحرم بپوشاند، حکم فقهی مسلم و حتی می‌توان گفت از ضروریات دینی به شمار می‌آید و آیات و روایات فراوانی، صراحتاً، بر وجوب پوشش خاصی برای زنان دلالت دارند. فقیهان شیعی با استناد به برخی از آیات قرآن کریم و روایات پرشمارى از پیامبر و امامان اهل بیت ^(علیهم‌السلام)، پوشش همه بدن، جز گردی صورت و دست‌ها تا مچ را برای زنان مؤمن واجب می‌دانند.

خداوند متعال در تبیین و توصیف محدوده پوشش زنان مسلمان می‌فرماید: ای پیامبر! به همسرانت و دخترانت و به زنان مؤمن بگو که پاره‌ای از مقنعه‌های خود را بر خود نزدیک‌تر کنند (تا گردن و سینه‌های آن‌ها آشکار نشود!). در تفاسیر بزرگی چون مجمع‌البیان^(۱)،المیزان فی تفسیر القرآن^(۲) تفسیر نمونه^(۳)... در مورد شأن نزول آیه چنین آمده: آیه از آن رو نازل شد که زنان عرب در صدر اسلام، معمولاً پیراهن‌هایی می‌پوشیدند که گریبانش باز بود و روسری‌های خود را طوری می‌بستند که دور گردن و سینه را نمی‌پوشانید؛ آیه فرمان می‌دهد که زنان روسری‌ها را به‌گونه‌ای ببندند که گردن و سینه‌ها، پوشیده شود!^(۴)

در آیه ۳۱ سوره نور می‌فرماید: «و به زنان مؤمن بگو چشم‌ان‌شان را فروپوشند و از اندام‌های جنسی خود (نسبت به دیده شدن و زنا) مراقبت کنند و زیبایی‌هاشان را، جز آن‌چه خود آشکار است (مانند زیبایی‌های صورت، دست‌ها تا مچ و احیاناً زیبایی‌های لباس‌های رویین)، آشکار نکنند و روسری‌هاشان را بر سینه‌هاشان اندازند (تا سینه‌ها پوشیده ماند) و...؛ دلایل و شواهد روایی در این خصوص بسیار فراوان است و طالبان آن باید به کتاب‌های مبسوط فقهی مراجعه کنند.

بر اساس ادله فقهی، آن‌چه مسلم و یقینی است، وجوب حجاب برای زنان مسلمان است. مرزهای حجاب و قواعد کلی حاکم بر پوشش بانوان مؤمن نیز مشخص شده است، اما نه در روایات و نه در آیات قرآن شکل خاصی از حجاب به‌عنوان قالب وجوبی مطرح نشده است. به تعبیر دیگر زنان مؤمن وظیفه دارند تا در برابر نامحرمان همه اعضای خود مگر گردی صورت و دست‌ها تا مچ را بپوشانند، اما شکل و رنگ لباس به انتخاب سلیقه و فرهنگ جامعه واگذار شده است. البته چه شکل و چه رنگ لباس، نباید به‌گونه‌ای باشد که حکمت وجوب حجاب را از میان ببرد و پوشش خود به عاملی برای تبرج و خودنمایی تبدیل شود.

برخی می‌گویند که اولاً وجوب پوشش تنها متوجه زنان مؤمن است. ثانیاً حجاب امری شخصی و متوقف بر انتخاب خود فرد است و از این رو اجبار آن فاقد وجهات فقهی و قانونی است.

در این ادعا که غالباً بدون استدلال هم مطرح می‌شود، میان دو مسئله خلط شده است؛ مسئله اول؛ این‌که آیا وجوب حجاب تنها متوجه زنان مؤمن است و زنان غیرمؤمن موظف به رعایت حجاب نیستند؟ مسئله دوم؛ آیا حجاب امری شخصی و متوقف بر انتخاب خود زن است یا امری اجتماعی است و ظرفیت وضع قوانین محدودکننده را دارد؟ پاسخ مسئله اول؛ تردیدی نیست که مخاطب قرآن کریم در مسئله حجاب به ظاهر زنان مسلمانند و

برادرشان باشند، ببینند. در نقش‌هایی که

از ایران باستان برجای مانده صورت هیچ زنی دیده نمی‌شود و نامی از ایشان به نظر نمی‌رسد...»^(۱).

آری، بعداز ظهور اسلام در میان اعراب جاهلی همگی این دستور را پذیرفته و پوشش اسلامی و حجاب را قبول نمودند. «زمخشری» جرأت آن را نداشتند که جزد در تخت روان روپوش‌دار از خانه بیرون بیایند و هرگز به آنان اجازه داده نمی‌شد که آشکارا با مردان معاشرت کنند. زنان شوهردار حق بیرون نیاید. سرخود را با روسری‌های مشکی

می‌پوشاندند، گویی کلاخ روی سرشان نشسته است.»^(۲).

پی‌نوشت‌ها

- تاریخ تمدن، ویل دورانت، مترجم: کامیاب حسن، بهنود، تهران، ۱۳۹۱ شمسی چاپ اول، ج ۴، ص ۴۶۱
- همان، ص ۲۴۴
- الکشاف عن حقائق غوامض التنزیل و عبون الاقوال فی وجوه التأویل، زمخشری، محمود، دارالکتاب العربی، بیروت، ۱۴۰۷ قمری، چاپ سوم، ج ۳، ص ۲۲۹
- منبع: اسلام‌شناسی و پاسخ به شبهات، رضوانی، علی‌اصغر، ص ۵۱۷

آن‌چه از تاریخ استفاده می‌شود این است که در ایران باستان و در میان قوم یهود و احتمالاً در هند حجاب وجود داشته و حتی از آن‌چه در قانون اسلام آمده سخت‌تر بوده است؛ ضمن این‌که اصولاً در جاهلیت عرب حجاب وجود نداشته و به‌وسیله اسلام در عرب پدید آمده است.

«ویل دورانت» راجع به قوم «یهود» و قانون

رواق شهیدان

روحانی شهید
آیت‌الله افشار

آیت‌الله محمدامین افشار، شهید راه فضیلت و از شاگردان اخلاقی میرزاعلی قاضی در نجف اشرف بود. او در سال ۱۲۸۸ش در اطراف کابل افغانستان به دنیا آمد. آموزش را از زادگاهش شروع کرد و پس از رحلت استادش روحانی متقی آیت‌الله بلخایی روانه حوزه کابل شد. شوق تحصیل، راه حوزه کهنسال نجف اشرف را برایش هموار ساخت. مجلس درس خارج فقه و اصول آیات عظام آقا سیدابوالحسن اصفهانی، محمدحسین نایینی، آقاضیاء عراقی محل تردد آقای افشار بود. همت و تلاش ستودنی‌اش طبق حدیث: «من جدّ وجد»؛ او را به سر منزل اجتهاد احکام شرعی‌ه رساند.

این مرد جلیل در محفل نورانی آیت‌الله سیدعلی قاضی شرکت می‌کرد و مباحث آن جلسات را هم تقریر نمود. از ایشان چندین کتاب و رساله در علوم حوزوی برجا مانده است.

• وظیفه‌شناسی

این شاگرد مکتب اهل‌بیت‏ ^(علیهم‌السلام) پس از سال‌ها علم‌اندوزی و با کوله‌باری از علم و معرفت نجف را به قصد زادگاهش ترک کرد. ولی علمای تهران خواستند که او را برای تدریس در مدرسه مروی نگهدارند که مورد پذیرش آقای افشار قرار نگرفت. ایشان قصد کابل داشت که چند سالی را به‌طور ناخواسته در مزار شریف ماند و به تبلیغ و تدریس معارف دینی مشغول شد. پس از آن به کابل رفت و اقدام به تأسیس مدرسه علمیه و حسینیه بزرگی نمود و کام‌های مؤثری را در نشر احکام دینی برداشت.

• مبارزه با استعمار

آیت‌الله افشار از مدرسه و حسینیه‌اش در جهت مبارزه با استکبار کمونیست و نیز بیداری مردم مسلمان افغانستان استفاده برد. او در مناسبت‌های مختلف از مبلغان دیگر هم دعوت می‌کرد تا حرف حق را به گوش مردم برسانند. آقای افشار زن و مرد جامعه‌اش را به کسب دانش و سواد فرامی‌خواند و شرح حال‌نویسان این‌کار ایشان را کم‌نظیر دانستند.

• دام کودتا

شهید افشار در ایام کودتای مارکسیستی افغانستان، در ایران به سر می‌برد. او از آزار و اذیت، حبس و کشتار مردم و روحانیون آن‌جا خیر داشت. ولی با این حال به زادگاهش رفت و در پاسخ آشنایان که او را از رفتن منع می‌کردند، گفت: «من باید به کابل برگردم و هرچه بر سر سایر علما آمد، من هم آن را پذیرا هستم.»

این‌عالم مجاهد عاقبت در دام تیرهای مسلح و ددمنش افتاد. آن‌ها با حدود چهل نفر مسلح و با دو تانک به خانه شخصی ایشان هجوم بردند و او را با خود بردند که دیگر خبری از ایشان نشد. منبع: مشاهیر تشیع در افغانستان، جلد اول تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

• امروز میانی انقلاب به برکت ایستادگی حوزه علمیه قم بسیار مستحکم‌تر از گذشته است

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله محسن اراکی، ۲۸ آذر در نشست «حوزه و انقلاب اسلامی؛ چهل سال همگامی»، با تشریح معنای انقلابی‌گری گفت: انقلابی‌گری یعنی آمادگی برای جان‌فشانی در مسیر صاحب‌الزمان ^(عجل‌الله‌فی‌الرحمن‌علیه). رسالت اصلی و دستاوردهای انقلاب در مسیر هم‌بنشینیم و بخوابیم از دستاوردهای انقلاب سخن بگوییم. قطعاً زمان کم می‌آید. دستاوردهای عظیم حوزه‌های علمیه و خدمات حوزویان در این سال‌ها بسیار چشم‌گیر بوده است، در این ۴۰ سال به اندازه بیش از هزار سال کارصورت گرفته است.

دبیرکل مجمع جهانی مذاهب اسلامی افزود: در این سال‌ها به اندازه هزار سال تفسیر نوشته شده است و در مباحث کلامی و دفاع از مبانی اسلامی فعالیت‌های صورت گرفته است. هم‌چنین فعالیت‌های فقهی، اصولی، عرفانی و سایر دستاوردهای حوزوی نیز قابل مقایسه با گذشته‌ها نیست. بزرگان ما در حوزه علمیه باید در همه عرصه‌ها وارد شوند و دستاوردهای حوزه را تبیین نمایند. حوزه علمیه قم توانست سنگین‌ترین و سخت‌ترین تهجمات به عرصه دینی را دفع نماید و دشمنان و خائنان را وادار به شکست کند.

وی بیان داشت: امروز مبانی ما به برکت ایستادگی حوزه علمیه قم بسیار مستحکم‌تر از گذشته است. رسالت حوزه‌های علمیه به رهبری امام خمینی ^(علیه‌السلام)، حیات بخشی به جامعه بوده و هست که همان رسالت انبیای الهی

در نشست «حوزه و انقلاب اسلامی؛ چهل سال هم‌گامی» عنوان شد

در ۴۰ سال پیش از ۱۰۰ سال کار علمی در حوزه صورت گرفته است

اسلامی ایران در چهل سال گذشته، خاطرنشان کرد: در حوزه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، فلسفی، قضایی و… کارهای گسترده‌ای انجام شده است اما هنوز در مقایسه با آن‌چه که باید باشد خیلی فاصله داریم.

وی افزود: دلشیش هم این است که ما ادعای حکومتی مبتنی بر دین و تمدنی مبتنی بر فقه را داریم. کارهایی که در این زمینه انجام شده است، مهم‌ترین آن‌ها رویکرد حکومتی به فقه بوده است.

تولیت آستان قدس رضوی افزود: ما در چهل سالگی نظام اسلامی باید نسبت به تلاش‌هایی که شده است، شاکر باشیم و تصمیم داشته باشیم نواقص موجود را اصلاح کنیم. کاری که حوزه با فهم و شجاعت در مقابل آن ایستاده است، تفکرات سکولاریسم اجتماعی موجود است که می‌گوید حوزه نباید با اداره جامعه کاری داشته باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی با اشاره به وجود دو تفکر از ابتدای انقلاب اسلامی در کشور گفت: تفکری تحت‌گفتمان امام و رهبری حکومت جامعه می‌برند.

وی بر اساس دین معرفی می‌کرد و تفکر دیگری در مقابل با تردید نسبت به این جریان، استقلال اقتصادی و فرهنگی را سخت مورد تهدید قرار داده‌اند و می‌گویند دین نمی‌تواند جامعه را اداره کند.

تولیت آستان قدس رضوی گفت: نسبت به کنوانسیون‌هایی مانند ۲۰۳۰، برجام و کنوانسیون‌هایی که اخیراً در جامعه به‌گوش می‌رسد، نگرانی‌هایی وجود داشته و دارد و این نگاه به بیرون بسیار آزار دهنده است. ما باید بدانیم که خودمان توانمند هستیم و نگاه به بیرون باید تبدیل به نگاه به توانمندی‌های درونی بشود.

وی افزود: در بحث اقتصادی منابع اقتصادی ما در دست دیگران بود. نه تنها نفت و معادن و صنایع عظیم بلکه زمین‌های کشاورزی ما نیز در دست خارجی‌ها بود. زمانی که امام جمعه دزفول بودم، زمین‌هایی را مشاهده کردم که پیش از انقلاب شرکت‌های بزرگ آمریکایی در آن به کشت ماری جوآنا مشغول بودند و محصول آن را مستقیم به کالیفرنیا می‌برند.

• نگاه به بیرون باید تبدیل به نگاه به توانمندی‌های درونی شود

حجت‌الاسلام والمسلمین رئیسی نیز در این نشست گفت: وظیفه‌ای که امروز برای حوزه‌های علمیه می‌توان تعریف کرد در سه ساحت تقسیم‌بندی می‌شود. ساحت اول فهم دین در حوزه عقاید، احکام و اخلاق است. فقه با همه زحماتی که بزرگان ما کشیده‌اند و با توجه به عنایاتی که به فروعات داشته‌اند، به‌دلیل عدم وجود حکومت نتوانست مانند این زمان فقه حاکم بر جامعه باشد.

عضو هیات رئیسه مجلس خبرگان رهبری با اشاره به پیشرفت‌های جمهوری

است. این رسالت به خوبی توسط امام امت و حوزه‌های علمیه و مراجع عظام تقلید صورت گرفت.

دبیرکل مجمع جهانی مذاهب اسلامی افزود: در این سال‌ها به اندازه هزار سال تفسیر نوشته شده است و در مباحث کلامی و دفاع از مبانی اسلامی فعالیت‌های صورت گرفته است. هم‌چنین فعالیت‌های فقهی، اصولی، عرفانی و سایر دستاوردهای حوزوی نیز قابل مقایسه با گذشته‌ها نیست. بزرگان ما در حوزه علمیه باید در همه عرصه‌ها وارد شوند و دستاوردهای حوزه را تبیین نمایند.

حوزه علمیه قم توانست سنگین‌ترین و سخت‌ترین تهجمات به عرصه دینی را دفع نماید و دشمنان و خائنان را وادار به شکست کند.
اراده ملت در تعیین رضاخان به‌عنوان شاه ایران چه نقشی داشت؟ در سلطنت پسر او چطور؟ مردم ایران در رسیدن او به شاهی چه نقشی داشتند؟ نخست وزیران دوران پهلوی چگونه انتخاب می‌شدند؟ در یک دوره کوتاه هم که مصدق روی کار آمد نگذاشتند چنین تجربه‌ای امتداد یابد.

این‌که عدالت همیشه به‌معنای برابری ظاهری نیست، خاطرنشان کرد: در نگاه معتدل به جایگاه بانوان و حضور اجتماعی آنان، نیازمند تبیین و ارائه الگوهای علمی، عینی و محسوس و در خور عرضه به جهانیان هستیم.

رئیس جامعه‌المصطفی ^(علیه‌السلام) ضمن تأکید بر این‌که مجتمع آموزش عالی بنت‌الهدی باید به‌الگوی برای ارائه بایسته‌های حضوری بانوان در عرصه‌های مختلف اجتماعی تبدیل شود، خاطرنشان کرد: به برکت انقلاب اسلامی، همه زمینه‌های علمی که انسان مؤمن مسلمان را می‌تواند به درجات عالی برساند، فراهم شده است.

وی با اشاره به این‌که پایان‌نامه‌ها و رساله‌های علمی باید بتواند شبهات و پرسش‌های عرصه بین‌المللی و امور مرتبط با نیازهای جهانی را پاسخ دهد، اظهار داشت: مدیریت پژوهشی باید ضمن تقویت کتابخانه، دسترسی پژوهشگران را به منابع تحقیق آسان‌تر نماید.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی تشکیل مجموعه‌های تخصصی را تحت عنوان انجمن‌های علمی و پژوهشی، زمینه‌ساز هم‌فزایی فکری دانست و نیز انتشار نشریات علمی و فراهم‌سازی زمینه ارائه محصولات پژوهشی را مهم ارزیابی نمود و ایراز داشت: کرسی‌های نظریه‌پردازی و نقد علمی، از روش‌های جدید تسریع حرکت‌های علمی در مراکز آموزشی است.

• فرزنانگان

آیت‌الله شهید حاج شیخ علی فومنی ^(علیه‌السلام)

- تولد: ۱۲۶۸ ق
- عمر: ۵۹ سال
- استاتید: میرزا حبیب‌الله رشتی، شیخ محمدحسن مامقانی، شیخ محمدطه نجف، شیخ زین‌العابدین مازندرانی، استاد میرزای رشتی و…
- تألیفات: تقریرات درس اصول ۴ جلد و تقریرات درس فقه در ۸ جلد.

• تولد و تبار: آیت‌الله حاج شیخ علی فومنی رشتی در سال ۱۲۶۸ قمری در رشت دیده به جهان گشود. پدرش ملامحمدحسین، دانشمندی زاهد بود که بعداز تحصیلاتش در عتبات عالیات به رشت آمد و به تدریس و نشر احکام دینی همت گماشت را و در سال ۱۲۸۷ قمری در رشت وفات یافت و پیکرش به کربلای حسینی منتقل و دفن گردید.

• تحصیلات و استاتید: شیخ علی تحصیلات مقدماتی را در نزد پدر بزرگوارش به‌خوبی آموخت و دروس فقه و اصول و فلسفه و کلام را در نزد عالمان و فقیهان رشت فراگرفت. در سال ۱۲۸۹ قمری برای تکمیل معلومات عازم کربلا شد و به مدت ۵ سال از محضر اساتید برجسته و نامدار آن حوزه مقدسه به‌خصوص آیت‌الله حاج شیخ زین‌العابدین حائری مازندرانی استفاده کرد.

ایشان در سال ۱۲۹۴ قمری به نجف‌اشرف مهاجرت کرد و این مهاجرت علمی به دستور مرجع بزرگ شیعه حضرت آیت‌الله میرزا حبیب‌الله رشتی صورت پذیرفت. حاج شیخ علی سالیان متمادی از آیات عظام میرزا حبیب‌الله محقق رشتی، شیخ محمدحسن مامقانی، شیخ محمدطه نجف تبریزی و شیخ محمدفاضل شربیانی بهره‌های علمی فراوان برد و مراتب عالیه اجتهاد را پشت سر نهاد و موفق به فتح قله‌های بلند علم و کمال گردید.

• مراجعت به زادگاه: شیخ علی فومنی توانست از استاتید خود اجازه نقل روایت و از آیت‌الله شیخ محمدحسن مامقانی اجازه اجتهاد مطلق را دریافت نماید. آن بزرگوار عالمی زاهد و فقیهی برجسته و از خواص شاگردان میرزای رشتی بود که بسیاری از تقریرات درس استادش را نگاهت. او تراوشات فقهی و اصولی خود را در چهار جلد کتاب در اصول فقه و هشت جلد در مباحث فقهی چون نماز، قضاوت، ارث، اجاره، بیع و دیات و رشته نگارش درآورده که متأسفانه به‌زور طبع آراسته نگردیده است. شهید فومنی بعداز ارتحال استادش میرزای رشتی در سال ۱۳۱۲ قمری به زادگاهش مراجعت کرد و علاوه بر اقامه جماعت، به کار تدریس و قضاوت پرداخت و محل مراجعه مردم شد و در میان مردم به زهد و تقوا مشهور بود.

• مبارزه با استبداد: شیخ علی فومنی بعداز آیت‌الله ملامحمد خمami، دومین رهبر نهضت مشروطیت گیلان و مردی شجاع و با شهامت بود. او نسبت به اتفاقات اجتماعی زمان خود آرام ننشست و به همین خاطر در قضایای مشروطه به صف مشروطه‌خواهان پیوست و در این مبارزه با روحانی و مرجع بزرگ گیلان آیت‌الله شهید ملا محمد خمami همگام شد و از یاران صدیق ایشان به‌شمار می‌رفت. آیت‌الله فومنی زمانی که احساس کرد مشروطیت، به‌خاطر نقشه‌های پلید دشمنان خارجی و ایادی داخلی آنان از مسیر دیانت و شریعت، به انحراف کشیده شده، به همراه آیت‌الله خمami و آیت‌الله شهید سیدحسین بحرالعلوم رشتی همگام و همراه با آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری خواستار مشروطه مشروعه شدند و در مقابل کارشکنی و اعتراضات و اقدامات مغرضانه مشروطه‌خواهان بی‌دین و سکولار قد علم کرده و با آنان به مبارزه برخاست. آیت‌الله فومنی ابتدا به نصیحت و ارشاد و هدایت طرفداران مشروطه سکولار پرداخت، ولی وقتی لجاجت و کارشکنی آنان را مشاهده کرد، به همراه جمعی از علما و مردم به علامت انتقاد و ناراضیاتی از عملکرد انجمن مشروطه در تاریخ ۱۶ صفر سال ۱۳۲۵ قمری از رشت خارج و به سوی تهران رهسپار شدند.

عده زیادی از مردم نیز به نشانه همراهی با علما، از شهر خارج شده و در بیرون شهر رشت متحصن شدند، آن‌ها با ارسال تلگراف به مجلس شورای ملی، اعلام کردند تا وقتی که از طرف دولت و مجلس، تکلیف انجمن‌های مشروطه معین نشود، به شهر باز نخواهند گشت. نمایندگان سکولار مجلس شورای ملی که از حضور علمای گیلان، در تهران و مجلس بیم داشتند، با ارسال تلگرافی به آیات فومنی و خمami، توقف حرکت به سمت تهران و همراهی با مشروطه را خواستار شدند. ولی علمای گیلان اعتنایی به وعده‌های پوچ نمایندگان مجلس سکولار نکردند و با عزمی استوار به سوی تهران آمدند و در تهران ارتباط نزدیکی با آیت‌الله شهید شیخ فضل‌الله نوری برقرار کردند. در همین زمان بود که جریان مشروعه‌خواهی شکل گرفت. مشروعه‌خواهان، پاک‌سازی مجلس از عناصر سکولار و جلوگیری از وضع قوانین مخالف شرع را خواستار بودند و هم‌چنین به رفتار و عملکرد مشروطه‌خواهان تندرو انتقاد داشتند. متن نامه‌ها و تلگرافات و اسناد و مدارک آیت‌الله فومنی در کتب مختلف که پیرامون نهضت مشروطیت ایران نوشته شده، به تفصیل آمده است.

• **شهادت مظلومانه:** سرانجام اختلافات بین مشروطه‌خواهان و مشروعه‌خواهان خیلی جدی شد تا جایی که مشروطه‌خواهان سکولار گیلان، با تشکیل کمیته‌ای مخفی، درصدد ترور مخالفین خود برآمدند و هر کس را که با عقایدشان همراه نبود، از سر راه برمی‌داشتند. مشروطه‌خواهان سکولار ابتدا آیت‌الله ملا محمد خمami را به شهادت رساندند و شانزده روز بعداز شهادت آن بزرگوار رشت به تسخیر و اشغال مشروطه‌خواهان درآمد. با وجود آیت‌الله شیخ علی فومنی آن‌ها در رشت، احساس آرامش نمی‌کردند، لذا درصدد قتل او برآمدند.

منبع: شهداء الفضیله، علامه شیخ عبدالحسین امینی ۳۶۷/ تهیه و تنظیم: محمدتقی ادهم‌زاد

بایسته‌های پژوهشی جامعه‌المصطفی العالمیه از نگاه رئیس این نهاد

اهمیت تحقیقات کاربردی در حوزه دانشی

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، ۲۶ آذر در نشست علمی «بایسته‌های پژوهشی المصطفی ^(علیه‌السلام)» که در مجتمع آموزش عالی بنت‌الهدی در قم برگزار شد، با اشاره به این‌که برای پژوهش، تقسیمات مختلفی صورت می‌گیرد، تحقیقات بنیادی و ارائه اندیشه نو و پیش بردن مرزهای دانش را در زمره این پژوهش‌ها دانست و یادآور شد: تحقیقات بنیادی و فراهم کردن آفاق جدید، کار بسیار مهمی است که نظریه‌پردازان رشته‌های مختلف در این مسیر گام برمی‌دارند؛ حضور در عرصه پژوهش‌های بنیادی، نشان‌دهنده تراز برجسته‌ای از انسان‌هایی است که توان ارائه اندیشه و فکر و نظریه تازه دارند.

رئیس جامعه‌المصطفی ^(علیه‌السلام) اظهار داشت:

این نهاد که داعیه‌دار مرجعیت علمی و حضور تأثیرگذار در عالم است، باید در حوزه

پژوهشی‌های بنیادی حرفی برای گفتن داشته

باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی تحقیقات توسعه‌ای را از انواع پژوهش‌ها دانست و ایراز داشت: این نوع پژوهش‌ها در درون نظریه موجود، ظرفیت‌های تازه را شناسایی و درون آن مکتب رشد نموده، زوایای جدیدی از فکر و اندیشه را باز می‌کند.

وی بر اهمیت تحقیقات کاربردی در

حوزه‌های دانشی اشاره نمود و ابراز داشت: این تحقیقات ارائه یا توسعه نظریه جدید نیست؛ تحقیقات کاربردی، کاربست نظریه موجود برای حل مشکلات و پاسخ به مسایل پیش‌روست؛ لذا در رویارویی با چالش‌ها و پرسش‌ها، این سرمایه را در میدان عمل و میدان تقاضا وارد نموده، با تکیه به سرمایه تراث،

گزارش خبری

پرونده تدوین کتب جدید باز است و از پیشنهادات استقبال می‌کنیم

وی ضمن پاسخ به سؤال نمایندگان درباره برخی کتب جدید درسی حوزه، بیان داشت: پرونده تمام کتب جدید تدوین شده باز است و تقاضای ما از همه حوزویان این است که اشکالات خود را به‌صورت مکتوب ارائه داده تا بتوانیم آن را رفع نماییم.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه اظهار داشت: در حال حاضر با تدوین کتب جدید، در سطح یک برای مقطع دبلم و دانشگاه یک سال از سال‌های تحصیلی کم شده و اگر کتب سطح ۲ نیز تدوین شود، یک سال از سال تحصیلی سطح ۲ نیز کم خواهد شد.

پنج‌هزار طلبه تحت هدایت علمی-تربیتی قرار گرفته‌اند

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد ابراز داشت: امسال پنج‌هزار طلبه تحت هدایت علمی- تربیتی براساس برنامه استعدادشناسی، استعدادیابی و... قرار گرفته‌اند تا بتوانیم مطابق با استعداد طلاب، به پیش رفته و برنامه‌ریزی داشته باشیم.

وی خاطرنشان ساخت: یکی از مشکلات امروز، مقاومت برخی از مدیران، اساتید و طلاب نسبت به متون جدید آموزشی است که سبب شده با برخی معضلات روبه‌رو شده و نتوانیم برنامه‌های جدید آموزشی را به‌صورت کامل در برخی از مدارس علمیه اجرا نماییم.

۸ هزار آیه قرآن در ۲۹ متن آموزشی گنجانده شده است

معاون آموزش حوزه‌های علمیه تصریح کرد: در ۲۹ متن آموزشی جدید بیش‌از ۸ هزار مرتبه از آیات قرآن استفاده شده است که تحولی بزرگ در کتب درسی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد بیان داشت: کل دوره تفسیر در سطح یک طلاب دیده شده تا طلاب از ابتدا بتوانند با تفسیراین کتاب آسمانی آشنا شوند.

وی اظهار داشت: امروز ۳۲ رشته و گرایش فقط برای علوم قرآن و تفسیر تا سطح چهار برای طلاب برنامه‌ریزی شده تا فضلا و روحانیان بتوانند به‌صورت کامل و دقیق به این رشته بپردازند.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه ابراز داشت: امروز مهارت افزایی در دروس حوزه از برنامه‌های جدید ماست که صرف مهارتی، نحو‌مهارتی و... از جمله کتب جدید است.

برخی از فعالیت‌های اخیر معاونت آموزش حوزه

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد به برخی از فعالیت‌های اخیر معاونت آموزش اشاره کرد و خاطرنشان ساخت: اصلاح محدوده‌های درسی، معرفی منابع درسی بدیل (بیش‌از ۴۰ عنوان)، معرفی کتاب‌های امام خمینی ^(ره) و مقام معظم رهبری، حذف برخی از امتحانات شفاهی، واسطه‌سازی امتحانات کتبی و شفاهی به مدارس ارائه تقویم آموزشی جدید با انعطاف فراوان و... از جمله فعالیت‌های این معاونت بوده است.

معرفی کتب بدیل برای تمام دروس حوزه

وی تصریح کرد: در کنار تمام درس‌ها حتی کتاب اصول (غیر از لمعه که فعلا ابلاغ نشده است)، یک الی چهار کتاب بدیل معرفی شده است تا طلاب و فضلا بتوانند با انتخاب مناسب، تحصیل مناسب خود را داشته باشند.

نگاهی بر برخی اشکالات امتحانات طلاب

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد اظهار داشت: «تجمع و تمرکز امتحانات و تعیین زمان آن در ستاد مرکزی»، «نادیده گرفته شدن شرایط اقلیمی و جغرافیایی در کشور»، «اخذ امتحانات شفاهی طلاب کل کشور در قم تنها توسط ۳۰ استاد ممتحن»، «تراکم طلاب در امتحانات شفاهی پایه ۷ و ۹»، «بی ضابطه بودن امتحانات شفاهی و عدم توزیع متوازن آن در پایان کتاب و پایان مقاطع»، «عدم تمام محدوده‌های درسی در تعدادی از دروس و پایه‌ها» و... از جمله اشکالات موجود در بخش امتحانات بوده که تلاش

تشریح تحولات مهم معاونت آموزش حوزه‌های علمیه

از صدور حکم تدریس برای ۱۸هزار استاد تا راه‌اندازی ۳۲ رشته علوم قرآنی و تفسیر در حوزه علمیه

دومین نشست مشترک مدیران ارشد حوزه‌های علمیه با نمایندگان طلاب و فضای حوزه علمیه قم، ۳۰ آذر با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد معاون آموزش حوزه‌های علمیه برگزار شد.

به گزارش خبرنگار مجمع نمایندگان طلاب و فضای حوزه علمیه قم، حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد، در این نشست که در محل دبیرخانه مجمع برگزار شد، اظهار داشت: از جمله برنامه‌هایی که در دستور کار معاونت آموزش حوزه‌های علمیه قرار گرفته، اصلاح برنامه جاری آموزشی حوزه است که تغییر متون کتب نیز یکی از آنان می‌باشد.

کردیم از این مشکلات بکاهیم.

۳۰ استاد امتحان شفاهی به ۲۷۰ استاد رسیده است

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد خاطرنشان ساخت: در گذشته ۳۰ استاد امتحان شفاهی برای کل حوزه‌های علمیه کشور وجود داشت، اما امروز ۲۷۰ استاد امتحان شفاهی حکم‌دار در کشور داریم.

وی ابراز داشت: امروز مکالمه عربی از برنامه‌های اصلی آموزشی ما برای طلاب است؛ اما در بخش اساتید مکالمه عربی مشکل داشته و نمی‌توانیم پاسخ‌گوی نیاز کل کشور باشیم.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه خاطرنشان ساخت: رفع بسیاری از اشکالات موجود در حوزه، نیازمند به تحول است و تحول در حوزه هم سخت است؛ چراکه موانع بسیاری در این راه وجود داشته و با سختی‌های زیادی مواجه هستیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد تصریح کرد: ساماندهی اساتید از مشکلاتی است که با آن مواجه بوده و راه‌های مختلفی را در پیش گرفته‌ام تا بتوانیم سامان مناسبی به این موضوع بدهیم.

وی بیان داشت: برای مهارت یابی طلاب، مرکز آموزش‌های کاربردی حوزه راه‌اندازی شده تا طلاب بتوانند مهارت‌های لازم در موضوعات گوناگون به دست بیاورند.

راه‌اندازی ۳۰ کرسی جدید تدریس فقه مضاف و تخصصی

معاون آموزش حوزه‌های علمیه اظهار داشت: امسال حدود ۳۰ کرسی تدریس فقه مضاف و تخصصی شناسایی شده، مورد حمایت قرار گرفته و آنان را رسمی کرده‌ام.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه در بخش دیگر سخنان خود به سؤالات و پیشنهادات نمایندگان پاسخ داد و تصریح کرد: تاکنون قریب به یک هزار طرح رسیده به معاونت آموزش مورد مطالعه قرار گرفته تا بتوانیم از میان این طرح‌ها، برنامه‌های مناسبی برای طلاب داشته باشیم که از این طرح‌های رسیده، ۱۰۰ طرح مورد قبول بوده است.

۱۸ هزار استاد حکم‌دار در حوزه حضور دارند

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد بیان داشت: امروز قریب به ۱۸ هزار استاد حکم‌دار در حوزه داریم که قریب به ۵ هزار نفر از آنان مشغول به تدریس در کل کشور هستند.

ورود غیرمسئولانه وزارت علوم به رشته‌های تخصصی حوزوی

معاون آموزش حوزه‌های علمیه ابراز داشت: ورود غیرمسئولانه وزارت علوم در رشته‌های مختص به حوزه هم‌چون فقه و اصول از معضلاتی است که گریبان‌گیر آن هستیم.

وی تصریح کرد: حوزه هم‌چون هوایم‌ای در حال حرکت است که دارای مشکلاتی نیز بوده و مهندسین آن باید آن را در حال حرکت تعمیر نمایند.

معاون آموزش حوزه‌های علمیه بیان داشت: امروز طرح‌هایی که در معاونت آموزش پس‌از چکش‌کاری‌های بسیار به تصویب می‌رسد، به نهادهای علمی گوناگون ارسال می‌شود تا بتوانیم نظرات همه را جمع کرده و پس‌از آن اجرا نماییم.

حجت‌الاسلام والمسلمین رستم‌نژاد اظهار داشت: دروس حوزه در پنج‌شنبه تعطیل نیست و اعلام کرده‌ام که نباید دروس تعطیل شود.

تجمع و تمرکز امتحانات و تعیین زمان آن

در ستاد مرکزی، نادیده گرفته شدن شرایط اقلیمی

و جغرافیایی در کشور، اخذ امتحانات شفاهی

طلاب کل کشور در قم تنها توسط ۳۰ استاد ممتحن

تراکم طلاب در امتحانات شفاهی پایه ۷ و ۹

بی ضابطه بودن امتحانات شفاهی و عدم

توزیع متوازن آن در پایان کتاب و پایان مقاطع

عدم اتمام محدوده‌های درسی در تعدادی از دروس

و پایه‌ها و... از جمله اشکالات موجود در بخش

امتحانات بوده که تلاش کردیم از این مشکلات بکاهیم.

در گذشته ۳۰ استاد امتحان شفاهی

برای کل حوزه‌های علمیه کشور وجود داشت اما امروز

۲۷۰ استاد امتحان شفاهی حکم‌دار در کشور داریم.

انتقادات و پیشنهادات نمایندگان طلاب

نمایندگان طلاب نیز در این نشست به بیان انتقادات و پیشنهادات خود پرداختند که عبارتند از: «همراهی مدیران با برنامه‌های آموزشی»، «تصحیح ذهن طلاب نسبت به قوانین حوزه»، «سنگینی برخی از کتب موجود «تراکم طلاب»، «الزام مدیران به اجرای برنامه‌های آموزشی»، «توانمندسازی طلاب در مکالمه عربی»، «مهارت‌افزایی بیشتر برای طلاب»، «زیاد بودن محدوده برخی از کتب مخصوصاً در پایه ۸ و ۹»، «زیادی کتب برخی از پایه‌ها هم‌چون پایه هفت»، «صحیح نبودن تعطیلی دروس در پنج‌شنبه»، «برنامه‌ریزی برای اتمام کتب در پایان سال»، «ضرورت مشاوره تخصصی تحصیلی»، «ضرورت نظارت بیشتر بر معاون آموزش و پژوهش مدارس علمیه»، «ضرورت تدریس منطق، بلاغت و اصول تطبیقی در حوزه»، «ضرورت راه‌اندازی کارگاه روش اجتهاد برای طلاب»، «ورود بیشتر حوزه به فقه‌های مضاف»، «واسطه‌ی امتحانات شفاهی درس خارج به استاد»، «تدبیر برای کسری معدل طلاب سطح دو و سه»، «ارزش گذاشتن به اساتید قرآن در حوزه»، «ضرورت توجه بیشتر به ورزش در مدارس علمیه»، «تدریس پایان‌نامه‌نویسی در حوزه»، «قرابت طلاب پژوهش‌محور»، «توزیق استاد امتحان شفاهی جوان به داتره اساتید»، «توجه بیشتر به نخچگان حوزه»، «شناسایی طلاب نخبه

برای تدریس»، «رسیدگی بهتر به اساتید حوزه»، «اعطای حکم تدریس به طلاب مدرک‌دار سطح چهار»، «تحویل پایان‌نامه‌های حوزوی به معاونت پژوهش»، «نظارت منظم بر دروس اساتید سطح عالی»، «زمان‌بر بودن تصویب پایان‌نامه‌ها»، «تدریس روش تحقیق و پایان‌نامه نویسی به طلاب» و ...

عصر پیامبر ^(ص) و موروی بر مطالعات حجاب است را از دیگر آثار رونمایی شده برشمرد.

مدیر مرکز تحقیقات زن و خانواده یادآور شد: کتابخانه تخصصی این مرکز مهم‌ترین کتابخانه جنسیتی کشور است که شامل ۷۶۳۲ عنوان کتاب، ۲۱۳۰۰ مقاله علمی، ۳۷۰ پایان‌نامه و ۸۰۰۰ عنوان کتاب دیجیتال انگلیسی است.

طبق این گزارش، حجت‌الاسلام والمسلمین یوسفی غروی از اساتید تاریخ حوزه هم در سخنانی به ذکر جایگاه پژوهش‌های دقیق تاریخی در زمینه فهم درست از مسایل مهم کلامی پرداخت. هم‌چنین حجت‌الاسلام والمسلمین قائنی از اساتید فقه حوزه هم به مباحثی درباره روش‌شناسی در استنباط احکام فقهی در خصوص حجاب ورد ادله مدعیات تشکیک در حجاب اشاره کرد.

گفتنی است، در این مراسم از سه جلد مجموعه حجاب پژوهشی شامل: «پوشش زنان در زمان پیامبر ^(ص)»، «موروی بر مطالعات حجاب» و «زنان، افتا و مرجعیت» رونمایی شد و خانم فریبا علاسوند به عنوان پژوهشگر برترین مجموعه نیز مورد تجلیل قرار گرفت.

آثار ماندگار

حزلاامانی ووجه‌التهانی

علامه شیخ قاسم‌بن فیره رعینی الشاطبی، از قاریان مشهور قرآن و معروف به امام القراء است که سال ۵۳۸ق در شاطبه اندلیس به دنیا آمد. او نزد اساتید برجسته عصر خود، نظیر علی‌بن هزبل، ابی‌عبدالله محمدبن سعاده، ابی‌محمد عاشر و علی‌بن حسن بن نعمه علوم مختلف را آموخت. او با این‌که از نعمت بینایی محروم بود، ولی به فضل الهی و حافظه قوی در علم اصول قرانت و تجوید، تفسیر ادبیات عرب، لغت و حدیث ممتاز گشت. شاطبی بخشی از زندگی علمی‌اش را در اسکندریه مصر گذراند. او با وجود وسعت علمی، در زهد و اخلاق حسنه نیز الگویی برجسته برای معاصرین و شاگردان خود بود. این فرزانه بزرگ آثار فاضری را به رشته تحریر در آورده که شاخص‌ترین آن‌ها کتاب حزلاامانی و وجه‌التهانی است.

بنا بر نظر مورخان ایشان در سال ۵۹۰ق وفات یافت و در قبرستان «قاضی فاضل» شهر قاهره به خاک سپرده شد.

حزلاامانی و وجه‌التهانی

یکی از مهم‌ترین کتاب‌ها در علم تجوید و اصول و قواعد قرائت‌های هفت‌گانه، کتاب حزلاامانی و وجه‌التهانی معروف به شاطبیه اثر ابومحمد قاسم‌بن فیره شاطبی شافعی است. این کتاب که از کتاب‌های درسی طلاب محسوب می‌شده، به‌صورت شعر و بسیار موجز نوشته شده و به لحاظ این‌که قافیه همه ابیات قصایدش فقط لام می‌باشد، لذا کتاب به قصیده لامیه نیز شهرت دارد.

تعداد ابیات این کتاب، ۱۱۷۵ می‌باشد که در شمارش مسلسل نسخه مورد ترجمه، همین عدد لحاظ شده است؛ اگر چه صاحب روضات الجنات کتاب را مشتمل بر ۱۳۲۰ بیت دانسته و دیگران نیز اعداد دیگری ذکر کرده‌اند. (شاطبیه) در حقیقت خلاصه کتاب «التیسیر فی القرائات السبع» اثر ابوعمر و دانی است.

ساختمان نگارش

مؤلف کتابش را با ستایش خداوند و درود بر پیامبر اکرم ^(ص) و آل او آغاز و پس از استعاده و بسمله، و به سوره حمد و ام‌الکتاب می‌پردازد. آن‌گاه مباحث مهم علم تجوید مانند ادغام کبیر، هاء کنایه، مدو قصر، اظهار، ادغام، احکام نون ساکن را مطرح می‌نماید.

مؤلف در مرحله بعد به بررسی اختلاف قرانت واژگان قرآن، طبق قاریان هفت‌گانه می‌پردازد و از آغاز سوره بقره تا آخر سوره ناس، تک‌تک موارد اختلافی را بیان می‌کند و آراء قاریان را با حروف رمزی مشخص می‌نماید.

جایگاه رفیع کتاب

این کتاب پس از تألیف، مورد توجه و استفاده دانشمندان و طالبان علم تجوید بوده و امروزه نیز مورد مراجعه اهل تحقیق می‌باشد.

این خلکان در خصوص جایگاه کتاب شاطبیه در علم تجوید و قرائت گفته: «تصور نمی‌کنم کسی در این موضوع بروی سبقت گرفته باشد.»

شرح و تلخیص

منظوم و موجز بودن کتاب و نیز غنای کتاب در موضوع خود باعث شده تا دانشمندان زیادی برای تسهیل طالبان علم تجوید و قرائت به شرح و تلخیص این کتاب رغبت پیدا کنند.

برخی از شروح شاطبیه عبارت از: کنزالمعانی از ابراهیم‌بن عمر جعبری، الجواهر النفید از ابن‌جنیدی، سراج القاری از علی‌بن عثمان بغدادی، کشف الرموز از یعقوب‌بن بدران جرایدی و سراج‌المبتدی و تذکار‌المقری‌المنتهی از علامه شیخ علی‌بن قاصح غدیری. برخی از تلخیص‌های شاطبیه نیز عبارت از: حوزالمعانی از ابن‌مالک نحوی، مختصر ابن‌تبریزی، نظم درر الجلاء از عبدالوهاب دمشقی.

سخن علامه حسن‌زاده

علامه ذوالفقون حسن‌زاده آملی در کتاب «در آسمان معرفت» ضمن بیان این مطلب که کتاب سراج‌المبتدی و تذکار‌المقری‌المنتهی که شرح شاطبیه است را نزد استادش علامه شعرانی خوانده، می‌فرماید: این قصیده یک‌هزارو هفتادوپنج بیت است که قافیه همه ابیات فقط لام است. مطلع این ابیات:

ببسم‌الله فی‌النظم‌اولا

تبارک رحمانا ورحیما ومولنا
شرح شاطبیه از کتاب‌های درسی بود که در مراکز علمی خوانده می‌شد. قصیده مزبور به روش خاص منظوم و به کنوز رموزی در علم قرائات و معرفت قاریان مشحون است و من جویندگان معارف قرآنیه را به جمع‌آوری از این مورایت علمیه سفارش می‌نمایم.

تهیه و تنظیم: علی‌اکبر بخشی

بخش پایانی

چیستی و حقیقت فقه نظام‌ساز

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر احمدعلی یوسفی

روش استنباط و دست‌یابی آموزه‌ها و قلمروهای اقتصادی هر شریعتی امری مهم است و تفاوت در روش استنباط، تمایزهای فراوانی را درباره آموزه‌های اقتصادی مستنبط در پی خواهد داشت. شریعت مقدس اسلامی نیز از این امر مستثنا نیست. تفاوت در روش دست‌یابی آموزه‌های اقتصادی اسلام، فرق‌های فراوانی را در محصول نهایی درپی خواهد داشت. در این گفت‌وگو حجت‌الاسلام والمسلمین احمدعلی یوسفی ضمن پرداختن به برخی روش‌های مهم که محققان اقتصاد اسلامی از آن بهره برده‌اند، کوشش خواهد شد تا روش استنباط آموزه‌های اقتصادی اسلام که همسو با مبانی معرفت‌شناسی فقهی اسلام باشد، ارائه شود. ابتدا آموزه‌های اقتصاد اسلامی را از دیدگاه ایشان تبیین، سپس قلمروهای اقتصاد اسلامی را از دیدگاه‌های گوناگون و روش‌هایی را که عنصر اجتهاد متناسب با مبانی فقه شیعه باید در آن‌ها جریان یابد تا اقتصاد اسلامی کشف شود، بررسی خواهیم کرد.

● روش‌های کشف واستخراج واستنباط نظامات اقتصادی

نکته دیگر این است که ما در بحث کشف، استخراج و استنباط نظامات اقتصادی سه روش را پیش‌رو داریم. روش امضا، روش اکتشاف و روش

تکوین. توضیح هریک از این روش‌ها بسیار وقت‌گیراست ولی عناوین آن‌ها را عرض می‌کنم.

بنده حدود ۲۵ سال قبل پرسش و پاسخ مفصلی با فقهای آن زمان داشتم، هم چنین تقریباً با اکثر مراجع فعلی این پرسش و پاسخ‌ها انجام گرفت که در کتاب ماهیت و ساختار اقتصاد اسلامی آمده است. بعضی‌ها معتقد به روش امضا در نظام‌سازی بودند؛ روش امضا، یک روش قابل قبول در فقه معاملات است، اما در نظام‌سازی، این روش کافی نیست.

● روش اکتشاف(نظریه شهید صدر)

شهید صدر برای اقتصاد اسلامی گستره و قلمرو خاصی قائل است، براین اساس روش ویژه‌ای را برای کشف آن در پیش می‌گیرد. دیدگاه شهید صدر درباره اقتصاد اسلامی، روش کشف آن، و بررسی روش او مطابق با مبانی با فقه شیعه به تفصیل در مقاله‌ای تحت عنوان «تفسیرنظریه شهید صدر در باب کشف مذهب اقتصادی مطابق با مبانی فقه شیعه» منتشرشده است. شهید صدر معتقد است گرچه روش اصلی در اقتصاد یا به تعبیر ما نظام‌سازی برای ما روش تکوین یعنی حرکت از مبانی به بناهاست، ولی به لحاظ مشکلاتی که داریم و ظرفیت ادله ما یا این‌که چون فقها احکام و قانون مدنی را استنباط کرده‌اند تعریف خاصی از نظام‌سازی اسلامی دارند و می‌گویند: ما از روینا به زیرینا حرکت می‌کنیم، مقصود ایشان از زیرینا قواعد اصلی برای تحقق اهداف اقتصادی مورد نیاز ماست مانند اصل مالکیت مختلط، اصل آزادی اقتصادی در کادر محدود و امثال آن‌ها، که نام این حرکت از روینا به زیرینا را اکتشاف می‌گذارند؛ البته در کتاب ماهیت و ساختار اقتصاد اسلامی این نظریه را به‌صورت مفصل بحث کرده‌ام و گفتیم از نظرها به لحاظ مبانی معرفت شناختی فقه شیعه این روش نمی‌تواند موجه باشد ولذا دستگاه فقهی ما آن را نمی‌پذیرد. در ادامه نظرات شهید صدررحمته‌الله علیه در چند بند توضیح و بررسی می‌شود.

۱. مقصود از اقتصاد اسلامی، مذهب اقتصادی اسلام است. مذهب اقتصادی شامل هر قاعده اساسی برای حل مشکلات اقتصادی مطابق با عدالت است. مذهب اقتصادی از امور زیربنایی در باب اقتصاد اسلامی به‌شمار می‌رود و در فقه مرسوم و متداول از آن بحث نمی‌شود. مذهب اقتصادی برپایه افکار و مفاهیم بنیانی اخلاقی، فلسفی، علمی و... قرار داده می‌شود. این روش دیگر، مذهب اقتصادی یک نوع اساس و قاعده نظری برای

وضع قوانین دست‌ در عرصه اقتصادی است.
۲. روش کشف مذهب اقتصادی اسلام، روش اکتشاف یا حرکت از روینا به زیرینا است؛ یعنی محقق اقتصاد اسلامی با جمع‌آوری احکام و قوانین مدنی در عرصه فعالیت‌های اقتصادی، تنظیم و تنسیق آن‌ها می‌تواند مذهب اقتصادی را کشف کند. این روش، یگانه روش نیست؛ اما مهم‌ترین روش در تحقیق اقتصاد اسلامی است. در این روش هر مجتهدی احکام مستنبط خود را کنار هم قرار می‌دهد و به مذهب اقتصادی دست می‌یابد؛ اما احکام به‌رغم این‌که در عالم واقع انسجام کافی دارند، در عالم اثبات ممکن است بین احکام مستنبط مجتهد، انسجام کافی برای کشف مذهب اقتصادی وجود نداشته باشد؛ بنابراین، مجتهد برای کشف مذهب اقتصادی ناگزیر است از احکام مستنبط سایر مجتهدان کمک بگیرد. بدین صورت که احکام مستنبط ناهماهنگ برای کشف مذهب اقتصادی را کنار می‌گذارد و به‌جای آن از احکام هماهنگ استنباط شده از سایر مجتهدان استفاده می‌کند. این قواعد اساسی چون از روش اجتهاد اسلامی استنباط شده، ممکن است بیشترین هماهنگی و انطباق را با واقع تشریح اسلامی داشته باشد.

۳. ملاحظات و تردیدهایی درباره روش شهید صدر مطرح شده که مهم‌ترین آن‌ها این است که به چه دلیلی این مجموعه هماهنگ به‌نام مذهب اقتصادی که از فتاوی مجتهدان متفاوت به‌دست آمده، حجت عندالله است و به چه دلیلی مجتهدی باید از برخی فتاوی خود صرف‌نظر کند و از فتاوی سایر مجتهدان که با فتاوایش مخالف است و آن را منتسب به اسلام نمی‌داند، استفاده کند؟

در فغ این تردید، برخی فقیهان و اندیشه‌وران اسلامی مدعی شده‌اند:

الف) در نظام‌سازی اقتصادی به‌دنبال عمل افراد نیستیم؛ بنابراین، حجیت یا عدم حجیت معنا ندارد؛ پس وقتی فتاوی فقیهان از طریق اجتهاد درست استنباط شود، حاکم شرع حق دارد زیرینا را از آن‌ها کشف کند و مبانی عمل قرار دهد.

ب) حاکم شرع در کشف زیربناها از ظن غیرمعتبرمانند مصالح مرسله، استحسان و قیاس در صورتی که راه بهتری بییابد، می‌تواند استفاده کند.
ج) حاکم شرع درباره زیربناها حکم لایی می‌کند، حکم لایی ابداعی و ایجادی است و کاشف از واقع و نفس‌الامر نیست؛ به همین سبب بحث حجیت درباره آن مطرح نمی‌شود.
درباره مطلب اول باید توجه داشته باشیم که این قواعد اساسی به‌گونه‌ای هستند که افزون بر ارتباط آن‌ها به عمل افراد و شخصیت‌های حقیقی، در برگزیده رفتارهای نهادهای قانونی و شخصیت‌های حقوقی نیز هست؛ بنابراین، نه این‌که به‌دنبال عمل فرد هستیم؛ بلکه بر عکس هر قاعده اساسی چنان میدان گسترده‌ای دارد که شامل عمل افراد، دولت و سایر نهادها

ما با آن مواجه است، علاوه بر سه سطح مورد اشاره با انواعی از عناوین، پدیده‌ها و موضوعاتی مواجه است که روش‌شناسی و منابع این موضوعات با یکدیگر متفاوت است و اگر توجه دقیقی به این موضوعات و عناوین فقهی نداشته باشیم و روش و منابع آن‌ها را درست تشخیص ندهیم، در فقه نظام و در استخراج و استنباط و طراحی نظامات اقتصادی و اجتماعی دچار ابهام خواهیم شد. ما در موضوعات و عناوین فقهی با چهار نوع موضوع مواجه هستیم.

الف) موضوعات تکوینی

یکی از آن‌ها موضوعات تکوینی است. مثلاً انواع احکام فقهی بر موضوعی مانند گندم مرتب است، مانند خوردن و خرید و فروش آن و دیگر موضوعات. مثلاً ما شک کردیم که چیزی گندم است تا احکام فقهی خاصی بر آن مرتب بشود یا این‌که این کالا گندم نیست و نوعی برنج همراه با پوس است، راه تشخیص آن چیست؟! یا در موضوع خون تردید حاصل شود، راه تشخیص آن چیست؟ در شناخت این قبیل موضوعات به متخصص موضوع مراجعه و مشخص می‌شود.

ب) موضوعات شرعی

یک سری هم موضوعات شرعی است، موضوعاتی که ما برای دسترسی به چیستی و منبع شناخت آن‌ها باید مستقیم به سراغ دستورات شارع برویم که می‌بینیم شارع می‌فرماید: «صلوا، کما رأیتمونی اصلی، اولها تکبیر و آخرها تسلیم» یازده جزء دارد که شش تای آن‌ها واجب غیرکنی و پنج تای آن‌ها واجب رکنی است. در شناخت این قبیل موضوعات باید به مدارک فقهی قابل قبول مراجعه کرد و آن‌ها را شناخت.

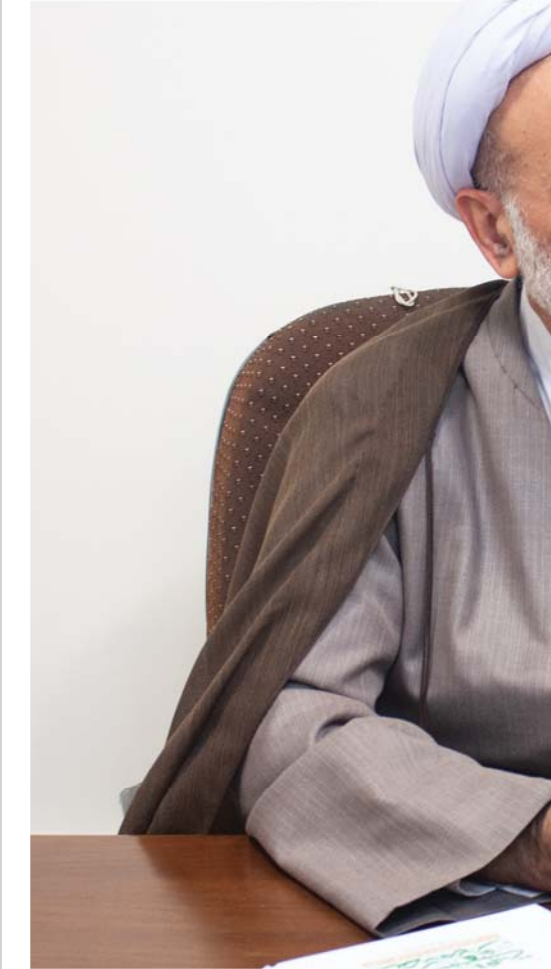
ج) موضوعات عرفی

نوع سوم موضوعات هم موضوعات عرفی است که به چند نوع تقسیم می‌شوند.

۱. موضوع عرفی عام: گاهی هم موضوع عرفی عام است، یعنی موضوعی که عرف عقلای عالم در زندگی خودشان جعل کرده‌اند و به شارع به‌عنوان شارع مرتبط نیست، شارع در جعل یا اسقاط آن‌ها دخالتی ندارد و جعل و اسقاط آن‌ها به ید عرف است. مانند موضوع پول. این‌ها را موضوعات عرفی اعتباری عام می‌گوییم. عرف عالم بعداز مبادلات کالا به کالا نیاز به‌وسیله سومی برای مبادله دارایی‌ها داشت. ابتدا انواعی از کالاها را به‌عنوان پول مورد استفاده قرار داد. مدتی جلو آمد و آن را اسقاط کرد و چیز جدیدی را به‌نام درهم و دینار به‌عنوان پول در مبادلات قرار داد. بعداز مدتی آن را اسقاط کرد و چیز جدیدی را به‌نام اسکناس وسیله مبادله قرار داد. این جعل و اسقاط بر اساس دو معیار سهولت در مبادله و هزینه به‌کارگیری کمتر، ادامه پیدا کرد تا به پول‌های الکترونیکی و رمز پایه رسیده است. این‌ها را موضوعات عرفی اعتباری عام می‌گوییم در شناخت این پدیده‌ها باید ببینیم فلسفه ایجاد آن‌ها در عرف چه بوده و تحولات و کارکردها، آثار و پیامدهای تاریخی و فعلی آن‌ها چه بوده است. بنابراین روش خاص خودشان را دارند.

۲- موضوعات عرفی انتزاعی: نوع دیگر موضوعات عرفی هم موضوعات عرفی انتزاعی است که تفاوت آن با موضوعات عرفی اعتباری به این است که از نحوه رفتار عرف عقلا با یک پدیده خارجی این عنوان را برای آن انتزاع می‌کنیم و بعد انواع احکام فقهی بر این عنوان مرتبیم می‌شود. مانند عنوان مال که دستگاه فقه ما در این‌که چه چیزی مال است و چه چیزی مال نیست، مال شرعی معنا دارد یا خیر بحث می‌کند و امام هم تصریح دارند که شارع در جعل و اسقاط این موضوعات هیچ دخالتی ندارد. بنابراین عناوینی مانند مال شرعی غلط است، شارع کاری ندارد که این شیء عنوان مالیت دارد یا خیر بلکه زمانی که عرف عقلا یک شیء را معامله می‌کنند دلیل بر مال بودن آن است چراکه اگر مالیت نداشته باشد معامله صورت نمی‌گرفت و ما از فعل آن‌ها که با این شیء بیع و شراه می‌کنند برای آن انتزاع عنوان مال می‌کنیم، اما در این‌که آیا معامله آن‌ها باطل است یا صحیح، شارع و دستگاه فقه نظرمی‌دهد. ما به این عناوین می‌گوییم عناوین عرفی انتزاعی.

روش شناخت موضوعات عرفی انتزاعی در واقع شناخت ارتکازات ذهنی عرف عقلا در ارتباط با آن اشیاء خارجی خاص است. عرف عقلا با شیء یک نوع رفتار دارد و مثلاً اگر راجع به هوایی که ما استشاق می‌کنیم که حیاتی‌ترین ماده برای زندگی بشر است بگوییم: من هوای این اتاق را به قیمت صد هزار تومان به شما می‌فروشم، این‌جا پاسخ می‌شنویم معنا ندارد که من برای هوایی که استشاق می‌کنم پول بدهم. پس این رفتار برای ما تعیین‌کننده است. اما راجع به یک شیء می‌گوییم: من این شیء را به شما به مبلغ پانصد هزار تومان می‌فروشم، خوب شما نگاه می‌کنید امروز در بازار ارزش این شیء بالاتر است و پول را پردازیم می‌کنید، خوب برای این شیء پول پرداخت کردید اما برای هوای قابل تنفس که بسیار حیاتی است پولی پرداخت نمی‌کنید، از این رفتار عقلا نسبت به پدیده‌های خارجی برای یکی انتزاع عنوان مالیت می‌کنیم اما برای هوا که تا این اندازه برای زندگی بشر

روش کشف مذهب اقتصادی اسلام

روش اکتشاف یا حرکت از روینا به زیرینا است؛

یعنی محقق اقتصاد اسلامی با جمع‌آوری احکام و قوانین مدنی

در عرصه فعالیت‌های اقتصادی، تنظیم و تنسیق آن‌ها می‌تواند

مذهب اقتصادی را کشف کند. این روش، یگانه روش نیست؛

اما مهم‌ترین روش در تحقیق اقتصاد اسلامی است.

در این روش هر مجتهدی احکام مستنبط خود را کنار هم قرار می‌دهد

و به مذهب اقتصادی دست می‌یابد؛ اما احکام به‌رغم این‌که

در عالم واقع انسجام کافی دارند، در عالم اثبات ممکن است

بین احکام مستنبط مجتهد، انسجام کافی برای کشف

مذهب اقتصادی وجود نداشته باشد؛

بنابراین، مجتهد برای کشف مذهب اقتصادی ناگزیر است

از احکام مستنبط سایر مجتهدان کمک بگیرد. بدین صورت که

احکام مستنبط ناهماهنگ برای کشف مذهب اقتصادی را کنار می‌گذارد

و به‌جای آن از احکام هماهنگ استنباط شده

از سایر مجتهدان استفاده می‌کند. این قواعد اساسی

چون از روش اجتهاد اسلامی استنباط شده، ممکن است

بیشترین هماهنگی و انطباق را با واقع تشریح اسلامی داشته باشد.

اهمیت دارد انتزاع مالیت نمی‌شود. ما به این‌ها می‌گوییم عرفی انتزاعی که

روش شناخت آن به همین صورتی بود که عرض شد.

۳. موضوعات عرفی خاص

یک نوع از پدیده‌ها هم عرفی خاص هستند، مانند تورم، سرقت، سود و... که برای شناخت آن‌ها نیاز به متخصصین آن حوزه داریم.

د) عناوین ارزش محور

سومین مورد هم عناوین ارزش محور هستند که بسیار مهم هستند. مثال‌هایی برای این عناوین عرض می‌کنیم، مانند عدالت، آزادی، بخش خصوصی و مالکیت خصوصی و... در تمام کتب فقهی ما واژه بخش خصوصی یا مالکیت خصوصی یافت نخواهد شد. این واژه از کجا آمده است؟ یا واژه رقابت اقتصادی؟ امروز زمانی که فقهای ما در اقتصاد بحث می‌کنند اثری از واژه رقابت اقتصادی دیده نمی‌شود، رهبر انقلاب در ابلاغ سیاست‌ها چنین واژه‌هایی را دارند اما زمانی که به‌عنوان فقیه و مرجع حرف می‌زنند از این واژه استفاده نمی‌کنند. فقط یک‌جا از این واژه استفاده کرده‌اند و آن هم رقابت با خارجی‌هاست. رقابت یک رفتار است و نیاز به تحلیل فقهی دارد که از کجا آمده است؟

ما به این واژه‌ها واژه‌های ارزش محور می‌گوییم که از مبانی هستی‌شناختی انسان‌ها تولید و استخراج می‌شوند. بنابراین اگر علوم انسانی اسلامی داشته باشیم باید با بسیاری از این واژه‌های سکولار در حوزه‌های مختلف از جمله حوزه اقتصاد خداحافظی کنیم چراکه واژه‌های ما نیستند، واژه‌های ارزش محور در جهت‌دهی اذهان و تولید علوم انسانی فوق‌العاده اثرگذار هستند و اگر به این مسئله توجه نکنیم به خطا رفته‌ایم البته ممکن است اصطلاحات مشترک باشند مانند آزادی و عدالت، اما این‌ها مشترک لفظی است آن‌ها بر اساس مبانی خودشان از مسایلی مانند عدالت، آزادی و رقابت تفسیری دارند و تفسیر ما بر اساس مبانی هستی‌شناختی ما که بنیان آن خداشناسی است متفاوت خواهد بود. اگر بر اساس مبانی خودمان حرکت کنیم متوجه می‌شویم که بسیاری از این واژه‌ها راهی در ادبیات تخصصی ما ندارند و ما بر اساس مبانی اسلامی نیاز به تولید واژه داریم. لذا رهبر انقلاب در اولین نشست الگوی اسلامی پیشرفت روی این واژه‌ها نظر داشتند و برخی از آن‌ها را استخراج کرده‌اند و مقاله‌ای تحت عنوان «مفاهیم ارزش محور در جهت‌دهی اذهان، علوم انسانی و ساختار نظام اقتصادی» نوشته‌ایم که چاپ شده است و مسئله بسیار مهمی است. لذا رهبری بسیار تأکید دارند که ما باید متناسب با مبانی خودمان واژگان را تولید کنیم. لذا اگر بر اساس مبانی خودمان حرکت کنیم بسیاری از این واژه‌ها جایی در دستگاه فقهی ما ندارند و این‌جاست که عرض می‌کنیم بسیاری از پرسش‌ها اساساً پرسش ما نیستند. اگر ما در فقه نظام به این مسایل توجه نداشته باشیم خروجی فقه

نظام انتظارات عموم مردم و جامعه علمی ما را برآورده نخواهد کرد.

ما معتقدیم امام علیه السلام از همین فقه موجود نظام و حکومت را فهمیدند.

یعنی با همین مبانی، همین مسایل، همین قواعد فقهی و اصولی

همین آیات و روایات، با همین روش استدلالی موجود گفتند

ما حکومت اسلامی داریم، ما نظام سیاسی و نظام قضایی داریم.

حال که ۴۰ سال از عمر شریف این انقلاب می‌گذرد؛ آیا احدی

از مسئولان قوه قضائیه گفته‌اند این نظام قضایی یک چیزی غیر از

فقه موجود ماست؟ نه، در حالی که مکرر نشسته‌اند

مواد و قوانینی را تصویب کرده‌اند و الآن هم آن چه که برطبق آن در کشور

عمل می‌شود همین متن فقه موجود ماست، این نیست که بگویم

غیر از این، ما یک فقه جدیدی درست کرده‌ایم

و نظام قضایی از این فقه جدید درمی‌آید.

در نظریه فقه نظامات که ما با آن مخالفت می‌کنیم، مسئله نظام را

مطرح می‌کنند. سپس برای نظام یک تعریف می‌کنند

به دنبال آن تعریف یک موضوع جدید، تکلیف جدید

و روابط جدید درست می‌کنند. ما می‌گوییم چنین چیزی نداریم

و هر چه که مورد نیاز مردم و جامعه هست را از همین فقه موجود

استفاده کرده و به راحتی نیازها را برآورده می‌کنیم.

آیت‌الله محمد جواد فاضل لنکرانی در نشست علمی فقه نظامات

فقه موجود پاسخ‌گوی همه نیازهاست

می‌گفت نظام است. امام که یک فقیه برجسته و بی‌نظیر است، آیا به مردم، به حوزه‌های علمیه فرمود، اسلام یک نظام سیاسی دارد بروید آن نظام را استخراج کنید؟ یا آن‌که می‌فرمود همین احکامی که هست نظام سیاسی است؟ نظام ولایت فقیه را که مبتنی بر نظام سیاسی اسلام است در همین فقه موجود می‌دیدند. امام علیه السلام از «العلماء یا الفقهاء - حصون الاسلام» ولایت فقیه را درآورد، حالا به چه کیفیت، خود بحث مفصلی دارد. هیچ‌گاه نفرمودند از همین فقه و منابع ما باید موضوع دیگری درست کنیم، لذا اگر آقایان فرمایش امام را با دقت مطالعه کنند به‌خوبی درمی‌یابند که امام علیه السلام فرمودند همین فقه موجود نظام است، مگر ما می‌گوییم نظام قضایی نداریم؟ نه. نظام سیاسی، قضایی، اقتصادی و... داریم اما همه در همین فقه موجود است، با همین قواعد، همین قوانین، همین احکام، مجموعه قواعد مربوط به قضا می‌شود نظام قضایی، مجموعه قواعد مربوط به سیاست می‌شود نظام سیاسی، مجموعه قواعد و احکام مربوط به اقتصاد می‌شود نظام اقتصادی.

چه کسی گفته از اول تا آخر فقه باید با هم مرتبط باشد

نکته دیگری عرض کنیم؛ نظریه مقابل می‌گوید ما باید تمام موضوعات مسایل را که متعلقات احکام می‌شود ردیف کرده و از تمام این‌ها یک موضوع جدید استخراج کنیم و معتقدند تمام مسایل از اول کتاب طهارت تا آخر دیات با هم ارتباط دارند. اگرده هزار مسئله وجود دارد، همه با هم مرتبط هستند، باید از کنار هم قرار دادن این احکام موضوع جدیدی را انتزاع کنیم که آن موضوع برای نظام است، این تصریح کلامشان است.

بعلاز انتزاع آن موضوع، حکم آن موضوع را می‌توانیم پیدا کنیم. خوب دقت کنید، می‌گویند فقه نظامات روش اجتهادی خاص، تکلیف خاص و مکلف خاص دارد. ما در همین قدم اول با این‌ها حرف داریم، می‌گوییم چه کسی گفته از اول تا آخر فقه باید با هم مرتبط باشد؟ فقه فقط یک امور اعتباری است، شارع نماز و روزه را واجب کرده، می‌توانست به جای پنج مرتبه نماز سه مرتبه و یا دو مرتبه را واجب کند. ما معتقدیم احکام امور اعتباری است، البته معنای اعتباری بی‌ملاک بودن نیست. خدا حفظ کند استاد ما آیت‌الله حسن‌زاده را که در بحث هیئت و اشارات، یکی از فرمایشاتشان این بود که در هر علمی باید به اصطلاحات همان علم دقت کنیم، این‌که احکام اعتباری است نه این‌که بی‌ارزش و بی‌حکمت است، خیر شارع براساس حکمت در باب وصیت وراثت اعتبار کرده انسان تا یک سوم اموالش را می‌تواند برای بعد از مرگش قرار بدهد، می‌توانست کمتری یا بیشتر اعتبار کند، ما قائلیم که احکام تابع مصالح و مفاسد است، یعنی هیچ حکمی بدون ملاک نیست، اما اگر گفتیم نماز و روزه واجب است، آیا باید بین وجوب نماز و روزه ارتباطی باشد؟ هراعتباری مستقل از اعتبار دیگر است. نماز واجب است روزه هم واجب است و ارتباطی هم بین این دو نیست. لذا در مسئله زن حائض، بعد از ایام حیض نمازهایش را نباید قضا کند ولی روزه‌هایش را باید قضا کند، در حالی‌که جای دیگری می‌گوییم نماز هم تراز روزه است ولی اینجا زن باید روزه‌اش را قضا کند، چرا؟ اعتباری است که شارع کرده و ما هم باید

به دنبال مباحثی که درباره موضوع «فقه نظامات» از سوی آیت‌الله محمد جواد فاضل لنکرانی مطرح شده بود و بالبعث و انگش‌هایی از سوی برخی صاحب‌نظران صورت گرفته بود، ایشان در نشست در مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام، با تأکید بر این‌که فقه موجود پاسخ‌گوی همه نیازهای بشری است، مطالبی ایراد کرد که مشروح سخنان وی در ادامه می‌آید.

این نقدها زنده بودن و پویایی حوزه را می‌رساند

موضوع این جلسه تبیین کلام ما در رد نظریه فقه نظامات است که چندی پیش ابراز کردیم و واکنش‌هایی را در حوزه علمیه قم و برخی از حوزه‌های دیگر به دنبال داشت. من در دو جلسه بحث فقه و اصول خود اشکالات این نظریه را کاملاً واضح و روشن کردم، اما لازم بود جلسه دیگری هم گذاشته شود، چون نقدهای زیادی بر کلام ما وارد کردند که من بیش از ۹۰ درصد این نقدها را با دقت مطالعه کردم. اولاً من از همه عزیزانی که زحمت این نقدها را کشیدند تشکر می‌کنم و این زنده بودن و پویایی حوزه را می‌رساند، بعضی مستقلانه نقد کردند و بعضی در نشست‌هایی که برگزار شد و در میان ناقدین چهره‌های بزرگی از فقها و اساتید قرار دارد که برخی از دوستان خود ما هستند.

نظریه فقه نظامات

نظریه این است آیا با این فقه موجود که دارای ۱. منابع، ۲. احکام و مسایل در ابواب مختلف، ۳. قواعد فقهی ۴. قواعد اصولی برای استدلال و استنباط، می‌توانیم نیازهای جامعه امروز، خصوصاً نیاز نظام مقدس جمهوری اسلامی را پاسخ بدهیم یا نه؟ آیا می‌توانیم از همین فقه، منتهای تغییر قیود، با تغییر موضوعات مسایل، فقه حکومتی را به دست بیاوریم؟ آیا می‌توانیم با اضافه کردن برخی از قیود و با لحاظ خصوصیات زمان و مکان که آن هم یکی از عناصر دخیل در استنباط است، چیزی به عنوان نظام اقتصادی، نظام قضایی، نظام سیاسی در اسلام عرضه کنیم؟

آیا از این فقه نمی‌توانیم نظام به‌دست آوریم، بلکه برای نظام‌سازی باید فقه جدیدی تولید کنیم که اسم آن را آقایان فقه نظامات گذاشته‌اند و این فقه موجود را فقه موضوعات یا فقه فرعی یا مسئله‌محور می‌دانند؟ سپس می‌گویند این فقه جدید موضوع جدید، روش اجتهادی جدید، مکلف جدید، تکلیف جدید و ثواب و عقاب جدید دارد، و ما از طریق این فقه نظامات می‌توانیم فقه نظام اقتصادی، سیاسی و قضایی یا هر نظام دیگری را درست کنیم.

فقه نظامات دست نیافتنی و یک امر خیالی است

حرف ما آن است که برای عرضه نظام قضایی، سیاسی و اقتصادی اسلام فقه چیزی لازم نداریم، نه تنها لازم نداریم بلکه این طوری که این برداران محترم در مقاله‌شان و در مرکزی که فعالیت می‌کنند تصویر کرده‌اند، اصلاً چنین فقهی دست‌نیافتنی و یک امر خیالی محض است. اگر امروز به جامعه علمی بگوییم فقه حکومتی نظام جمهوری اسلامی مبتنی بر یک فقهی است که آن فقه را هنوز تدوین نکرده‌ایم، اولین سؤال این است که آن فقهی که تدوین نشده چطور چیزی به‌نام فقه حکومتی دارد؟ بعد هم که تدوین چنین فقهی دست‌نیافتنی و ناشدنی است، دیگر برای این نظام جمهوری اسلامی چه چیزی باقی می‌ماند؟ هدف اصلی ما دفاع علمی از حرکت و فقه امام علیه السلام است. نه دفاع سیاسی، که به نظر من پشتوانه دفاع علمی قوی‌تر از سیاسی است، یک وقت از حرکت امام علیه السلام به‌عنوان یک حرکت سیاسی نام می‌بریم و می‌گوییم یک حرکت انقلابی سیاسی بود که ظالم را از بین برد و حکومت را در اختیار مردم قرار داد، این یک چیز خیلی خوبی است و کسی هم در آن تردید ندارد ولی این جفای به امام علیه السلام است، اگر به انقلاب و نهضت ایشان فقط نگاه سیاسی داشته باشیم، بگوییم در دنیا انقلاب‌هایی علیه حکومت‌ها برپا شد، امام هم آمد همین کار را کرد و به نتیجه رسید و خدا را شکر، این جفای به امام علیه السلام است. ما باید حرکت امام را کاملاً بر موازین فقهی مسلم و غیر قابل تردید مبتنی کنیم، که در این صورت اگر هزار سال هم از عمر این انقلاب بگذرد کسی نمی‌تواند در مشروعیت آن خدشه کند.

امام با همین فقه موجود، نظام و حکومت را فهمیدند

ما معتقدیم امام علیه السلام از همین فقه موجود نظام و حکومت را فهمیدند. یعنی با همین مبانی، همین مسایل، همین قواعد فقهی و اصولی، همین آیات و روایات، با همین روش استدلالی موجود گفتند ما حکومت اسلامی داریم، ما نظام سیاسی و نظام قضایی داریم. حال که ۴۰ سال از عمر شریف این انقلاب می‌گذرد؛ آیا احدی از مسئولان قوه قضائیه گفته‌اند این نظام قضایی یک چیزی غیر از فقه موجود ماست؟ نه، در حالی که مکرر نشسته‌اند مواد و قوانینی را تصویب کرده‌اند و الآن هم آن چه که برطبق آن در کشور عمل می‌شود همین متن فقه موجود ماست، این نیست که بگویم غیر از این، ما یک فقه جدیدی درست کرده‌ایم و نظام قضایی از این فقه جدید درمی‌آید. در نظریه فقه نظامات که ما با آن مخالفت می‌کنیم، مسئله نظام را مطرح می‌کنند. سپس برای نظام یک تعریفی می‌کنند، به دنبال آن تعریف یک موضوع جدید، تکلیف جدید و روابط جدید درست می‌کنند. ما می‌گوییم چنین چیزی نداریم و هر چه که مورد نیاز مردم و جامعه هست را از همین فقه موجود استفاده کرده و به راحتی نیازها را برآورده می‌کنیم. یکی از نقدهایی که از روی ضعف و بی‌ارتباطی بیان شده و من را بسیار ناراحت کرد مقاله‌ای بود که در آن به فرمایشات امام علیه السلام استناد کرده و ایراد گرفته بود شما که نظام را منکر می‌شوید امام این همه تعبیر راجع به نظام دارد. معلوم شد نه حرف امام را فهمیده نه حرف ما را. مایه تعجب است که چطور به عبارات فارسی هم درست دقت نمی‌کنند و مطالب را نمی‌فهمند. بله در فرمایشات امام این تعبیر وجود دارد.

یک تعبیرش این است: «اسلام خود دارای سیستم و نظام خاص اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است که برای تمامی ابعاد و شئون زندگی فردی و اجتماعی قوانین خاصی دارد». سؤال این است که آیا امام نظام را چیزی غیر از این قوانین می‌دانست؟ یا همین فقه و همین قوانین موجود را

آسمان و ریسمان را به هم بیافید. در حالی‌که با همین فقه موجود ما می‌توانیم نظام سیاسی، اقتصادی و قضایی اسلام را معرفی کنیم. ما در باب قضا قواعد فقهی و اصولی داریم، احکام داریم، موضوعات جدید را از این احکام دائماً استخراج می‌کنیم و این نظام دائماً در حال تکامل است. یکی از حرف‌های ما با آقایان همین است. نظامی که ما ادعا می‌کنیم، نظامی واقعی و حقیقی است نه خیالی. ما می‌گوییم در این فقه منابع داریم، مسایل داریم، قواعد فقهی و اصولی هم داریم، عنصر زمان و مکان هم هست. در هر عصری مسایل جدید آن زمان با کمک این قوانین و قواعد پاسخ داده شده و می‌شود، نظام قضایی آن زمان و این نظام به تناسب دو عنصر زمان و مکان دائماً در حال تکامل است.

اشکال بنده به آقایان این است شما چگونه می‌توانید با کنار هم قرار دادن احکام، فقه نظامات درست کنید، در حالی‌که این احکام به اختلاف نظر مجتهدین مختلف است؟ یکی می‌گوید واجب است، دیگری می‌گوید حرام، شما چطور می‌توانید از این، نظام درست کنید؟

بعضی از دوستان و بزرگان فرموده‌اند بین شریعت و فقه فرق است، بله این روشن است، اما ادعای ما این است که غیر از همین منابع و همین مسایل و همین قواعد چیز دیگری در خود شریعت به‌عنوان نظام نیست، بالأخره شریعت چیست؟ ما امام معصوم علیه السلام را یکی از منابع تشریع می‌دانیم، وقتی امام معصوم مسئله را می‌گوید، قاعده را بیان کرده و خصوصیات را ذکر می‌کند در همین همه چیز هست. حالا این‌که بگوییم در شریعت قطعاً نظام هست، در فقه هم بگوییم آیا دانش فقه مراد است یا استنباط فقه؟ این تشفیق‌ها خوب است ولی به نظر من نتیجه‌ای ندارد.

اختلاف فتاوا و رعایت زمان و مکان، دلیلی بر دست نیافتنی بودن فقه نظامات

دو مطلب مهم مؤید کلام ما است، یکی اختلاف فتاوا و دیگری رعایت زمان و مکان. به نظر من این نظریه فقه نظامات، هم فقه حکومتی امام علیه السلام را خراب کرده، هم نظریه مرحوم آقای صدر را، نه ارتباطی با فقه حکومتی امام دارد، نه نظریه آقای صدر. اصلاً نظریه مرحوم شهید صدر در اقتصادنا و بحث مکتب اقتصادی اسلام یک چیز دیگری است و ارتباطی به این نظریه ندارد ولی این دوستان نظریه خودشان را متصل کرده‌اند به مبنای آقای صدر و بعد می‌گویند یک حرف‌هایی را آقای صدر نزده و ما تکمیلش می‌کنیم. نه! این نظریه کاری به نظریه آقای صدر ندارد، گرچه ما به نظریه آقای صدر هم انتقاد داریم ولی این فعلاً محل بحث ما نیست، محل بحث ما همین فقه نظامات ادعایی است.

وقتی نقدها را خواندم حدود نه یا ده معنا برای فقه نظام پیدا کردم. یعنی هر کسی به اقتضای تحسیلات و زحماتی که کشیده، فقه نظام را یک معنایی کرده. خود همین آشفتگی و بی‌نظمی، یعنی بی‌نظمی در معنای فقه نظام. پیداست چیزی که اساس ندارد صد جور هم معنا می‌شود، من اشاره‌ای به این معانی می‌کنم، فرمودند:

۱. نظام یعنی همان مقاصد الشرعیه، الآن نمی‌خواهم بگویم این درست است یا نه؟ اجمالش را دقت کنید، می‌گویند تمام این احکام یک مقصدی دارد، شریعت از این احکام یک مقصودی دارد، وقتی می‌گوییم این احکام دارای نظام است یعنی همه‌شان در یک مقاصد مشترک‌اند.

۲. احکام شرعی در حیثیت مجموعی یک کل اعتباری را تشکیل می‌دهند. این موضوع جدید و کل اعتباری در تلاقف و سازگاری با اهداف خاصی است.

۳. نظام همین قواعد فقهی و اصولی موجود است. خوب، ما که با این معنا مخالفتی نداریم، آن‌چه ما مخالفش هستیم این است که می‌گویند ورای این مسایل و قواعد یک مسایل و قواعد دیگر هست.

۴. مجموعه آیات و روایات، اجماعیات، منابع عقلی، یک نظم منطقی را درست می‌کنند.

۵. منظور از فقه نظام، ساختارها، فرآیندهایی است که به افعال مکلفان شکل می‌دهند. البته این تعاریف توضیح هم دارند منتها من فقط اشاره به عناوین آن می‌کنم.

۶. فقه نظام در مقابل مسئله‌محور بودن است، این تعریف برمی‌گردد به معنای دوم که می‌گوید باید حیثیت مجموعی مسایل را در نظر گرفت نه تک‌تک مسایل را.

۷. مجموعه رفتارها و روابط هدفمند، مثلاً نظام اقتصادی یعنی مجموعه رفتارها و روابط هدفمند در سه حوزه تولید، توزیع و مصرف.

نکته مهم این است بزرگواری که فقه نظام را این‌گونه معنا می‌کند، گفته فلاسفی درست می‌گویند، از فقه اصغر نمی‌توانیم فقه نظام درست کنیم، مدعای ما این است که با کمک فقه اکبر از فقه اصغر فقه نظام را به‌دست آوریم. طبق این تعریف برای نظام‌سازی باید اعتقادات و اخلاقیات را هم به میدان بیاوریم.

۸. یک نظام اجتماعی داریم که دارای دو قسمت است، مکتب اجتماعی و رژیم اجتماعی.

در نقدهای این بزرگواران به خوبی نمایان است که خودشان برای نظام معنای روشنی ندارند ولی فعلاً طرف ما نه آن کسی است که می‌گوید نظام مقاصد است نه آن‌که می‌گوید نظام قواعد است نه آن‌که می‌گوید نظام مکتب اجتماعی و رژیم است بلکه طرف ما کسی است که می‌گوید تمام مسایل فقه از اول تا آخر، اولاً هم مرتبط‌اند. تمام مسایل، نماز و روزه و خمس و حج با هم مرتبط است. ما از این ارتباط یک موضوع به‌دست آورده و با کشف حکم این موضوع، نظام درست می‌کنیم.

عرض شد اصلاً برهان بر خلاف این سخن است. احکام امور اعتباری هستند، این ارتباط یا باید بین خود اعتباریات باشد یا ملاکاتش و ما برای هیچ کدام دلیل نداریم. ما معتقدیم تمام نیازهای خود را با منابع همین فقه موجود می‌توانیم تأمین کنیم. ما دنبال اثبات ولایت فقیه از همین فقه موجودیم، یکی از دوستان گفته بود دعوی بین امام و شاه سر فقه نظامات بود، من گفتم شاه الآن در آن عالم می‌گوید من که در دنیا این حرف به گوشم نخورده بود، اما حالا به گوشم می‌خورد. این حرف‌ها چیست؟ دعوی بین امام و شاه بر سر اصل اسلام بود، در تمام فرمایشات امام یک جا کلمه فقه نظامات نیست، کما این‌که در تمام فرمایشات شهید صدر هم یک جا کلمه فقه نظام نیست، نباید مسایل را این‌طور مطرح کنیم، ما می‌گوییم ولایت فقیه، حکومت اسلامی، قضای اسلامی، سیاست اسلامی، همه‌اش در همین فقه موجود است، عرض کردم عبارات امام را آن ناقد محترم در یک مقاله‌ای ردیف کرده که امام فرموده ما نظام سیاسی داریم چطور شما می‌گویید نظام سیاسی نداریم؟! بله امام می‌گوید همین فقه دارای نظام سیاسی است، من هم به تبع امام همین را می‌گویم.

واقعاً یکی از جفاها به امام این است که حرف‌های ایشان حتی در مسایل سیاسی هنوز هم کار نشده، این مقدار توضیح اجمالی از کلام ما بود و نقدها باقی ماند.

گفتنی است، در پایان این نشست، سؤالی از سوی حاضران مطرح شد که آیت‌الله فاضل لنکرانی به سؤالات جواب داد.

راهبرد نظم و مدیریت سیستمی

در تبلیغ بین الملل

بخش دوم

سلسله گفتارهایی از دکتر سهیل اسعد ، مبلغ و فعال فرهنگی در عرصه بین الملل

مخاطبان ، میادین ، ابعاد و اجزا و دیگر مسایل را کاملاً مشخص کنیم تا بعد

اهدافی را ترسیم و راه رسیدن به این هدف را هم مشخص کنیم و ابزار و امکانات هم بدسیم و کاری را روی نظم شروع کنیم. نمی شود حوزه علمیه با این قدمت و اقتدار و این امکانات و این همه زحمات علما و کوشش های علمی و این همه توانایی هدر برود؛ مثلاً فردی توانایی های بسیار زیادی دارد؛ اما به او ویزا یا پاسپورت یا معافیت سربازی نمی دهند تا سفر کند و یا مسجد وامت اسلامی دارم؛ اما بوجه یا امکانات و یا اتاق فکرو برنامه برای فعالیت نداریم؛ از یک طرف می بینیم که در جاهایی امکانات عجیبی در اختیار شیعیان است؛ اما در جای دیگری می بینیم که حتی یک ریال هم برای کارهای تبلیغی ندارند و امکانات بدون استفاده مانده است و …

- برنامه ریزی نظام آموزشی و تربیتی مراکز تبلیغی بر طبق اهداف**

ادیان مختلف با نظام مشخصی جلومی روند. من تجربه بحث و گفت‌وگوی زیادی با کشیش های کلیساهای پروتستان داشته‌ام. آن‌ها می‌گفتند: وقتی ما می‌خواهیم در جهان اسلام کار کنیم، از قبل می‌دانیم که استراتژی و نیازهای مخاطبان ما در جهان اسلام و اعتقادات مسلمانان چه چیزی می‌باشد. به این صورت است که می‌دانیم که می‌توانند در آن‌جاها کار کنند و جاهایی را که می‌توانند کلیساها را احداث کنند، از قبل شناسایی می‌کنند و بعد برای این احتیاجات و نیازها اهدافی را مشخص می‌کنند و افرادی را تربیت می‌کنند که مخصوص تبلیغ برای مسلمانان است؛ یعنی برای دانشجوی علوم دینی مشخص است که در آینده مبلغ متخصص در امور مسلمانان خواهد شد؛ لذا قرآن و احادیث را حفظ می‌کند و تاریخ پیامبر ﷺ و وضعیت کنونی جهان اسلام و شیعه و سنی را می‌فهمد؛ اما در حوزه ما، شخصی را بیست سال تربیت می‌کنند تا به اجتهاد برسد؛ اما نمی‌داند بودا چیست؟ بودیزم و هندوئیزم چیست؟ راجع به ادیان شرقی و غربی، مسیحیت، ادیان توحیدی، ادیان جعلی و عرفان‌های کاذب چیزی نمی‌داند. کسی است که علم زیاد دارد؛ اما نمی‌داند کجا می‌خواهد برود و مخاطبان او چه اطلاعاتی نسبت به اسلام دارند؛ ولی پروتستان‌ها خیلی دقیق هستند و دوره‌هایی برای معرفی نیازهای جهان در سطح بین‌الملل برگزار می‌کنند؛ مانند مخاطب‌شناسی، هنر، مدیریت، خطابه، رسانه و… خوب من نگاه کردم که من هم طلبه هستم و تبلیغ رفته‌ام؛ مثلاً در ایامی که در شیلی بودم، در مراسم سخنرانی من رئیس جمهوری آمد؛ به مدیران تبلیغ و حوزه می‌گفت: ما چنین فرصتی داریم که یک طلبه آن‌جا صحبت می‌کند و رئیس جمهور آن کشور گوش می‌دهد. پیغامی، تفکری، ایده‌ای برای ما نارداید تا به آن‌ها برسانیم؟ می‌گفتند: خیر، خودت بگو. آیا امکاناتی یا بانکی مخصوص تبلیغ دارید که پول‌ها آن‌جا باشد؟ می‌گفتند: خیر، خودتان ببینید

خبرینی هستند و یا می‌رسیدیم که برنامه ما برای امسال چیست و به کجا قرار است برسیم؟ می‌گفتند: برنامه‌ای نداریم. شما در محرم برنامه‌ای برقرار کنید و یک مراسم سینه‌زنی داشته باشید. معمولاً مراکز تبلیغی شبهاتی را که دشمن در میامین مطرح می‌کند، به‌طور کامل نمی‌شناسند و مبلغ نمی‌داند در آن فضا چه شبهاتی مطرح می‌کنند. تا به حال چند بار درخواست کرده‌ام که کتابی به من بدهید که من وقتی می‌خواهم به فلان نقطه بروم، بدانم که کجا می‌روم و چه ویژگی‌هایی دارد؛ اما وجود ندارد. می‌گویند: شما در گوگل راجع به آن‌جا جست‌وجو کنید. مگر این‌طور مقدور است؟ عصر ما عصر مدیریت و اطلاعات و برنامه‌ریزی است. اگر ما در سطح بین‌الملل قرار نداشته باشیم، امکان حرکت نداریم؛ یک شخص در کشور هندوستان دین یک جعلی را خلق می‌کند و اوبال انقلاب به برزیل می‌رود. امروز همان دین جعلی و باطل؛ پنج میلیون نفر پیرو دارد. روحانیون ما در همان فضا و با دین حق و با بهترین شریعت و جهان‌بینی رفته بودند و حالا در هر کشور آن منطقه، افراد معدودی پیرو داریم؛ مشخص است که ما یا برنامه جلونرفته‌ایم.

- ضرورت تدوین نقشه راه و اجرای آن**

منظور ما از روش، یک سیستم کاملی است که از بودی وود طلبه به حوزه علمیه شروع و به میدان تبلیغ منتهی می‌شود. ما برای بیست سال درس از روز اول تا این‌که تبدیل به مبلغ بین‌المللی بشویم، باید برنامه داشته باشیم و برای طلبه مشخص باشد که این‌جا چه خیراست. یکی از دوستان لبنانی به من می‌گفت: روز اولی که می‌خواستم وارد دانشگاه بشوم، کتابچه‌ای به من دادند که تمام مسایل راجع به تحصیلات دانشگاهی را به تفصیل برای ما بیان کرده بود. حتی در آن کتابچه آمده بود، بعداز این‌که فارغ‌التحصیل می‌شدید، می‌توانید این کارها را در این مکان‌ها انجام بدهید. اگر می‌خواهید در این بعد کار کنید، در این کشورها مجال کار هست و…؛ اما من قصد داشتم

طلبه بشوم و می‌خواستم بدانم، در حوزه چه خیراست؟ سؤال کردم و دیدم خبری نیست. گفتند شما وارد حوزه شوید حالا خداوند متعال آن‌شاءالله توفیق می‌دهند و برکات حوزه هست و احادیثی راجع به این‌که طلب علم در اسلام چقدر مهم است را برایم گفتند. ما طلبه‌هایی داریم که پنج سال درس خوانده‌اند و نمی‌دانند طلبگی به چه معناست؟ واجبات طلبگی و مسئولیت طلبگی را نمی‌دانند و تکلیفشان را نمی‌شناسند. اگر می‌خواهیم تمهیدی برای خواسته‌یمان داشته باشیم، باید از این وضعیت بیرون بیاییم. خواسته ما آمدن امام زمان عجلتعالیه، رونق انقلاب اسلامی در سطح بین‌المللی، تبلیغ دین و… است که خواسته بزرگی است و این‌ها شعارهای بزرگی هستند که باید برای آن‌ها همت بلند، اهداف بزرگ، نظم و نظام زیاد و کوشش و تلاش فراوانی داشته باشیم والا شعار به‌تنهایی چه فایده‌ای دارد؟ پس به یک سیستم و نظام کامل و به یک راه مشخص نیاز داریم. روش تبلیغ ما از روز اول طلبگی شروع می‌شود؛ می‌خواهیم مبلغ تربیت کنیم و می‌خواهیم او بفهمد که هدفش تبلیغ است و از روز اول کارها را بر اساس آن هدف انجام بدهد تا به کارهایی جهت بدهد و بداند که در نهایت باید به آن هدف برسد؛ اگرچه آن نتیجه برسیم موفق خواهیم شد. شاید کسی بگوید ما در شمال آفریقا چهار میلیون شیعه داریم، در لبنان و سوریه و عراق و یمن نیز چنین وضعیتی است. بله درست است؛ ما به نتایج بسیار بلندی رسیده‌ایم؛ اما این‌ها در اثر فعالیت مبلغان نبوده است؛ به‌دلیل مقاومت حزب‌الله لبنان است. مردم اندونزی هم با این‌که از لحاظ تاریخی هنوز و بودایی بوده‌اند، مسلمان شده‌اند و امروز بزرگ‌ترین جمعیت مسلمانی جهان را تشکیل می‌دهند؛ اما این به‌دلیل فعالیت مبلغان نبوده است؛ به‌دلیل فعالیت مهاجران و تجاری است که به آن‌جا رفته‌اند و به‌دلیل اخلاقیات و کارهای خوبی که داشته‌اند، مؤثر بوده‌اند و دیگران هم متأثر

مطلوب این است که ما در باب تبلیغ بین الملل جهان را نگاه کنیم

و نیازها، مخاطبان، میادین، ابعاد و اجزا و دیگر مسایل را کاملاً مشخص کنیم تا بعد اهدافی را ترسیم و راه رسیدن

به این هدف راه مشخص کنیم و ابزار و امکانات هم بدهیم و کاری را روی نظم شروع کنیم. نمی شود حوزه علمیه با این قدمت و اقتدار و این امکانات و این همه زحمات علما و کوشش های علمی و این همه توانایی هدر برود؛

مثلاً فردی توانایی های بسیار زیادی دارد؛ اما به او ویزا یا پاسپورت یا معافیت سربازی نمی دهند تا سفر کند و یا مسجد و امت اسلامی دارم؛ اما بوجه یا امکانات و یا اتاق فکر

و برنامه برای فعالیت نداریم؛ از یک طرف می بینیم که در جاهایی امکانات عجیبی در اختیار شیعیان است؛ اما در جای دیگری می بینیم که حتی یک ریال هم برای کارهای تبلیغی ندارند و امکانات بدون استفاده مانده است و …

- نظم، عنصر حیاتی و مهم جامعه اسلامی**

امامت و ولایت یعنی مدیریت جامعه و منظم کردن مسایل دینی و تفسیری و اجرای آن در بستر اجتماع. با بررسی متون اسلامی متوجه می‌شویم که نظم در زندگی از مهم‌ترین وصایای انمه ما بوده است؛ امام علی علیه السلام در آخرین لحظات زندگی خود، پیروانش را به دو عامل مهم و حیاتی که همانا رمز پیروزی و موفقیتند، سفارش کرده و فرموده است «**أوصیکمنا و جمیع ولیدی و أهلی و من بَلَغَہُ کتابی یَقوی الله و یظلمُ أمرکم**»؛ شما (امام حسن و امام حسین علیهم السلام)، تمام فرزندان، خانواده و کسانی را که این نامه من به آن‌ها می‌رسد، به تقوای الهی و نظم در کارها سفارش می‌کنم. به‌عبارت روشن‌تر، علت تقدیم نظم بر سایر امور دینی در کلام امام علی علیه السلام این است که انجام و رعایت تمام امور دینی فرع بر نظم هستند. اگر این اصل، از سوی کسی نادیده گرفته شود، دیگر امور دینی نیز خواه ناخواه نادیده گرفته می‌شود و شخص از رسیدن به تقوای الهی محروم خواهد شد. هم‌چنان‌که امام باقر علیه السلام می‌فرماید: «من کسی را که در امور دنیوی کسل، تنبل و سست باشد، دوست ندارم و کسی که در امور دنیوی کسل و سست باشد، در امور اخروی سست‌تر خواهد بود.»

برای برقراری نظم در زندگی، باید به برنامه‌ریزی کارهای روزانه پرداخت و هر کاری را در وقت مناسب آن انجام داد. امام کاظم علیه السلام اوقات مسلمان را به چهار بخش تقسیم کرد: اول، راز و نیاز با خدا؛ دوم، کار و تلاش برای کسب روزی؛ سوم، ارتباط سازنده با دیگران؛ چهارم، تفریح سالم. در مباحث کلامی، فقهی و اخلاقی نیز نظم و انضباط، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. سخنان و آموزه‌های انمه اطهار علیهم السلام در مسایل اخلاقی از روی نظم هست و این‌طور نیست که انسانی بخواهد یک روز اخلاقی باشد و روز دیگری به مسایل اخلاقی بی‌توجه باشد. امام رضا علیه السلام می‌فرماید: «اختلال که به هم‌خوردگی نظم است، نمی‌گذارد که اعصاب وظیفه خود را طبیعی و کامل انجام دهد. افکاری که از مغزآلوده و اعصاب غیرمنظم پدید می‌آید، آلوده و غیرمنظم است.» پس نظم هم یکی از نیازهای افراد و جامعه است که همگان باید در رشد و پرورش آن تلاش کنند.

- بی‌نظمی در برنامه تبلیغی حوزه**

اگر میادین تبلیغ را در نظر بگیریم، متوجه می‌شویم که در این جهت برنامه‌ریزی وجود ندارد؛ مثلاً در تبلیغ مسجدی یا تبلیغ سنتی یا تبلیغ منبری، هزاران نفر مشغول کار هستند؛ اما در تبلیغ رسانه‌ای تعداد افرادی که واقعاً رسانه‌ای هستند، بسیار کم است؛ هم‌چنین در تبلیغ آکادمیک تعداد مبلغانی که استاد دانشگاه شده‌اند یا کرسی‌های دانشگاهی دارند، بسیار کم است؛ در تبلیغ تطبیقی و بحث وحدت بین مذاهب هم، افرادی که متخصص باشند و بتوانند تحولی را ایجاد کنند، بسیار کم هستند و در گفت‌وگوی بین ادیان هم شرایط به همین‌گونه است. مبلغ زبان‌دان هم خیلی کم داریم! خوب، این مسایل باید با مدیریت قوی تبدیل به یک نظام بشود. باید میادین مشخص باشند که ما کجا به مبلغ نیاز داریم؛ کجا به مسجد نیاز داریم؛ کجا به تأسیس حوزه نیاز داریم و…؛ در حالی که ما چنین نظمی نداریم. کسی که تجربه بین‌المللی داشته باشد، متوجه می‌شود که مثلاً در شهر لندن حدود پنجاه مسجد، سه یا چهار حوزه، دویا سه مرجح یا مجتهد، چند درس خارج و هفت هشت تا نماز جمعه وجود دارد؛ ولی در بیست کشور آمریکای لاتین می‌بینیم که حتی یک مسجد درست و حسابی و یک مبلغ مستقر یا نماز جمعه منظم وجود ندارد. این‌جا مشخص است که ما طبق نظامی مشخص جلونرفته‌ایم.

- عدم وجود مدیریت در بحث تبلیغ**

مطلوب این است که ما در باب تبلیغ بین الملل جهان را نگاه کنیم و نیازها،

آیت‌الله‌العظمی حکیم در دیدار پژوهشگران کاتولیک

- پژوهشگران ادیان**

مبلغ تفاهم و گفت‌وگوی آرام باشد

این مرجع تقلید، پژوهشگران ادیان و مذاهب مختلف را به تلاش آزادانه برای رسیدن به حقیقت و عمل به آن دعوت کردند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله سیدمحمدسعید حکیم از مراجع عظام نجف‌اشرف، ۳۰ آذر در دیدار جمعی از دانشمندان و پژوهشگران مسیحی متخصص در مطالعات اسلامی، پژوهشگران ادیان و مذاهب مختلف را به تلاش آزادانه برای رسیدن به حقیقت و تمسک و عمل به آن دعوت کردند و گفتند: پژوهشگران، مطالعات و پژوهش‌های خود را به شکل پروژه‌های علمی در بیاورند و از آن محافظت کرده و به عاقبت امور ببیندبشند.

معظم‌له تصریح کردند: چگونه است که قرآن کریم، حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و انمه اطهار علیهم السلام حضرت عیسی و حضرت مریم علیهم السلام را بیشتر از هر کتاب مقدس دیگری مورد احترام و تکریم قرار می‌دهند، لذا پژوهشگران باید این حقیقت را بدانند و آن را ثبت و ضبط کرده و بیان کنند.

ایشان تمامی علما و پژوهشگران را به گسترش روح محبت، همزیستی و ارتباط دعوت کرده و از آنان خواستند مبلغ تفاهم و گفت‌وگوی آرام باشند و برای رسیدن به حقیقت با هم دیدار داشته باشند.

مسئول دبیرخانه کنگره جهانی مقابله با جریان‌های افراطی و تکفیری **درس «وحدت و تقرب» در حوزه‌های علمیه شیعه و سنی تدریس شود**

حجت‌الاسلام والمسلمین

زمانی، خواستار تدوین و تدریس درس «وحدت و تقرب» در حوزه‌های علمیه شیعه و سنی شد و گفت: اضافه کردن مواد درسی مثل درس وحدت و تقرب برای این‌که شاهد تربیت طلبه‌های تند در حوزه‌های شیعه و اهل سنت نباشیم، ضروری است.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن زمانی، مسئول دفتر

امور اجتماعی سیاسی حوزه‌های علمیه در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری حوزه در بیرجند، با اشاره به وحدت میان مسلمین، گفت: وحدت از اوجب واجبات است و اگر امت اسلامی متحد باشند، قادر بر اجرای تمامی احکام الله خواهند بود اما اگر به‌جای وحدت دچار تناجت و جنگ داخلی و برادرکشی شوند، قادر بر انجام بسیاری از واجبات نخواهند بود.

مسئول دبیرخانه کنگره جهانی مقابله با جریان‌های افراطی و تکفیری، روحانیت را عامل انسجام و وحدت مسلمین دانست و خاطرنشان کرد: گرچه همه طیف‌های امت اسلامی موظف هستند در راستای وحدت تلاش‌هایی را انجام بدهند، اما روحانیت در این مسئله وظایف و رسالت سنگین‌تری دارند.

وی با بیان این‌که حوزه‌های شیعه و اهل تسنن علی‌رغم تفاوت مذهبی، امکان وحدت دارند، عنوان کرد: راهکارهای متفاوتی برای وحدت وجود دارد که می‌توان با تبادل علوم اسلامی و آن‌چه در کتاب‌های تفصیلی علمای اهل سنت نوشتند را در اختیار حوزه‌های شیعه قرار داد و بالعکس.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی با اشاره به دیداری که با شیخ الأزرهر داشته است، تأکید کرد: شیخ الأزرهر در دیداری که با هم داشتیم، گفت «کتاب فلسفتنا و اقتصادنا شهید محمدباقر صدر بسیار کتاب عالی است که از آن بهره بردیم». این وحدت، تقریب علمی است، یعنی دانشی را که حوزه‌های شیعه و سنی دارند در اختیار یکدیگر قرار دهند و با برگزاری همایش‌های مشترک علمی، درباره اقتصاد اسلامی، اقتصاددانان حوزه شیعه و سنی با مطرح کردن تفکرات، در حل مشکلات سعی کنند و در برابر نظام سیاسی اسلامی اجلاس‌های علمی مشترک بگذارند و راجع به انسان‌سازی اسلامی نشست مشترک بگذارند.

حجت‌الاسلام والمسلمین زمانی، وحدت و انسجام بین شیعه و سنی را در گذشته پرنگ‌تر دانست و تصریح کرد: حوزه‌های مشترک در گذشته پرنگ‌تر بوده است به‌گونه‌ای که شیخ طوسی می‌گوید من از اساتید اهل سنتم تقدیر می‌کنم و در طول زندگی ایشان می‌بینیم که علمای اهل سنت از شاگردان ایشان بودند.

مسئول دفتر امور اجتماعی سیاسی حوزه‌های علمیه کشور با اشاره به تدوین کتاب‌های مشترک گفت: اضافه کردن مواد درسی مثل درس وحدت و تقرب برای این‌که شاهد تربیت طلبه‌های تند در حوزه‌های شیعه و اهل سنت نباشیم، ضروری است.

وی شرط جهانی کردن انقلاب اسلامی را وحدت جامعه دانست و تأکید کرد: اگر بخواهیم انقلاب اسلامی ایران در جهان حضور موفقی داشته باشد، شرطش داشتن وحدت است و دیگری شیعه و سنی با یکدیگر زمینه تحقق نیافتن آرمان‌های بین‌المللی انقلاب در جهان است.

آیین افتتاحیه پژوهشکده مطالعات تخصصی مجتمع آموزش علوم اسلامی کوثر ویژه بانوان پژوهشگر مدارس علمیه خواران تهران، با حضور حجج‌اسلام بهجت‌پور مدیر حوزه‌های علمیه خواران کشور، کبیریان مدیرحوزه علمیه خواران تهران، اساتید، مدیران و بانوان پژوهشگر، ۲ دی درمحل مجتمع علوم اسلامی کوثر تهران برگزار شد. تحقیق و ترویج مبانی و اصول ارزش‌های اسلامی توسط بانوان دانش‌پژوه؛ پاسخ به نیازهای علمی، تخصصی و تحقیقاتی مراکز و نهادهای علمی، دینی و انقلابی و هم‌چنین بررسی مسایل فکری و معضلات جامعه بانوان و حل آن مبتنی براستنباط احکام فقهی، از جمله اهداف تأسیس پژوهشکده تخصصی کوثرمی‌باشد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، محمد رضایی از اساتید دانشگاه تهران و از نزدیکان حضرت آیت‌الله سبحانی درباره خیرسازی‌های اخیردرباره مشق دانش‌آموزان، در نوشتاری با عنوان «روش نوین و مفید درمشق دانش‌آموزان به‌کارگرفته‌شود»، آورده‌است: نقل قولی از معظلم له درباره «تکالیف و مشق دانش‌آموزان» دراین ایام مطرح شد که با واقعیت هماهنگ نبود.

من که توفیق داشتم محضر این مرجع تقلید باشم، جلسه این‌گونه بود که جمعی با عنوان «انجمن فرهنگی ناشران آموزشی» که رسالت خود را برقراری عدالت اجتماعی در تحصیل فرزندان این مرز وبوم معرفی کرده بودند، درخواست ملاقات کردند و مدعی بودند به دنبال رهنمودی هستند که چراغ علم و دانش، پرفروغ‌تراز گذشته باشد؛ همین! طبعاً ایشان با توجه به تقارن هفته پژوهش و از این جهت که ایشان به بحث تعلیم و تربیت اهتمام دارند، با درخواست ایشان موافقت کردند.

در این جلسه مطرح شد که: تکالیف دانش‌آموزان از برنامه درسی حذف شده است و ایشان نیز با اهمتامی که به فراگیری علم و دانش برای آحاد دارند و این‌که موفقیت و تعالی و کسب مهارت و ترقی، در پرتو تلاش و ممارست و تمرین و کوشش حاصل می‌شود و با توجه به این‌که ایشان قریب ۷۵ سال است. برکسی تدریس در سطوح مختلف قرار دارند، توصیه فرمودند که برنامه‌های درسی دانش‌آموزان، به‌گونه‌ای نباشد که بعداز تعطیلی مدرسه، فارغ از فعالیت‌های درسی باشند؛ چراکه این امربرخلاف تجربیات و برخلاف آموزه‌های قرآن و سنت است. باید تلاش کرد که دانش‌آموزان در املا و انشا و خوش‌نویسی در مرتبه قابل قبول باشند.

البته ایشان اصراری برتکالیف به شیوه‌های سنتی نکردند: «اگر روش‌هایی نوین و کارآمد و مفید درارتقای سطح کیفی و به‌گونه‌ای که متناسب با فرهنگ آموزشی کشور باشد، البته مورد توجه خواهد بود.»

این تمام مطالبی بود که ایشان در طی دیدار اعضای انجمن فرهنگی ناشران آموزشی کشور مطرح نمودند. بحث ناشر و مؤسسه خاصی نیز مطرح نبوده و بالطبع مطالبی هم در این باره مطرح نشده است؛ بنابراین برخی مطالب برداشت‌شده در خصوص ارتباط مافیای کنکور با علما و مرجعیت، جفای نابخشودنی است. این فضای رقابتی که بر محصلان برای ورود به رشته‌های خاص برای دانش‌آموزان ایجاد شده است، فضای خوبی نیست و مسئله کنکور و دغدغه خانواده‌ها و جوانان، امری است بیجا و مسئولان ذریط در این مورد باید اقدامات مؤثری داشته باشند.

نشست تخصصی «چالش‌های پیشرفت اجتماعی ایران در راستای تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت»، دوم اسفندماه ۹۷ در تهران برگزار می‌شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه از تهران، اندیشکده امور اجتماعی، جمعیت و نیروی انسانی، به‌عنوان یکی از اندیشکده‌های مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، در راستای بررسی چالش‌های تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در حیطه وظایفی که بر عهده دارد، اقدام به برگزاری نشست تخصصی «چالش‌های پیشرفت اجتماعی ایران در راستای تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت» می‌کند.

محورهای اصلی نشست، شامل چهار دسته چالش‌های ساختاری، کارکردی، فرهنگی و قانونی درون جامعه‌ای است که هریک شامل چند محور فرعی می‌باشد.

زمان برگزاری نشست ۱۲ اسفند سال جاری می‌باشد و آخرین مهلت دریافت مقالات: ۲۰ دی‌ماه است.

از علاقه‌مندان دعوت می‌شود، جهت کسب اطلاعات بیشتر و ارسال مقاله به وبگاه مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت به نشانی olgou.ir مراجعه نمایند.

فراخوان حمایت از پایان‌نامه با موضوع هیئات مذهبی، در سطح ۳ و ۴ حوزه‌های علمیه منتشر شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، جامعه ایمانی مشعر، به‌منظور ترویج و گسترش علمی پدیده هیئت و ابعاد مختلف آن و هم‌چنین در راستای ارج نهادن به تلاش‌های علمی طلاب و دانشجویان در حوزه‌های مختلف علوم مرتبط با هیئت، از پایان‌نامه‌ها با موضوع هیئات مذهبی در مقطع کارشناسی ارشد (سطح ۳) و دکتری (سطح ۴) حوزه‌های علمیه حمایت مادی و معنوی می‌کند. علاقه‌مندان جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند به پایگاه اطلاع‌رسانی ۱۵۴۲.org مراجعه کنند و یا با شماره ۰۹۲۰۱۰۱۵۴۲ تماس بگیرند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری در دیدار شیخ اکرم الکعبی دبیرکل جنبش نُجَبای عراق ضمن قدردانی از فعالیت‌ها و دستاوردهای این جنبش، اظهار داشت: نجبا از آن‌جا که به ولایت فقیه منسوب است، حساسیت‌های بیشتری نسبت به آن وجود دارد و باید در تمام زمینه‌ها ممتاز باشد و من خوشحالم که می‌شنوم فعالیت‌های شما از جنبه نظامی فراتر رفته و وارد زمینه‌های فرهنگی، فکری و خدمات اجتماعی شده‌اید.

وی افزود: از فعالیت رسانه‌ای شما آگاه بودم؛ اما سایر موارد گزارش شما برای من ناگهی داشت و البته مایه خوشحالی و سرور است. تصوری‌کنم، پس از وارد شدن به این زمینه‌ها، باید تلاش کنید در تمام زمینه‌ها در عراق و حتی منطقه الگو و نمونه باشید؛ زیرا شما در خارج از عراق نیز حضور دارید. مسئول مرکز ارتباطات بین‌الملل حوزه‌های علمیه با اشاره به نکاتی در همین زمینه، خاطر نشان کرد: نکته اول این است، همان‌گونه که مقام معظم رهبری فرمودند: «انقلاب اسلامی و تمام امت اسلام باید هدف واحد داشته و برای آن آماده باشند که آن هدف نیز چیزی نیست؛ مگر بنای جدید تمدن اسلامی» که این هدف به‌طور طبیعی گرچه در گذشته دور از دسترس و ذهن بود؛ اما در این سال‌های اخیر به‌ویژه پس از انقلاب اسلامی و پیروزی‌های محور مقاومت، به این نتیجه رسیدیم که ما باتکیه بر قدرت و اراده ملت‌های مسلمان می‌توانیم به دستاوردهای باورنکردنی دست بیابیم و مقام معظم رهبری تأکید دارند که ما باید فعالیت‌ها و تلاش خود را در سطح یک تمدن بالا بیاوریم؛ البته توجه داشته باشیم که چنین فعالیتی آسان و ساده نخواهد بود؛ بلکه پیچیدگی‌های خود را دارد که نیاز به اندیشه و روحیه و برنامه و چشم‌انداز و نیروی انسانی است.

مدیرعامل خبرگزاری حوزه تصریح کرد: نکته دوم این است که همان‌طور که می‌دانید جمهوری اسلامی ایران، تجربه‌ها و اسناد بالادستی گوناگونی مانند سند هندسه فرهنگی کشور، سند پیشرفت و تحول آموزش و پرورش و… در زمینه‌های فرهنگی و تربیتی دارد که شما می‌توانید از آن‌ها استفاده کنید؛ البته این تجربه‌ها ممکن است، در مورد استفاده شما قابل بازنگری باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری ابراز داشت: ما بر این باوریم که کار و فعالیت فرهنگی نیازمند سند کلان و بالادست است و ما به‌عنوان حوزه علمیه در این زمینه‌ها آماده با شما همکاری هستیم؛ البته اگر با مجموعه‌ها و نهادهای ایرانی ارتباط داشته باشید، می‌توانید از آن‌ها هم استفاده کنید.

ادامه از صفحه ۴

وی با بیان این‌که در انجمن فقه و اصول، اساتید از مدت‌ها قبل ۳۰ مسئله را مشخص کرده و در فقه مستحذنه جواب می‌دهند، افزود: برای ارائه درصد که چند درصد پژوهش‌های این انجمن مطابق نیازهاست، نیازمند مطالعه دقیق هستیم. این محقق در ادامه پیشنهادی برای بهتر شدن وضع پژوهش داد و گفت: در گفتگوها بر ضرورت پژوهش اذعان داریم؛ ولی در بسیاری از برنامه‌های فرد و کلان پیوست پژوهشی نداریم؛ زمانی کشور به رشد می‌رسد که هر برنامه‌ای مبتنی بر پیوست پژوهشی روشنند علمی باشد؛ انسانی که مطالعه نمی‌کند و دانش ندارد، مانند چراغ خاموش است. حجت‌الاسلام والمسلمین هاجری با بیان این‌که ادعای پژوهش می‌کنیم؛ ولی در عمل کاری انجام نمی‌دهیم، افزود: بزرگ‌ترین موضع آسیب‌پذیر کشور عدم توجه عملی، هدفمند و نهادینه شده به مقوله پژوهش است؛ روزی که مراکز و مدیران به شکل نهادینه‌شده هیچ‌کاری بدون پیوست پژوهش انجام ندهند، روز رشد است و در کنار این مسئله، نباید از سرمایه‌گذاری در بحث پژوهش بترسیم.

حضور جامعه‌الزهرار در نمایشگاه با ۱۲۰ اثر تألیفی

معاون پژوهشی جامعه‌الزهرار ^{علیه السلام} گفت: امسال خوشبختانه شاهد رشد روزافزون فعالیت‌های تألیفی بانوان بوده‌ایم و در عرصه نشریات علمی، توسعه کُنی و کیفی ارزشمندی را رقم زده‌ایم که در دسترس بازدید علاقه‌مندان قرار دارد.

خانم ریحانه حقانی در گفت‌وگو با خبرگزاری حوزه، با بیان این‌که به‌عنوان مثال امسال شاهد حضور پررنگ پژوهشگران جامعه‌الزهرار ^{علیه السلام} در همایش‌های علمی و هم‌چنین پذیرش مقالات آنان به شکل گسترده بودیم، خاطر نشان کرد: رسالت حوزویان باید مبنای تألیف و تدوین کتاب باشد؛ امسال خوشبختانه شاهد رشد روزافزون فعالیت‌های تألیفی بانوان و نیز توسعه نشریات علمی بودیم که این امر برای ما جای بسیار خوشحالی دارد.

برای اولین بار در حوزه‌های علمیه شاهد راه‌اندازی دوره تربیت مترجم خواهیم بود

وی در مورد برنامه‌های جامعه‌الزهرار ^{علیه السلام} در سال جاری، گفت: برنامه‌ای که امسال به‌صورت خاص پیگیر آن هستیم، همایش کتاب سال است که مصادف با ولات حضرت زهرا ^{علیه السلام} این اتفاق خواهد افتاد؛ هم‌چنین دو

در دیدار دبیرکل نجبا با مسئول مرکز ارتباطات و بین الملل حوزه مطرح شد

اعلام آمادگی همکاری حوزه‌های علمیه ایران با جنبش نُجَبای عراق

مسئول مرکز ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه در دیدار دبیرکل جنبش نُجَبای عراق، آمادگی همکاری حوزه‌های علمیه ایران با این جنبش را اعلام کرد.

معرفی کنیم.

ابراز تمایل به برگزاری دوره‌های مشترک

حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی کوهساری در پایان با بیان این‌که به‌طور ویژه در مورد اسناد بالادستی و برگزاری دوره‌های مشترک اگر تمایل به همکاری داشتید، می‌توانیم دو نماینده از طرفین مشخص کنیم که امور را پیگیری و هماهنگ کنند، گفت: پیشنهاد من این است که یک کمیته مشترک یا دو نماینده مشخص شوند که با دوری و پرهیز از اهداف و برنامه‌های خیالی، پیشنهادهای عملی و قابل اجرا مطرحی و اجرا کنند.

انجام فعالیت‌های فرهنگی در کنار کارهای نظامی

در ابتدای این دیدار، شیخ اکرم الکعبی دبیرکل جنبش نُجَبای عراق نیز گفت: جنبش نجبا در کنار فعالیت نظامی خود به فعالیت و کار فرهنگی نیز توجه دارد؛ فعالیت فرهنگی ما در گذشته به‌صورت محرمانه بود؛ زیرا نیروهای ما در واقع در فعالیت نظامی شرکت داشتند. وی افزود: پس از پایان عملیات نظامی برخی برادران ما در انتخابات و فعالیت‌های سیاسی مشارکت کردند؛ اما نجبا تصمیم گرفت به کار فکری، فرهنگی، اجتماعی و خدمات‌رسانی روی بیاورد و از این‌رو، از شرکت در

وی با بیان این‌که بسیاری از این طرح‌ها و برنامه‌ها خاستگاه حوزوی دارد و سرچشمه آن به حوزه علمیه باز می‌گردد، ادامه داد: هم‌اکنون بیش از ۲۰۰ مؤسسه و مرکز حوزوی با فعالیت‌های متنوع در حوزه علمیه قم وجود دارد که برخی از این مؤسسات با وزارت آموزش و پرورش همکاری دارند و برخی مؤسسات و گروه‌های حوزوی هستند که در بعضی از سازمان‌ها، خدمات مشاوره و تربیتی ارائه می‌دهند و به‌طور کلی جمهوری اسلامی و حوزه علمیه تجربیاتی قابل استفاده دارند که البته برخی از پرهیز از اهداف و بیشتر آن‌ها در خوزستان هستند و تجربه بنده دوست دارم به‌طور ویژه به برخی از توانایی‌های حوزه علمیه اشاره کنم.

فرصت‌ها برای همکاری میان ایران و عراق بالادست

وی افزود: یکی از فرصت‌های موجود جهت همکاری در حوزه‌های علمیه، طلابی هستند که با زبان عربی آشنا می‌باشند؛ زیرا در ایران طلبه‌هایی داریم که زبان مادری آن‌ها عربی است و بیشتر آن‌ها در خوزستان هستند و تجربه تبلیغی خارج از ایران را دارند و علاوه بر این، مجموعه‌ای از طلاب هستند که زبان عربی را فرا گرفته‌اند و ما می‌توانیم مدرسان و مبلغان مورد نیاز شما را از میان این افراد به شما

با حضور ۶۰ مؤسسه و مرکز پژوهشی حوزوی برگزار شد

پنجمین نمایشگاه دستاوردهای مراکز علمی و پژوهشی حوزه

وی خاطر نشان کرد: لذا براساس این سیاست، از مجموعه‌های انتشاراتی در نمایشگاه دعوت نشده است و واحدهای پژوهشی مانند پژوهشکده‌ها، بنیادها، مراکز و مؤسسات علمی که دست‌اندرکار تولید محتوای علمی هستند، در نمایشگاه حضور دارند تا آثار خود را به نمایش بگذارند.

مدیر مراکز و امور پژوهشی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، با بیان این‌که این نمایشگاه تفاوت‌هایی با نمایشگاه‌های پژوهشی در سال‌های قبل دارد و آثار ارائه شده در آن در سه بخش به نمایش گذاشته شده است، اظهار داشت: یک بخش مربوط به مؤسسات پژوهشی می‌باشد که بیش از ۶۰ غرفه را شامل می‌شود؛ بخش دوم، بخش موضوعی می‌باشد که در این بخش، حوزه تولیدات زیادی دارد و تولیدات علمی و پژوهشی متعددی در ابعاد مختلف علوم انسانی و اسلامی به نمایشگاه راه یافته است که نشان‌دهنده ظرفیت‌های بالنده پژوهشی حوزه‌های علمیه و مراکز پژوهشی است.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی افزود: از قریب به ۲۰ مؤسسه آثار برگزیده را درخواست کرده‌ایم که برای حضور در نمایشگاه آثار خود را ارسال کنند که این آثار در واقع در حوزه علوم اسلامی و انسانی، برگزیده همایش‌هایی مانند کتاب سال حوزه، کتاب سال جمهوری اسلامی، جشنواره‌های معتبر فرهنگی و یا معرفی شده از دیگر مراکز پژوهشی هستند که در مجموع این آثار بیش از ۷ هزار جلد شده است. وی با بیان این‌که با توجه به محدودیت‌ها ۳ هزار اثر به‌صورت گلچین در نمایشگاه ارائه شده و بیش از ۲ هزار عنوان در بخش‌های موضوعی در معرض دید علاقه‌مندان درآمده است، ادامه داد: در بخش سوم نیز، به‌مناسبت پیروزی انقلاب اسلامی بیش از ۳۰۰ اثر تولیدشده حوزویان در موضوع انقلاب و مسایل مرتبط با آن در معرض نمایش قرار گرفته است. مسئول برگزاری پنجمین نمایشگاه آثار و دستاوردهای علمی مراکز پژوهشی حوزه، عنوان کرد: معرفی دستاوردهای مراکز پژوهشی و تقویت تعامل طلاب و پژوهشگران با مراکز پژوهشی و ارائه آخرین یافته‌ها در حوزه علوم اسلامی و انسانی که در مراکز پژوهشی حوزوی تولید شده و شناسایی و بسترسازی در جهت حمایت از مراکز پژوهشی فعال از جمله اهداف برگزاری این نمایشگاه است.

مسئول برگزاری نمایشگاه مشکات ۵ گفت: یکی از سنت‌هایی که از سال گذشته در این نمایشگاه صورت پذیرفت که امسال نیز با جدیت بیشتری پیگیری شد، برپایی نشست‌های علمی با موضوعات روز در حاشیه برگزاری نمایشگاه است؛ به‌طوری که طی برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، روزانه تا سه نشست را با حضور نجیبگان حوزوی و دانشگاهی برگزار می‌کنیم. در این ارتباط ۵۰ مورد تقاضا برای برگزاری نشست‌های مختلف داشته‌ایم؛ اما با توجه به محدودیت فضا و فرصت ارائه، بخشی از نشست‌ها در سالن جنب نمایشگاه و برخی دیگر به‌صورت برنامه‌های تولیدی با همکاری صدا و سیمای استان، خبرگزاری حوزه و رادیو معارف تهیه و برای مخاطبان در زمان مقتضی پخش خواهد شد.

تَعَرُّضُوا لِلتِّجَارَاتِ فَإِنَّ لَكُمْ فِيهَا غِنًى عَمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ وَإِنَّ اللَّهَ-عَزَّوَجَلَّ يُحِبُّ الْمُتَحَرِّفَ الْأَمِينِ .

دست به انواع بازرگانی بزنید که تجارت‌ها عمل بی‌نیازی شما از اموال مردم است و خداوند شخص صاحب حرفه درست‌کار را دوست دارد.

میزان الحکمة/ج ۵۲/۱

افزایش بودجه کمیته امداد امام خمینی **جهت رفع مشکلات نیازمندان**

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت الله مکارم شیرازی در دیدار رئیس کمیته امداد خمینی علیه السلام ضمن بیان این‌که باید فعالیت‌های کمیته اطلاع‌رسانی شود تا مردم بدانند این کمیته چه خدماتی انجام می‌دهد، افزودند: در عین حال کمیته امداد در این شرایط نامناسب اقتصادی توانسته فعالیت خود را در ارتباط با رسیدگی به مردم نیازمند توسعه دهد و این جای خوشحالی است.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی افزودند: معتقدم لازم است در این شرایط نامناسب اقتصادی، بودجه این نهاد افزایش پیدا کند، تا راحت‌تر پاسخ‌گوی مردم نیازمند باشد.

اگر به مبانی اسلامی به‌درستی عمل می‌شود، شاهد این‌همه فقیر در کشور نبودیم

حضرت آیت‌الله نوری همدانی هم در این دیدار، بر لزوم رفع فقر در جامعه تأکید کردند و گفتند: اگر به مبانی اسلامی به درستی عمل می‌شد، نباید شاهد این همه فقیر در کشور بودیم. یکی از این مبانی که در اسلام به آن عمل نشده است، موضوع انقال است. انقال که همان اراضی و معادن و... است، اگر در اختیار ولی فقیه در زمان غیبت امام عصر علیه السلام قرار می‌گرفت، دیگر شاهد فقر و فقیر در کشور نبودیم.

ایشان افزودند: اگر چه کمیته امداد تلاش کرده فقر را تا اندازه‌ای از بین ببرد، ولی بیکاری و گرانی باعث شده مشکلات مردم روزه به روز بیشتر شود.

معظم‌له ابراز داشتند: دولت‌مردان هر روز می‌گویند ما در فلان مسئله این کاروان کار کردیم، آمار و ارقام می‌دهند؛ اما در عمل مردم چیزی نمی‌بینند، چون این کارهای دولت در زندگی مردم اثرگذار نیست.

ایشان افزودند: در گذشته می‌گفتند، گرانی وسایل در کشور به خاطر گرانی دلار است، الان که دلار پایین آمده، چرا وسایل معیشتی مردم گران است.

رسالت کمیته امداد امام خمینی **ملت‌داری است**

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی نیز در این دیدار برخدمت‌رسانی بیشتر مسئولان به مردم تأکید کردند و گفتند: اگر مردم و مسئولان از سیره معصومین علیهم السلام فاصله بگیرند، جامعه گرفتار مشکلات زیادی خواهد شد.

معظم‌له با بیان این‌که اسم کمیته امداد، کمیته امداد نیست؛ بلکه ملت‌داری است، بیان داشتند: رسالت این کمیته عمل و رفتار براساس سیره معصومین علیهم السلام است و باید به این‌گونه باشد.

معظم‌له بیان داشتند: قبلا تذکر دادیم، مسئولان باید گرانی‌ها را مهار کنند، به فکر مردم باشند، بیشتر به مردم برسند. ممکن است، نتوانند همه مشکلات را مهار کنند؛ ولی تا جایی که می‌توانند باید برای رفع گرانی تلاش کنند. انقلاب اسلامی حتی یک روز را بدون معجزه پشت سر نگذاشته است

به گزارش خبرگزاری تسنیم از قم، آیت‌الله محمدتقی

تأکید مراجع عظام و علما در دیدار رئیس کمیته امداد امام خمینی علیه السلام

اگر به مبانی اسلام درست عمل می‌شد

این همه فقیر نداشتیم

مهندس پرویز فتاح رئیس کمیته امداد امام خمینی علیه السلام ۲۷ آذر با سفر به شهر مقدس قم با حضرات آیات مکارم شیرازی، نوری همدانی، علوی گرگانی، مصباح یزدی، حسینی بوشهری، اعرافی و حجت‌الاسلام والمسلمین سعیدی تولیت آستان مقدس کریمه اهل بیت علیهم السلام به‌صورت جداگانه دیدار کرد.

مسئولان لحن ناامیدکننده نسبت به شرایط امروز کشور نداشته باشند

آیت‌الله حسینی بوشهری هم در این دیدار با بیان این‌که جامعه و مردم نیازمند به خدمت‌گزاران مردمی و با ایمان هستند، گفت: امروز کشور و مردم در شرایط خوبی از لحاظ اشتغال، معیشت و اقتصاد قرار نداشته و نباید در این شرایط سخت، مسئولان لحن ناامیدکننده نسبت به شرایط فعلی کشور داشته باشند مردم را از فردا و آینده بهتر، ناامید نمایند.

دبیرشورای عالی حوزه گفت: رهبر معظم انقلاب تأکید فراوانی برایاجاد تقویت و روحیه امید در جامعه از سوی مسئولان دارند؛ امید دادن باعث تقویت روحیه و مقاومت در برابر مشکلات شده و مردم می‌توانند از گرفتاری‌ها عبور کنند.

مشارکت با کمیته امداد وظیفه‌های دینی و عمومی است

آیت‌الله اعرافی نیز در این با تأکید بر این‌که کمیته امداد

اگر در این امری که به عهده شماست کوشش نکنید و آن دَئینی که بر کشور خودتان، بر اسلام دارید ادا نکنید شما مسئول هستید. و چنانچه کوشش کنید و چرخهای مملکت را به راه ببندازید، شما پیش خدای تبارک و تعالی بسیار ارجمند هستید. اسلام برای شما ارج زیاد قائل است، اسلام شما را رُحّان زمین می‌داند، شما خزانه دار زمین هستید که زمین را شما باید آباد کنید.

در اجرای عدالت عمومی پیشگام است، اضافه کرد: وظیفه ما به‌عنوان حوزه و روحانیت این است که در خدمت کمیته امداد، خیرین و مجموعه‌هایی که در راستای عدالت گام برمی‌دارند، باشیم چراکه کمک به نیازمندان ذات و هویت حوزه است و مشارکت با کمیته امداد وظیفه‌ای دینی و عمومی است.

وی از افزایش خیرین کمیته امداد و جمعیت آماری خانواده‌های زیر پوشش این مجموعه یاد کرد و گفت: با وجودمشکلات اقتصادی مختلف در کشور دستاوردهای فعلی کمیته امداد جای تقدیر دارد.

وی با اشاره به اهمیت تلاش مجموعه‌های مختلف برای رفع آسیب‌های اجتماعی تصریح کرد: موضوع خانواده باید به صورت ویژه مورد توجه کمیته امداد قرار گیرد؛ حوزه علمیه آماده است، در طرح مددکاری اسلامی در همه شهرهای کشور مشارکت لازم را با کمیته امداد داشته باشد.

دولت از کمیته امداد در حوزه اشتغال‌زایی استفاده‌کند

حجت‌الاسلام والمسلمین سعیدی هم در این دیدار با اشاره به این‌که تدبیر در شعار نیست، گفت: افرادی که از تدبیر حرف می‌زنند باید در عمل خود تدبیر داشته باشند؛ دولت اگر در حوزه اشتغال به دنبال حمایت و رسیدن به نتیجه است باید مجموعه‌های کمیته امداد را وسیله‌ای برای افزایش اشتغال‌زایی قرار دهد، چراکه این مجموعه‌ها با مردم آشنا هستند و می‌تواند در حوزه اشتغال‌زایی به دولت کمک کند.

رشد ۳۵ درصد کمک خیرین به کمیته امداد امام خمینی علیه السلام

مهندس فتاح نیز در این دیدارها با ارائه گزارشی از فعالیت‌های این کمیته گفت: وضعیت نامناسب اقتصادی، تورم و نبود شغل، باعث شده نیازمندی مردم به این کمیته بیشتر شود.

وی افزود: بر همین اساس این کمیته در اقدامی ۶۲۰هزار خانواده نیازمند دیگر را به خانواده بزرگ کمیته اضافه کرد تا بتواند باری از زوری شانه‌های آن‌ها بردارد.

رئیس کمتیه امداد امام خمینی علیه السلام افزود: در چندماه گذشته ۱۰۰ هزار وام قرض‌الحسنه تا سقف ۵ میلیون تومان با شرایط بسیار آسان به خانواده‌های نیازمند داده شده است.

وی گفت: این کمیته در مدت ۴ماه توانسته ۲هزار ۵۰۰ خانه برای زلزله‌زدگان کرمانشاهی بسازد و تحویل آن‌ها بدهد. البته این خانه‌ها از طریق کمک‌های مردمی بوده است.

رئیس کمیته امداد امام خمینی علیه السلام گفت: با وجود شرایط نامناسب اقتصاد کشور، اما کمک خیرین به کمک کمیته امداد نسبت به ۸ ماه گذشته ۳۵ درصد رشد داشته است.

فتاح اطمینان داد: اگر وضعیت اشتغال و تورم کاهش پیدا کند، ورودی‌های این کمیته از لحاظ پوشش به خانواده‌های نیازمند هم کاهش پیدا خواهد کرد.

علامه طباطبایی هم در اختتامیه این مراسم به ویژگی‌های منحصر به فرد این مسابقات پرداخت و با بیان این‌که در این دوازدهمین دوره مسابقات قرآن کریم، ۵ هزار ۳۲۲ نفر در رشته‌های حفظ، قرائت و ترتیل شرکت کردند، اظهار داشت: از این تعداد ۷۷۶ نفر در حفظ کل، ۸۷۷ ۲۰ جزء، ۳ هزار ۳۶ نفر در رشته قرائت ۱۱۴ نفر و در رشته ترتیل ۵۱۹ نفر حضور داشتند.

مرتضی نجفی قدسی افزود: از میان این تعداد شرکت‌کننده، جوان‌ترین شرکت‌کننده ۶ساله، مسن‌ترین شرکت‌کننده ۶۷ ساله و ۲۱۷ شرکت‌کننده غیرایرانی از ۶کشور حضور داشتند. وی افزود: این مسابقات دارای ویژگی‌هایی چون سراسری بودن، تعداد زیاد شرکت‌کننده، استقبال خوب مردم، مردمی بودن، عدم محدودیت سنی و ملیتی بوده است.

مدیر دارالقرآن علامه طباطبایی، تربیت حافظان قرآن کریم در جامعه اسلامی، ترویج مبانی معرفتی و الهی و هم‌چنین کشف و شناسایی نخبگان قرآنی از مناطق محروم کشور را از جمله اهداف برگزاری این دوره از مسابقات برشمرد و ابراز داشت: حضور افراد باعث ترغیب و تشویق سایر جوانان دیگر برای شرکت در مسابقات قرآن کریم می‌شود.

گفتنی است، جوایز نفرات برتر دوازدهمین دوره مسابقات دارالقرآن امام علی علیه السلام خواهران در مراسمی با حضور آیت‌الله حسینی بوشهری دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، علما، فضلا و شرکت‌کننده‌ها اهدا شد.

افروزه

- سال هفدهم
- شماره ۵۷۵
- دوشنبه ۳ دی ۱۳۹۷
- ۱۳ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

Ofogh-e Hawzah Weekly
<div><div><div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>صاحب امتیاز:مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه</div> <div>مدیر مسئول: سیدمفید حسینی‌کوهساری</div> <div>مدیر رسانه و اطلاع‌رسانی حوزه‌های علمیه:محمدرضا برته</div> <div>سردبیر:رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیئت تحریریه</div> <div>تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰ • شماره: ۰۳۲۹۰۵۲۳ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱</div> <div>نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۰۲، پلاک ۱۵</div> <div>پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir</div> <div>پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir</div> <div>امور هنری: سید امیر سجادی</div> <div>کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: گلریز ۰۶۶۷۹۵۴۴۲</div>

عطر یار

یار پنهان

عراقی

تا کی از ما یار ما پنهان بود؟

چشم ما تا کی چنین گریان بود؟

تا کی از وصلش نصیب بخت ما

محنت و درد دل و هجران بود؟

این چنین کز یار دور افتاده‌ام

گر بگیرد دیده، جای آن بود

چون دل ما خون شد از هجران او

چشم ما شاید که خون افشان بود

از فراقش دل ز جان آمد به جان

خود گرانی یار مرگ جان بود

بر امیدوی زنده‌ام، ورنه که را

طاقت آن هجر بی‌پایان بود؟

پیچ بر پیچ است بی او کار ما

کار ما تا کی چنین بیجان بود؟

محنت آباد دل پر درد ما

تا کی از هجران او ویران بود؟

درد ما را نیست درمان در جهان

درد ما را روی او درمان بود

چون دل ما از سر جان برخاست

لاجرم پیوسته سرگردان بود

چون عراقی هر که دور از یار ماند

چشم او گریان، دلش بریان بود

یاد ایام

سه‌شنبه ۴ دی ۱۳۹۷ / ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ / ۲۵ دسامبر ۲۰۱۸

- میلاد حضرت عیسی مسیح علیه السلام (۵۲۰ سال قبل از تولد پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله)

- شهادت عالم مجاهد آیت‌الله آقا نورالله نجفی اصفهانی از مدافعان تولید ملی (۱۳۰۶ش)

• پنج‌شنبه ۶دی ۱۳۹۷ / ۱۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰

- تولد ابوالقاسم نجم‌الدین جعفر بن حسن بن یحیی بن سعید حلّی، مشهور به محقق حلّی و محقق اول، فقیه، اصولی و شاعر شیعی قرن هفتم (۶۰۲ق)

• جمعه ۷ دی ۱۳۹۷ / ۱۹ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰

- رحلت حضرت آیت‌الله سیدصدرالدین صدر علیه السلام پدر امام موسی صدر (۱۳۲۳ق)

- شهادت روحانی مجاهد، آیت‌الله حسین غفاری در زندان رژیم پهلوی (۱۳۳۳ش)

- فرمان امام خمینی برای تشکیل نهضت سوادآموزی (۱۳۵۸ش)

- رحلت آیت‌الله سیدمحمد باقر موسوی همدانی مترجم تفسیر شریف المیزان (۱۳۷۹ش)

- روز سوادآموزی

• شنبه ۸ دی ۱۳۹۷ / ۲۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰

- درگذشت آیت‌الله شیخ هاشم قزوینی مدرس برجسته حوزه علمیه مشهد (۱۳۸۸ق)

• یک‌شنبه ۹ دی ۱۳۹۷ / ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰

- ترور نافرجام شیخ فضل‌الله نوری به‌دست کریم دواتگر عامل کمیته مجازات (۱۳۸۷ش)

- رحلت عالم بزرگ، آیت‌الله محمد نهاوندی، صاحب تفسیر نفحات الرحمن (۱۳۷۱ق)

- روز بصیرت و میثاق امت با ولایت

• دوشنبه ۱۰ دی ۱۳۹۷ / ۲۱ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰

- شهادت ثقه‌الاسلام میرزا علی آقا تبریزی توسط قوای متجاوز روس در تبریز (۱۲۹۰ش)

با شرکت بیش از ۵هزار نفر از خواهران برگزار شد

دوازدهمین دوره مسابقات دارالقرآن امام علی علیه السلام

اختتامیه دوازدهمین دوره مسابقات سراسری دارالقرآن امام علی علیه السلام، با سخنرانی آیت‌الله حسینی بوشهری دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه و با حضور جمعی از شخصیت‌های حوزوی و قرآنی، حافظان و قاریان قرآن کریم از شهرها و کشورهای مختلف، ۳۰ آذر در دارالقرآن علامه طباطبایی در قم برگزار شد. این مسابقات که با حضور بیش از پنج هزار شرکت‌کننده به مدت یک هفته در مجتمع یاوران مهدی جعفران برگزار شد با این تعداد شرکت‌کننده به عنوان رکورد و شاهکاری در کشور به ثبت رسید.

سراسری دارالقرآن امام علی علیه السلام گفت: پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند «علمان دین و حافظان قرآن بعداز انبیا از ممتازترین افراد هستند و این افراد دارای خصوصیاتی مانند محشور شدن با انبیا، همراهی با انبیا و مساوی بودن در پاداش باانبیاء الهی می‌باشند».

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه افزود: اما چرا حافظان دارای این امتیاز هستند، چون از کرامت وویژه‌ای برخوردار هستند و در عین حال حامل قرآن و مروج بودن قرآن می‌باشند.

عضو خیرگان رهبری با بیان این‌که زمانی که انسان نماز می‌خواند با خدا صحبت می‌کند، افزود: قرآن دارای ویژگی‌هایی است و معتقدیم صادق‌ترین خیر، قرآنی است و این قرآن از گذشته و آینده با زیبایی و صدق خیرمی‌دهد، به انسان حرکت و جهت می‌دهد و بشر را هدایت می‌کند.

